

scan

**อิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษา
การเข้าร่วมชุมนุมของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย**

พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**Media Influences on the People's Political Participation : A Case Study of People
Participated in the People's Alliance Democracy movements**

Adm. Surin Reong-arom

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Political Science
School of Political Science
Sukhothai Thammathirat Open University
2008

หัวข้อการศึกษา คั่นคว้ออิสระ อิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
กรณีศึกษาการเข้าร่วมชุมนุมของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ชื่อและนามสกุล พล.ร.อ.สุรินทร์ เรืองอารมณ์

แขนงวิชา การเมืองการปกครอง

สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์

คณะกรรมการสอบการศึกษา คั่นคว้ออิสระ ได้ให้ความเห็นชอบการศึกษา คั่นคว้ออิสระ
ฉบับนี้แล้ว

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จุมพล หนิมพานิช)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ อนุมัติให้การศึกษาคั่นคว้ออิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(รองศาสตราจารย์ รุ่งปนรรต พรหมอินทร์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์

วันที่ 19 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2552

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ อิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน :
กรณีศึกษาการเข้าร่วมชุมนุมของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ผู้ศึกษา พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์ **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (2) อิทธิพลของสื่อเหล่านั้นที่มีต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของผู้เข้าร่วมชุมนุม (3) ปัจจัยต่างๆ ที่สื่อเหล่านั้นสามารถปลุกเร้าให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุม การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย การสุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จำนวน 364 คน แยกเป็น กรุงเทพมหานครและปริมณฑล 97 คน ภาคกลาง 73 คน ภาคตะวันออก 13 คน ภาคเหนือ 58 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 55 คน และภาคใต้ 68 คน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า (1) สื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ เรียงตามลำดับความสำคัญได้แก่ โทรทัศน์ดาวเทียม โทรออกอากาศฟรีทั่วๆ ไป วิทยุกระจายเสียง และสื่อประเภทอื่นๆ (2) สื่อที่พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใช้ปลุกเร้า นั้น มีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมได้ในบางเรื่อง แต่ไม่สามารถชักจูงได้ทั้งหมด (3) ปัจจัยต่างๆ ที่สื่อเหล่านั้นสามารถปลุกเร้าให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุม ที่สำคัญได้แก่ การที่พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีสื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เอเอสทีวี เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในบรรดาสื่อต่างๆ ทั้งหลาย การใช้เทคนิคในการออกอากาศได้อย่างต่อเนื่อง 24 ชั่วโมง โดยไม่ถูกปิดกั้นหรือถูกรบกวนได้ง่าย การใช้แกนนำที่มีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับของประชาชนในด้านความซื่อสัตย์สุจริตเป็นผู้ส่งสาร การเลือกใช้ประเด็นข่าวสารที่ตรงใจประชาชน ซึ่งสามารถปลุกเร้าให้เคลื่อนตามอย่างได้ผล การใช้กลยุทธ์ในการปลุกเร้าให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของสื่อหรือเจ้าของการชุมนุมร่วมกัน การมีสื่อหลายๆ ประเภทอยู่ในความครอบครอง พร้อมทั้งจะใช้ได้ทันที และการมีแนวร่วมหลากหลายองค์กรที่พร้อมให้การสนับสนุน

คำสำคัญ อิทธิพล สื่อ การมีส่วนร่วมทางการเมือง กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือและการให้คำแนะนำจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือปรับปรุงและให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบคุณ คุณเยาวดี เตชะเสน นางสาวลิษา จันทร์วิรัช คุณวีระศักดิ์ ทิพย์มณฑิธร ที่ได้สนับสนุนและเป็นตัวจักรสำคัญให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอขอบคุณ ภรรยา และธิดา ทั้ง ๓ คน ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือการจัดทำเอกสารการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ และท้ายที่สุดขอขอบคุณ พระวิจิตร ญาณโสภโณ คุณภษร เขียวสด นาวาโท พิชัย อ่อนน้อม นาวาตรี วิศิษฐ์ ชาวผ้าขาว นาวาตรีหญิง สมพร ชาวผ้าขาว นาวาตรี ชวน พันธุ์รัตน์ เรือโท สุวิจักขณ์ สหัสเนตร จำโท วันชัย เนืองเกิด จำอากาศโท สิริชัย สุริแสง จำโทหญิง สุรีพร นามบุตร นางสุพัตรา เนืองเกิด นางสาวคำพา เหลาพรม ที่ได้ช่วยเหลือในเรื่องการจัดการเกี่ยวกับแบบสอบถามทั้งหมด

คุณค่าอันพึงมีจากเอกสารการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้ศึกษา

สุรินทร์ เรืองอารมณ์

พฤษภาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเรื่องการสื่อสาร	5
แนวคิดในเรื่องการเปิดรับข่าวสาร	16
อิทธิพลของสื่อต่อการเมือง	23
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสาร	25
แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง	29
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย	31
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
การสร้างเครื่องมือ	48
ลักษณะของแบบสอบถาม	49
ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับแนวคิดและทฤษฎี	59
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
สรุปการวิจัย	65
อภิปรายผล	71
ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม	76
ภาคผนวก	81
ก การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	82
ข ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	85
ค ข้อมูลการวิเคราะห์เพิ่มเติม แยกตาม การศึกษา ภูมิภาค เพศ และอายุ	168
ง แบบสอบถาม	177
ประวัติผู้ศึกษา	187

๗

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และสัญลักษณ์ของ พ.ป.ป.	31

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกระบวนการทางการเมืองอันเป็นเงื่อนไขสำคัญของการเมืองในระบอบประชาธิปไตยสมัยใหม่ ซึ่งเป็นการปกครองโดยประชาชน หรือโดยความยินยอมของประชาชน กล่าวคือแม้ว่าประชาชนทั้งหมดหรือโดยส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการปกครองได้ด้วยตนเองโดยตรงตลอดเวลา แต่ต้องให้ออกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง จึงมีการแสดงออกทั้งในลักษณะที่สนับสนุนแนวคิดหรือนโยบายของฝ่ายบริหาร รวมถึงการออกมาทักท้วงหรือประท้วง กรณีที่ไม่เห็นด้วยกับนโยบาย มาตรการ หรือการดำเนินการต่างๆ ของผู้บริหารประเทศ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่ง ที่มีการปฏิรูปทางการเมืองมุ่งสู่การเป็นประชาธิปไตย โดยมีการหยิบยกประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองขึ้นมาเป็นประเด็นสำคัญ และมีการให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ต่อเนื่องมาจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ถือว่าประชาชนหรือพลเมือง คือหัวใจของการเมือง และมุ่งที่จะทำให้การเมืองเป็นของพลเมืองทุกระดับ นอกจากนี้ยังได้ขยายและเพิ่มสิทธิเสรีภาพของประชาชนอีกด้วย

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พ.ป.ป.) เป็นการรวมตัวกันของหลายองค์กร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นองค์กรอิสระภาคประชาชน จุดประสงค์หลักของการรวมตัวเพื่อกดดันให้อดีตนายกรัฐมนตรี พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากเห็นว่า มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับธุรกิจส่วนตัวและคนสนิท ทั้งยังประพฤติผิดอีกหลายๆ อย่าง จึงไม่เหมาะที่จะเป็นผู้บริหารประเทศ แกนนำสำคัญของกลุ่มมี 5 คน ประกอบด้วย พล.ต.จำลอง ศรีเมือง นายสนธิ ลิ้มทองกุล นายสมศักดิ์ โกศัยสุข นายพิภพ ธงไชย และนายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ โดยมีนายสุริยะใส กตะศิลา เป็นผู้ประสานงาน

ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยมุ่งเน้นกรณีการเข้าร่วมชุมนุมของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่มีการเคลื่อนไหวกดดันให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร

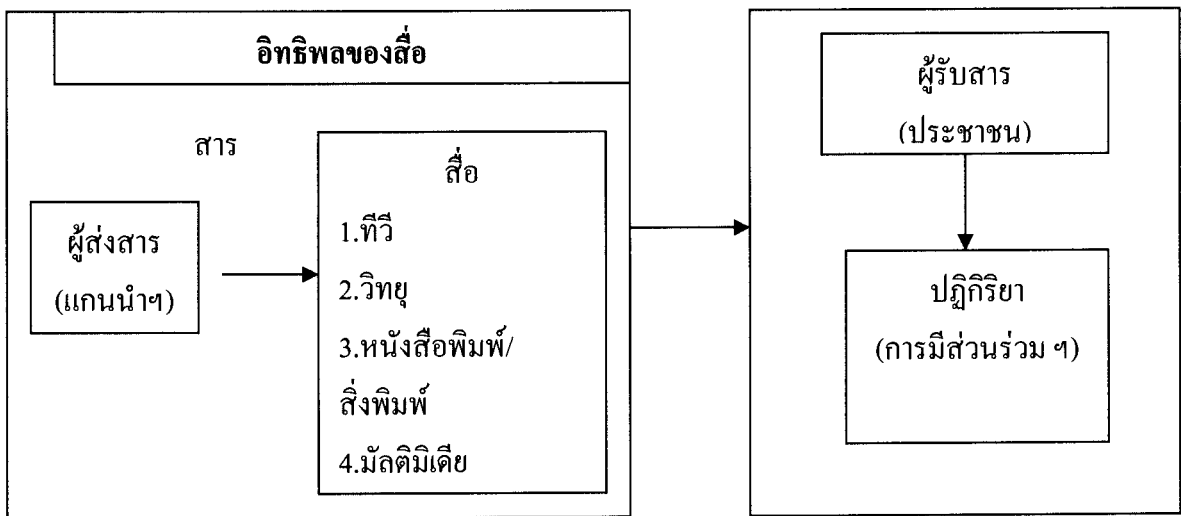
อดีต นายกรัฐมนตรี ลาออกจากตำแหน่ง จนนำไปสู่การรัฐประหารเมื่อ 19 กันยายน 2549 ต่อมาเมื่อปลายปี 2550 มีการเลือกตั้งใหม่ ปรากฏว่าพรรคพลังประชาชน ที่มีอดีต ส.ส.พรรคไทยรักไทย ลงสมัครรับเลือกตั้ง ได้คะแนนเสียงข้างมาก จึงเป็นแกนนำพรรคร่วมรัฐบาล โดยมี นายสมัคร สุนทรเวช หัวหน้าพรรค เป็น นายกรัฐมนตรี ซึ่งพรรคร่วมรัฐบาลพยายามจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี 2550 ประกอบกับในช่วงก่อนหน้านี้นี้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีต นายกรัฐมนตรีได้ขายหุ้นของบริษัท (มหาชน) ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด ให้กับนักลงทุนสิงคโปร์ มูลค่าประมาณ 76,000 ล้านบาท แต่กลับไม่เสียภาษีให้แก่ประเทศ จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ออกมาเคลื่อนไหวอีกครั้ง ตั้งแต่ 25 พฤษภาคม – 3 ธันวาคม 2551 จนรัฐบาลภายใต้การบริหารของพรรคไทยรักไทยที่ต่อมาคณะกรรมการการเลือกตั้งมีมติให้ยุบพรรคแล้วมาก่อนตั้งพรรคการเมืองใหม่ คือพรรคพลังประชาชน ซึ่งก็มีคำสั่งให้ยุบพรรคอีกครั้ง จนในที่สุดหัวหน้าพรรคพลังประชาชนคือนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น และคณะรัฐมนตรีทั้งคณะต้องพ้นจากตำแหน่ง ส่วนประเด็นการเรียกร้องหรือข้อเสนอของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เริ่มจากการคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี 2550 การชุมนุมขับไล่รัฐบาลและนายกรัฐมนตรี จนมาถึงการเสนอรูปแบบของการเมืองใหม่

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาถึงสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
- 2.2 เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อเหล่านั้นที่มีต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
- 2.3 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่สื่อเหล่านั้นสามารถปลุกเร้าให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารต่างๆ ทำให้ผู้ศึกษาสามารถสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

4. ขอบเขตของการวิจัย

เป็นการศึกษาอิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กรณีการเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นับตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นก่อตั้งเมื่อปี 2549 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ทั้งสองครั้งส่งผลให้รัฐบาลภายใต้การบริหารงานของพรรคไทยรักไทย และพรรคพลังประชาชน ต้องพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะรัฐมนตรี โดยจะเน้นศึกษาในประเด็นของการใช้ประโยชน์จากสื่อ ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์หรือนิตยสารรายสัปดาห์ สถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต เพื่อปลูกเร้าให้ประชาชนเข้ามาร่วมชุมนุมเคลื่อนไหวทั้งในพื้นที่กรุงเทพฯ รวมถึงการเคลื่อนไหวในพื้นที่ต่างจังหวัดสำคัญ คือ ชลบุรี เชียงใหม่ นครราชสีมา และ สงขลา ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นพื้นที่อิทธิพลของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รวมถึงการนำเสนอแนวทางการเมืองรูปแบบใหม่ ที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยังคงนำไปขยายผลในการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึงการแสดงออกทางการเมืองของประชาชน โดยการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ทั้งในรูปแบบของการร่วมชุมนุมประท้วง การร่วมสัมมนา หรือร่วมงานเลี้ยงสังสรรค์ระดมทุน

5.2 ประชาชน หมายถึงกลุ่มราษฎรในพื้นที่ทุกภาคของประเทศไทยที่เข้าร่วมเคลื่อนไหวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

5.3 สื่อ หมายถึงสื่อกลางที่นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจและการประชาสัมพันธ์ของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไปสู่ประชาชน

5.4 อิทธิพลของสื่อ หมายถึง สิ่งที่สื่อสามารถทำให้เกิดผลสำเร็จ หรือทำให้ผู้รับสื่อต้องคล้อยตามหรือทำตามให้เป็นผลสำเร็จได้ตามเป้าประสงค์ของสื่อ

5.5 ปัจจัยที่ปลูกเร้า หมายถึงองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำให้ผู้อื่นคล้อยตามหรือทำตามได้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนในการเข้าร่วมเคลื่อนไหวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

6.2 ทำให้ทราบถึงอิทธิพลของสื่อเหล่านั้นที่มีต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

6.3 ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่สื่อเหล่านั้นสามารถปลูกเร้าให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องอิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการเข้าร่วมชุมนุมของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พ.ป.ป.) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อเหล่านั้นที่มีต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่สื่อเหล่านั้นสามารถปลุกเร้าให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว มีแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลงานวิจัยต่างๆ สำหรับใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าอิสระดังนี้ คือ

1. แนวคิดเรื่องการสื่อสาร
2. แนวคิดในเรื่องการเปิดรับข่าวสาร
3. อิทธิพลของสื่อต่อการเมือง
4. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสาร
5. แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง
6. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผลงานวิจัยต่างๆ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. แนวคิดเรื่องการสื่อสาร

1.1 การสื่อสาร

การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิต และกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เพราะมนุษย์มีสัญชาตญาณของการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นสังคม “ซึ่งการจะอยู่ร่วมกันเป็นสังคมได้นั้นต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนความรู้ข่าวสารและประสบการณ์ซึ่งกัน

และกันทั้งนี้เพราะข่าวสารนั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของมนุษย์” (วุฒิชัย
จำนงค์ 2523 : 23)

คำว่า “การสื่อสาร” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “communication” ซึ่งมีผู้ให้ความ
หมายของคำว่า “การสื่อสาร” หรือ “communication” ไว้ต่างกัน ดังนี้

อริสโตเติล (Aristotle) ได้ให้ความหมายของการศึกษาวิชาวาทลปิ (rhetoric)
หรือการสื่อสาร ว่า คือ การแสวงหา “วิธีการชักจูงใจที่มีอยู่ทุกรูปแบบ” (search for all available
means of persuasion)

เอ็ดเวิร์ด สะเพียร์ (Edward Sapir) กล่าวว่า “การสื่อสาร คือ การตีความหมายโดย
สัญชาตญาณต่อท่าทางที่แสดงเป็นสัญลักษณ์โดยไม่รู้ตัวต่อความคิด และพฤติกรรมของวัฒนธรรม
ของบุคคล”

วอร์เรน ดับเบิลยู วีเวอร์ (Warren W. Weaver) ให้คำอธิบายว่า “การสื่อสาร” มี
ความหมายกว้าง ครอบคลุมถึงกระบวนการทุกอย่างที่จิตใจของคน ๆ หนึ่ง อาจมีผลต่อจิตใจของ
คนอื่นคนหนึ่ง การสื่อสารจึงไม่หมายความแต่เพียงการเขียนและการพูดเท่านั้น หากแต่ยังรวมไปถึง
ดนตรี ภาพ การแสดงบัลเลต์และพฤติกรรมทุกพฤติกรรมของมนุษย์อีกด้วย”

จอร์จ เอ มิลเลอร์ (George A. Miller) กล่าวว่า “การสื่อสาร หมายถึง การถ่ายทอด
ข่าวสารจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง” (ผู้ส่งสาร) ส่งสิ่งเร้า (โดยปกติเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน) เพื่อ
เปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลอื่น ๆ (ผู้รับสาร)”

เอเวอเรต เอ็ม โรเจอร์ส และ เอฟ ฟลอยด์ ชูเมคเกอร์ (Everett M. Rogers and
F. Floyd Shoemaker) ให้ความหมายว่า “การสื่อสาร คือ กระบวนการซึ่งสารถูกส่งจากผู้ส่งสารไปยัง
ผู้รับสาร”

ชาร์ลส์ อี ออสกู๊ด (Charles E. OsGood) กล่าวว่า “การสื่อสาร เกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่ง
คือ ผู้ส่งสาร มีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้รับสาร โดยใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งถูกส่งผ่านสื่อที่เชื่อม
ระหว่างสองฝ่าย”

เกษม ศิริสัมพันธ์ (2515) อธิบายว่า การสื่อสาร หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์กัน
ระหว่างมนุษย์เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

ปรมะ สตะเวทิน (2526) กล่าวว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการถ่ายทอดสารจากผู้
ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยผ่านสื่อ

จากคำนิยามต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีผู้ให้ความหมายของคำว่า “การ
สื่อสาร” ไว้ต่าง ๆ กัน สาเหตุของความแตกต่างในเรื่องคำนิยามหรือความหมายของการสื่อสารก็
เนื่องมาจากการสื่อสารของมนุษย์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ และได้รับความสนใจ

ศึกษาจากบุคคลในสาขาวิชาต่าง ๆ กัน ผู้ศึกษาในแต่ละสาขาวิชาจึงมองการสื่อสารในแง่มุมที่ต่างกัน แต่สิ่งหนึ่งที่ความหมายของการสื่อสารดังกล่าวมีอยู่ร่วมกันก็คือ การสื่อสารของมนุษย์ตั้งอยู่บนหลักความสัมพันธ์ (relationship) กล่าวคือในการสื่อสารนั้นจะต้องมีผู้เกี่ยวข้องอยู่ 2 ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร อีกฝ่ายหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร ทั้งสองฝ่ายมีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งน่าจะสรุปได้ว่า

การสื่อสาร คือ กระบวนการของการถ่ายทอดสาร (message) จากบุคคลฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าผู้ส่งสาร (sender) ไปยังบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งเรียกว่า ผู้รับสาร (receiver) โดยผ่านสื่อ (channel)

1.2 การสื่อสารมวลชน

การสื่อสารมวลชน (mass communication) เป็นรูปแบบหนึ่งของการสื่อสาร ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากการสื่อสารในรูปแบบอื่น 2 ประการ คือ ประการแรก กลุ่มผู้รับสารจะต้องเป็นกลุ่มขนาดใหญ่ที่มีความหลากหลายและมีลักษณะแตกต่างกันไป ไม่จำเป็นต้องเคยรู้จักกันหรือมีประสบการณ์ที่คล้ายกันมาก่อน ประการที่สอง สื่อที่ใช้ในการสื่อสารมวลชนจะเป็นประเภทสื่อที่สัมผัสได้ด้วยการมองเห็น (visual transmitter) สื่อที่สัมผัสได้ด้วยการฟัง (audio transmitter) สื่อที่ใช้ในการสื่อสารมวลชนนี้ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ (นภาพกรณ์ อัจฉริยะกุล และ รุ่งนภา พิตรปรีชา 2546 : 359-365)

การสื่อสารมวลชน (mass communication) เป็นกิจกรรมที่มีความสลับซับซ้อนและเข้าถึงมวลชนจำนวนมาก โดยไม่ถูกจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ บทบาทของสื่อมวลชนก่อให้เกิดผลกระทบแก่สังคมโดยทั่วไป เนื่องจากสื่อมวลชนมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ (เสถียร เขยประทับ 2540) ดังนี้

1. สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากได้ในเวลาที่รวดเร็ว
2. สามารถให้ความรู้และข่าวสารได้ดี
3. สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่พึงปรารถนาได้

จากคุณลักษณะของสื่อมวลชนที่สำคัญดังกล่าว ลาสเวลล์ (Lasswell 1948 : 203-243) นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกัน ได้กล่าวเพิ่มเติมถึง สื่อมวลชนในฐานะส่วนหนึ่งของโครงสร้างในระบบสังคม มีหน้าที่ต่อสังคมเหมือนกับอวัยวะของร่างกายเพื่อจรรโลงและรักษาเสถียรภาพ และความสมดุลของสังคมให้คงอยู่และต่อเนื่อง 3 ประการดังนี้

1. รายงานสภาพแวดล้อม ข้อเท็จจริง ให้ประชาชนได้รับรู้โดยตรงไปตรงมา โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว หรือข้อวิจารณ์ส่วนบุคคลในการที่จะทำให้เกิดการบิดเบือนในข้อมูลข่าวสาร

2. ประสานเชื่อมโยงส่วนต่าง ๆ ของสังคมหรือสมาชิกในสังคมให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสังคมทำให้สังคมเป็นปึกแผ่นสมานฉันท์

3. ถ่ายทอดมรดกทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งที่มีคุณค่าทางสังคม เช่น ความเชื่อ ค่านิยม และประเพณีไปยังอนุชนรุ่นต่อ ๆ ไป

ชาร์ล ไรต์ (Wright 1959) เพิ่มหน้าที่ประการที่ 4 ของสื่อมวลชนต่อสังคม คือ

4. ให้ความบันเทิงเพื่อจรรโลงใจสังคมให้มีความสุข สนุกสนาน ความบันเทิงเชิงรมย์ ซึ่งเป็นการสร้างสมดุลทางจิตใจจากภาวะกดดันของสิ่งแวดล้อมในสังคม

เดนิส แม็คควอล (McQuail 1987) ได้ผนวกหน้าที่ประการที่ 5 ของสื่อมวลชนต่อสังคม ดังนี้

5. การรณรงค์ให้เกิดการเคลื่อนไหว (mobilization) เพื่อเปลี่ยนแปลงพัฒนาสังคม

จากคุณลักษณะและหน้าที่ของสื่อมวลชนที่นักวิชาการหลายท่านได้ กล่าวถึง ทำให้สื่อมวลชนเข้าไปมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้รับสาร ซึ่ง Klapper (อ้างในประมะ สตะเวทิน 2533 : 142) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีผลต่อทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของประชาชนผู้รับสาร ดังนี้

1. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนผู้รับสารนั้น ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรงแต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อมเพราะมีปัจจัยต่าง ๆ ที่กั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ได้แก่

1.1 ความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร (Predisposition) ประชาชนจะมีความคิดเห็น ค่านิยม และมีความโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ก่อน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากการคบหาสมาคมกับคนอื่นและสถาบันสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เมื่อบุคคลผู้นั้นสัมผัสกับสื่อมวลชนก็จะนำเอาทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมเหล่านี้ติดตัวมาด้วย

1.2 การเลือกของผู้รับสาร (Selective Process) ประชาชนจะเลือกรับสารที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและความสนใจของตน และจะหลีกเลี่ยงไม่ยอมรับสารที่ไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับความคิดเห็นและความสนใจของตน ประชาชนจะพยายามตีความตามความเชื่อและค่านิยมที่ตนมีอยู่เดิมและจะเลือกจดจำเฉพาะสิ่งที่สนับสนุนความคิดและความเชื่อของตน

1.3 อิทธิพลของบุคคล (Personal Influence) ข่าวสารจากสื่อมวลชนอาจไม่ได้ออกไปถึงประชาชนทั่วไปทันที แต่จะผ่านสื่อบุคคลหรือผู้นำความคิดเห็นก่อนจะไปถึงประชาชน ผู้นำความคิดเห็นมักสอดแทรกความรู้สึกนึกคิดของตนเข้าไปด้วย

1.4 ลักษณะของธุรกิจด้านสื่อมวลชน (Economic Aspects) การดำเนินธุรกิจด้านสื่อมวลชนในสังคมเสรีนิยมซึ่งมีระบบเศรษฐกิจแบบเสรีนั้น สื่อมวลชนสามารถแข่งขันกันได้

โดยเสรีต่างฝ่ายต่างเสนอความคิดเห็นและค่านิยมที่แตกต่างกันออกไป และประชาชนก็มีเสรีภาพในการที่จะเลือกเชื่อถือความคิดเห็นใดความคิดเห็นหนึ่งได้และตัดสินใจว่าจะเชื่อถือมวลชนใดดี

2. อิทธิพลที่สื่อมวลชนมีต่อประชาชนเป็นเพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น คือ สื่อมวลชนจะสนับสนุนทัศนคติ ทัศนคติ ความมีใจโน้มเอียง ตลอดจนแนวโน้มด้านพฤติกรรมของประชาชนให้มีความเข้มแข็งขึ้นและพร้อมที่จะแสดงให้ปรากฏออกมาเมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอหรือเมื่อมีโอกาสเหมาะสม

เดอเฟลอร์และบอลล์-โรคิช (Defleur and Ball-Rokeach 1976) กล่าวว่า การที่สื่อมวลชนจะมีผลต่อผู้รับสารหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่าง (1) ระบบสังคม (2) ระบบและบทบาทสื่อสารมวลชนในสังคมนั้น และ (3) ผู้รับสาร ซึ่งข่าวสารจากสื่อมวลชนจะมีอิทธิพลต่อความรู้สึก ความเชื่อ และการกระทำของผู้รับสารเมื่อใดขึ้นอยู่กับระดับการพึ่งพาของผู้รับสารที่มีต่อสารจากสื่อมวลชนว่ามีมากน้อยเพียงใดและเมื่อใด ถ้าสภาพแวดล้อมสนับสนุน/ไม่แน่นอนเกิดขึ้นต่อผู้รับสาร และสื่อแสดงบทบาททางข้อมูลข่าวสารในเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน ระดับการพึ่งพาของผู้รับสารก็จะสูงตาม และผลที่จะเกิดขึ้นจากการรับรู้ข่าวสารจากสื่อมวลชนจะมีโอกาสสูงตามไปด้วย

ปัจจุบันการสื่อสารได้พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของสังคม ซึ่งประกอบด้วยคนหมู่มากและอยู่อย่างกระจัดกระจาย การสื่อสารมวลชนจึงได้เข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดทั้งจากสื่อหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต เนื่องจากสื่อมวลชนเหล่านี้สามารถเข้าถึงประชาชนได้โดยไม่ถูกจำกัดในเรื่องเวลาและสถานที่ และยังมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารความเป็นไปต่าง ๆ ของสังคม โดยเฉพาะการสื่อสารทางการเมือง เพื่อให้ข่าวสารความรู้กับประชาชนอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศในอนาคต

1.3 การใช้สื่อมวลชน

การเลือกใช้สื่อมวลชนอย่างถูกต้องจะนำไปสู่การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ เกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกใช้สื่อมวลชนมีดังนี้ (นภาพรณี อัจฉริยะกุล และ รุ่งนภา พิตรปรีชา 2546)

1.3.1 ความสามารถของสื่อในการเข้าถึงผู้รับสาร คือ การนำคุณสมบัติของสื่อมาพิจารณาเลือกใช้ในการสื่อสาร ประกอบด้วย

1) ความสามารถของสื่อในการทำให้ผู้รับเกิดความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว เช่น การเผยแพร่ข่าวสารในระดับท้องถิ่น ซึ่งผู้ที่มีอิทธิพลในการออกเสียงเลือกตั้งส่วนใหญ่จะมีการศึกษาไม่สูงนักจึงควรใช้สื่อที่ง่ายต่อการเข้าใจ

2) ความสามารถของผู้รับสารในการเป็นเจ้าของสื่อ สื่อแต่ละสื่อ มีราคาที่แตกต่างกัน สื่อวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่คนเลือกไว้ใช้ประจำแทบทุกบ้านเพราะราคาถูกกว่าเมื่อเทียบกับวิทยุโทรทัศน์

3) ความครอบคลุมของสื่อ หมายถึงความสามารถของสื่อในการเข้าถึงผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายเป็นอัตราส่วนร้อยละของความครอบคลุมสื่อใด ๆ ของจำนวนครัวเรือนในพื้นที่อาณาบริเวณที่กำหนด

1.3.2 งบประมาณในการซื้อสื่อ สื่อต่าง ๆ มีราคาถูกแพงตลอดจนคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ถ้าผู้ซื้อสื่อมีงบประมาณมาก โอกาสที่จะเลือกซื้อสื่อหลาย ๆ ประเภทหรือสื่อที่มีราคาสูงรวมถึงความถี่ในการสื่อสารย่อมมีมากกว่า

1.3.3 การพิจารณาเลือกใช้เนื้อที่หรือเวลาของสื่อ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพราะการเลือกเนื้อที่หรือเวลาที่ถูกต้องและเหมาะสม จะทำให้สารที่ส่งไปถึงผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการและเป็นจำนวนมาก ทำให้การส่งสารแต่ละครั้งเป็นไปอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูง

1.3.4 การเลือกสื่อที่มีลักษณะเฉพาะและเหมาะสมกับเนื้อหาสาร เช่น ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่เป็นรายละเอียดควรใช้สื่อมวลชนที่เป็นสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ เป็นต้น หรือการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อกระตุ้นความสนใจควรใช้สื่อมวลชน เช่น วิทยุกระจายเสียง และ โทรทัศน์ เป็นต้น

1.3.5 การเลือกสื่อที่เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ เช่น สื่อมวลชนที่เผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชนทั่วไปเป็นประจำ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง เป็นต้น

1.3.6 ความถี่ในการส่งสาร การส่งสารที่ต้องการให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายนั้น ถ้าหากผู้ส่งสารสามารถส่งสารได้เป็นจำนวนบ่อยครั้งเท่าใด ย่อมเป็นการย่ำในสาระของสารทำให้ผู้รับนอกจากจะได้รับสารแล้ว ยังสามารถทำให้ผู้รับเกิดความจำอันอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสารได้

สื่อสารมวลชน นับว่ามีความสำคัญอย่างมากในการนำเสนอข่าวสารทางการเมืองไปสู่สาธารณชนได้อย่างทั่วถึง ฉะนั้นการเลือกใช้สื่อสารมวลชนให้เหมาะสมกับสภาพสังคม ลักษณะประชากรที่ต่างกันทั้งในด้านเพศ อายุ การศึกษา และภูมิฐานะ เพื่อให้เกิดการรับรู้และการยอมรับเชื่อถือของประชาชน การสื่อสารจึงจะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ผู้ส่งสารต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเมืองของผู้รับสารได้

1.4 การสื่อสารทางการเมือง

มนุษย์อาศัยการสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็น ทักษะ และข่าวสารต่าง ๆ จากบุคคลหนึ่งไปยังกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ซึ่งแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการสื่อสารนั้น สำหรับการสื่อสารทางการเมืองมีลักษณะของการสื่อสารเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น การถ่ายทอดความรู้สึกร ทักษะ เกี่ยวกับการเมืองที่เกิดขึ้นในส่วนต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับบุคคลไปจนถึงสถาบัน และระบบย่อยต่าง ๆ อันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันในระบบการเมืองของสังคมใดสังคมหนึ่ง ซึ่งมีผู้ให้แนวความคิดเรื่องการสื่อสารทางการเมืองที่น่าสนใจ คือ

เอจี้ , อัลท์ และ อีเมอร์ (Agee, Ault, and Emery 1976 : 4) ให้คำนิยามการสื่อสารทางการเมือง (political communication) ว่าเป็นกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ทักษะ และความคิดเห็นตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ในทางการเมืองระหว่างบุคคล ซึ่งการสื่อสารทางการเมืองถือว่าเป็นกระบวนการพิเศษที่ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของสังคมการเมืองและทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมการเมือง กล่าวโดยสรุปจากความหมายดังกล่าวประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาคือการสื่อสารทางการเมืองจะต้อง 1) เกี่ยวข้องกับบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปหรือมากกว่านั้น 2) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และ 3) เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในทางการเมือง

พาย (Pye 1963 : 3-23) แสดงความเห็นว่าการสื่อสารมีบทบาททางการเมือง ดังนี้

1. ช่วยให้การกระทำบางอย่างของปัจเจกบุคคลมีผลหรือมีอิทธิพลกระทบสังคมโดยรวม
2. ทำให้เห็นว่าการเมืองของมวลชนเป็นสิ่งที่มิมีเหตุผล
3. กำหนดขอบเขตหรือแนวทางในการคาดหมายสิ่งที่น่าจะเกิดขึ้นในอนาคตและในการวัดระดับความสามารถในการมองการณ์ไกลของผู้ผู้นำ
4. ช่วยให้ประชาชนเข้าใจในกระบวนการทางการเมือง เจตนา และการกระทำของนักการเมือง
5. ช่วยในการกำหนดกฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจว่าอะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผลของการกระทำในทางการเมืองและอะไรที่ผู้นำและผู้ตามสามารถยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือมีเหตุผล

เสรี วงษ์มณฑา (2529) กล่าวถึงหน้าที่ของการสื่อสารในกระบวนการทางการเมืองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการเมืองไว้ดังนี้

1. สร้างทัศนคติทางการเมือง เช่น การพูดคุย การเผยแพร่ การประชุม การอบรม การตีพิมพ์ประกาศ การแจกแผ่นพับ ข่าว นิติสาร หนังสือพิมพ์และบทความทางวิทยุกระจายเสียง

โทรทัศน์ สามารถที่จะช่วยสร้างจิตสำนึกทางการเมือง ค่านิยมทางการเมือง และทัศนคติทางการเมืองให้แก่ประชาชนได้

ข่าวคราวเกี่ยวกับการที่นักการเมืองจะสร้างความรู้สึกให้แก่ประชาชนว่า เขาศรัทธา นักการเมืองเพียงใด และจะทำให้เขารู้สึกต่อไปว่าเขาควรจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมด้านการเมืองมากน้อยเพียงใด อย่างที่ฝรั่งบางคนเขียนถึงเมืองไทยไว้ว่าการเมืองไทยเป็นการเข้าร่วมของผู้ไม่รู้แต่ผู้รู้ไม่เข้าร่วม (Uninformed Participants and Informed Non-participants) นั่นคือ คนที่รู้อะไรดี ๆ มักจะเสื่อมศรัทธาในระบบการเมืองและไม่เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เช่น ไม่ไปเลือกตั้ง

2. สร้างความสนใจในการเมือง ในสมัยก่อนคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยสนใจการเมืองนัก เพราะไม่ค่อยได้รู้ข่าวคราวของการเมือง ไม่เคยพบเห็นนักการเมืองหรือผู้บริหารประเทศ แต่ในปัจจุบันนี้ข่าวคราวของรัฐบาลมีให้อ่านกันเป็นประจำ นักการเมืองจะเป็นข่าวให้เห็นทั้งโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เสียงพูดของเขามีให้ได้ยินทางวิทยุกระจายเสียง เรื่องราวของเขาจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ทางนิตยสารอยู่เป็นประจำ เพราะฉะนั้นคนยุคนี้ก็จะสนใจข่าวการเมืองเพิ่มมากขึ้น

3. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง นอกเหนือจากการสร้างความสนใจแล้ว การสื่อสารยังถูกนำมาใช้สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองได้อย่างมาก เช่น การเผยแพร่ประชาธิปไตยโดยสื่อบุคคลก็ดี ทำให้เราเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นว่าประชาธิปไตยคืออะไร การพูดถึงกฎหมาย การออกพระราชบัญญัติต่าง ๆ ในปัจจุบันทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น ดังนั้นทุกครั้งที่มีการออกกฎหมายใหม่ หรือมีการออกพระราชบัญญัติที่ประชาชนต้องรับรู้และเข้าใจเพื่อปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีจึงมีการนำเสนอสู่ประชาชนผ่านการสื่อสาร

4. สร้างบทบาททางการเมือง ความสนใจที่ก่อให้เกิดความรู้และทัศนคตินั้นได้นำไปสู่การกำหนดบทบาททางการเมืองของประชาชน ซึ่งปัจจุบันได้รู้ถึงบทบาท สิทธิหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นประชาชนได้ดียิ่งขึ้น การลงคะแนนเสียงเลือกตั้งถือเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่บอกให้นักการเมืองรู้ว่า เราต้องการใครหรือไม่ต้องการใคร ว่าเราสนใจเลือกตั้งบุคคลหรือเลือกพรรค การได้รับข่าวสารทำให้เรารู้บทบาททางการเมืองและการแสดงบทบาททางการเมืองเป็นการส่งข่าวสารไปยังผู้บริหารเช่นกัน

ดังนั้นการสื่อสารทางการเมืองจึงเป็นการถ่ายทอดข่าวสารทางการเมืองที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมทางการเมืองและกระบวนการทางการเมือง ทั้งนี้เนื่องจากก่อนที่บุคคลใด ๆ จะมีพฤติกรรมทางการเมืองบุคคลนั้นจะต้องได้รับสิ่งเร้าบางอย่างจากสิ่งแวดล้อมมากระตุ้นให้มีพฤติกรรมบางอย่าง โดยเฉพาะพฤติกรรมทางการเมือง ซึ่ง Mibrath and Goel (1977 : 35) ได้เสนอความคิดเห็นว่า ยิ่งบุคคลได้รับสิ่งเร้าเกี่ยวกับการเมืองมากเท่าใดบุคคล

นั่นก็มีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งผลการวิจัยในประเทศต่าง ๆ กว่า 10 ประเทศ ก็ยืนยันแนวความคิดนี้

การสื่อสารทางการเมืองเป็นการถ่ายทอดข่าวสารด้านการเมืองจากแหล่งข่าวสาร อาจเป็นนักการเมืองผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ไปสู่สาธารณชนได้อย่างทั่วถึงและอย่างเปิดเผย เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดความคิดเห็น ทศนคติ และบทบาททางการเมืองอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยรวม

1.5 ผลของการสื่อสาร

คำว่า “ผลของการสื่อสาร” หมายถึง “การเปลี่ยนแปลง” หรือ “ข้อแตกต่าง” (change or discrepancy) ซึ่งเกิดขึ้นกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอันเนื่องมาจากข่าวสาร (messages) ที่ได้รับ หรือ หมายถึง การที่ผู้ส่งสารต้องการให้สารมีอิทธิพลหรือก่อให้เกิดผลบางอย่างต่อผู้รับสาร ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หรือรวมความถึงการที่ผู้รับสารเกิดการยอมรับหรือปฏิบัติตามสารที่ผู้ส่งสารทำการสื่อสารหรือสัมฤทธิ์ผลของการสื่อสารด้วย (พรสิทธิ์ พัฒนนานุรักษ์ 2546 : 411 -412) ซึ่งมีผู้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับผลของการสื่อสารไว้น่าสนใจ ดังนี้

โรเจอร์ (Rogers 1973) กล่าวถึง การสื่อสาร คือ กระบวนการทางความคิด ซึ่งข่าวสารได้ถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสารด้วยเจตนาจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ

1. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ (Knowledge) ของผู้รับข่าวสาร
 2. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude) ของผู้รับข่าวสารที่มีต่อสิ่งที่ได้รับรู้ซึ่งทัศนคตินี้เองที่จะก่อให้เกิดการกระทำตามมา
 3. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม (Practice) ของผู้รับข่าวสาร
- โดยการเปลี่ยนแปลงทั้งสามประการข้างต้นนี้จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้น และถ้าต้องการให้เกิดผลกระทบต่อเนื่องทั้ง 3 ประการข้างต้นก็ควรเลือกแบบจำลองขั้นของผลกระทบที่เรย์ (Ray 1973) เสนอไว้ดังนี้

1. The Learning Hierarchy : Cognitive – Affective Effect การตอบสนองต่อการสื่อสารที่ได้รับให้ความสำคัญกับประสบการณ์การเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องแรกโดยจากความเชื่อที่ว่า การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลต้องเริ่มจากการให้ความรู้ที่เพียงพอจึงจะนำไปสู่การเปลี่ยนทัศนคติต่อเรื่องนั้น ซึ่งสื่อมวลชนนับว่ามีบทบาทสำคัญที่ก่อให้เกิดการตระหนักรู้ของผู้รับสาร

2. The Dissonance-Attribution Hierarchy : Cognitive-Cognitive Effect การตอบสนองในลักษณะนี้เชื่อว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารเริ่มแรกอาจจะไม่ได้มาโดยสื่อมวลชน แต่ได้รับ

ผ่านประสบการณ์ส่วนบุคคล เช่น การเห็นเพื่อนใช้เครื่องสำอางค์ชนิดใดชนิดหนึ่งแล้วได้ผลก็เลยใช้ตามบ้าง

3. The Low-Involvement Hierachy : Cognitive-Cognitive Affective Effect การตอบสนองในลักษณะนี้ให้ความสำคัญกับการเปิดรับข่าวสารอย่างสม่ำเสมอจากสื่อมวลชน โดยเฉพาะการเรียนรู้ประเด็นเรื่องที่ได้รับสารยังไม่ได้พัฒนาทัศนคติ และถ้ามีโอกาสสัมผัสหรือมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นด้วยตนเองก็จะเกิดความคุ้นเคยและปรับเปลี่ยนทัศนคติไปในที่สุด

บลูม (Bloom 1981) และคณะ ชี้ให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในผลของการสื่อสารที่มีต่อบุคคลได้ชัดเจน 3 ด้านคือ

1. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงพุทธิพิสัย (cognitive domain)
2. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงจิตพิสัย (effective domain)
3. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงทักษะพิสัย (psychomotor domain)

1. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงพุทธิพิสัย หมายถึง ผลของการสื่อสารที่ผู้ส่งสารต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับสารเกี่ยวกับความรู้ ความคิด เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ แบ่งย่อยออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1.1 ความรู้-ความจำ (Knowledge or Recall) คือ การสื่อสารที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้รับสารสามารถจำหรือระลึกได้

1.2 ความเข้าใจ (Understanding or Comprehension) เป็นผลของการสื่อสารที่ผู้รับสารสามารถแปลความได้ และขยายความด้วยคำพูดของตนเองได้โดยมีความเข้าใจในเรื่องราวหรือเนื้อหาของสาร

1.3 การนำไปใช้ (Application) เป็นการที่ผู้รับสารนำเนื้อหาของสารอันเกิดจากความรู้ความเข้าใจในวิธีการ แนวคิด หลักการ และทฤษฎี ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่เป็นจริงได้

1.4 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถของผู้รับสารในการแยกเนื้อหาสาระที่สับสนออกเป็นหน่วยหรือองค์ประกอบย่อยได้อย่างมีความหมาย และแสดงให้เห็นถึงลำดับชั้นความคิดและความสัมพันธ์ต่อกันให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

1.5 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถของผู้รับสารในการนำหน่วยต่าง ๆ หรือส่วนต่าง ๆ ของสารจัดเรียงเรียงหรือรวบรวมเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบเป็นแบบแผน เพื่อให้ได้แนวทางใหม่อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหานั้นได้

1.6 การประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถของผู้รับสารในการตัดสินคุณค่าของสารตามเกณฑ์ที่กำหนดได้อย่างถูกต้อง

2. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในด้านการเปลี่ยนแปลงเจตพิสัย หมายถึง ผลของการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมภายในจิตใจ ค่านิยม คุณธรรมและลักษณะนิสัย จัดเป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านเจตพิสัย เพราะผลของการสื่อสารเกิดขึ้นในจิตใจอันเกี่ยวข้องผูกพันความรู้สึกนึกคิดสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สามารถจำแนกได้เป็น 5 ระดับ ดังนี้

2.1 การยอมรับ (Receiving or Attending) เป็นความสามารถของผู้รับสารในการยอมรับรู้เนื้อหาของสาระของสารที่เสนอต่อสิ่งเร้าได้อย่างจับใจ โดยเต็มใจรับฟัง เกิดความสนใจและตั้งใจที่จะให้เกิดผลในสิ่งนั้น

2.2 การตอบสนอง (Responding) เป็นความพร้อมของผู้รับสารที่จะตอบสนองต่อผลการสื่อสารอย่างเต็มใจและพอใจด้วยการแสดงความคาดหวังออกมาให้ประจักษ์

2.3 การสร้างค่านิยม (Valuation) เป็นพฤติกรรมผู้รับสารมีความรู้สึกตระหนักหรือสำนึกต่อคุณค่าความสำคัญหรือคุณธรรมของเนื้อหาของสาระในสารที่สื่อไปบ้างจนได้รับความชื่นชอบหรือกำหนดให้เป็นค่านิยมหรือแนวคิดที่ผูกพันในการปฏิบัติตามต่อไป

2.4 การจัดรูปแบบ (Organization) มีการเข้าถึงแนวคิดหรือมโนคติของคุณค่าในผลของการสื่อสารที่บังเกิดกับผู้รับสาร โดยนำค่านิยมนั้นมาจัดเป็นรูปแบบของระบบคุณค่าขึ้น

2.5 การปฏิบัติเป็นนิสัย (Characterization) เมื่อความรู้สึกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอันเป็นผลจากการสื่อสารได้ก่อรูปขึ้นมาในจิตใจ สิ่งก็ตามมาก็คือ ผู้รับสารจะแสดงพฤติกรรมที่เป็นนิสัยในลักษณะนั้นออกอย่างเป็นธรรมชาติที่เป็นบุคลิกประจำตัวไป

3. ผลของการสื่อสารต่อบุคคลในการเปลี่ยนแปลงทักษะพิสัย การสื่อสารนอกจากมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความรู้และทัศนคติแล้วยังส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับระบบการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทักษะและความชำนาญในตัวผู้รับสาร โดยจำแนกได้ 5 ระดับ ดังนี้

3.1 การลอกเลียนแบบ (Imitation) ผู้รับสารจะพิจารณาเลือกตัวแบบหรือตัวอย่างเพื่อปฏิบัติตามขั้นตอนซึ่งเป็นผลมาจากการสื่อสาร โดยการเริ่มต้นการเลียนแบบตัวอย่างที่ตนสนใจ

3.2 การลงมือทำตามแบบ (Manipulation) เป็นขั้นที่ผู้รับสารลงมือกระทำ การตามแบบที่ตนได้เลือกแบบไว้แล้วภายหลังจากการสื่อสาร

3.3 การทำได้อย่างถูกต้อง (Precision) เป็นขั้นที่ผู้รับสารได้เลือกตัดสินใจแล้วว่า จะทำตามแบบที่พิจารณาเห็นว่าถูกต้องโดยค่อย ๆ ก่อรูปเป็นทักษะและความชำนาญ

3.4 การทำอย่างต่อเนื่อง (Articulation) เป็นขั้นที่ผู้รับสารกระทำไปแล้วเห็นว่าถูกต้องจึงกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

3.5 การทำได้โดยธรรมชาติ (Naturalization) เป็นขั้นที่ผู้รับสารกระทำไปจนเกิดทักษะความชำนาญจนสามารถปฏิบัติเองได้โดยอัตโนมัติเป็นธรรมชาติตามปกติ

ผลของการสื่อสารจะเป็นไปตามความมุ่งหมายของผู้ส่งสารได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ความเข้าใจ การยอมรับ ค่านิยม ทักษะ และ พฤติกรรมของผู้รับสารหลังจากได้รับข่าวสารใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นจากการสื่อสาร โดยผู้รับสารเกิดการ เลียนแบบและเลือกลงมือกระทำในทางการเมืองได้อย่างถูกต้อง ต่อเนื่อง และเป็นปกตินิสัยตาม ธรรมชาติ

2. แนวคิดในเรื่องการเปิดรับข่าวสาร

ข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ความ ต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้นเมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลในการตัดสินใจ หรือไม่แน่ใจในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง บุคคลจะไม่รับข่าวสารทุกอย่างที่ผ่านเข้ามาสู่ตนทั้งหมด แต่จะเลือกรับรู้เพียงบางส่วนที่ คิดว่ามีประโยชน์ต่อตน แรงผลักดันที่ทำให้บุคคลหนึ่ง ๆ ได้มีการเลือกรับรื่อนั้นเกิดจากคุณสมบัติ พื้นฐานของผู้รับสารในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านจิตใจ เช่น กระบวนการเลือกรับข่าวสาร การเลือกรับรู้ตาม ทักษะและประสบการณ์เดิมของตน

2. องค์ประกอบทางด้านสังคม สภาพแวดล้อม เช่น ครอบครัว วัฒนธรรม ประเพณี ลักษณะประชากร เช่น เพศ อายุ การศึกษา ภูมิฐานะและสถานภาพทางสังคม

จากคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รับสารดังกล่าว มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดใน เรื่องการเปิดรับข่าวสาร ดังนี้

แม็คคอมบ์ส และเบ็คเคอร์ (McCombs and Becker 1979) ได้ให้ความเห็นว่าบุคคล เปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการคือ

1. เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยการติดตามความเคลื่อนไหวและสังเกตการณ์สิ่งต่าง ๆ รอบตัวจากสื่อมวลชนเพื่อจะได้รู้ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรรู้

2. เพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารจะทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวได้

3. เพื่อต้องการพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปพูดคุยกับผู้อื่นได้

4. เพื่อต้องการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและรอบ ๆ ตัว

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533 : 40-44) ได้จำแนกวัตถุประสงค์การเลือกเปิดรับข่าวสารไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อการรับรู้ (Cognition) คือผู้รับสารต้องการสารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการและความอยากรู้

2. เพื่อความหลากหลาย (Diversions) เช่น การเปิดรับสื่อเพื่อแสวงหาความร่าเริง ตื่นเต้น สนุกสนาน รวมทั้งการพักผ่อน

3. เพื่ออรรถประโยชน์ทางสังคม (Social Utility) หมายถึง การต้องการสร้างความคุ้นเคยหรือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่น การใช้ภาษาร่วมสมัย

4. การผลละสังคม (Withdrawal) เป็นการเปิดรับสื่อหรือเข้าหาสื่อเพื่อหลีกเลี่ยงงานประจำหรือหลีกเลี่ยงคนรอบข้าง

ไฟรด์สัน (Friedson) ไรเลย์ (Riley) และฟลาวเวอร์แมน (Floweman 1951) มีความเห็นแนวเดียวกันว่า แรงจูงใจที่ต้องการเป็นที่ยอมรับของสมาชิกภายในสังคม จะเป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดความสนใจเปิดรับจากสื่อต่าง ๆ ก็เพื่อตอบสนองความต้องการของตน ซึ่งปรากฏการณ์นี้ เมอร์ตัน (Merton) ไรท์ (Wright) และวาบเลส (Waples) เรียกว่า พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร นักวิชาการเหล่านี้มีความเห็นตรงกันว่า ผู้รับสื่อจะเลือกรับสื่อใดนั้นย่อมเป็นไปตามบทบาทและสถานภาพสังคมของผู้รับสื่อและเหตุผลในการรับสื่อก็ไปเป็นหัวข้อในการสนทนา ซึ่งจะทำให้ผู้รับสื่อรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

เลิร์นเนอร์ (Lerner 1968) ให้คำนิยามการเปิดรับสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งของการอ่านหนังสือพิมพ์ การฟังวิทยุและดูภาพยนตร์

คอยต์ซ์แมน (Deutschman 1963) ได้ศึกษาถึงโอกาสการเปิดรับสื่อมวลชนซึ่งจำกัดอยู่เฉพาะ สื่อหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์และหนังสือ

Rogers and Sevensing (1969) ได้ขยายแนวคิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อมวลชนให้กว้างออกไปอีกโดยให้คำนิยามว่าสื่อมวลชนนั้นครอบคลุมถึงสื่อห้าประเภท คือ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ นิตยสาร และ โทรทัศน์ เหตุนี้ดัชนีการวัดการเปิดรับสื่อมวลชนในความหมายของเขาทั้งสองจึงต้องประกอบด้วยจำนวนรายการวิทยุที่รับฟังต่อสัปดาห์ การอ่านหนังสือพิมพ์ต่อสัปดาห์ ภาพยนตร์ที่ดูต่อปีและอื่น ๆ

ชรามม์ (Schramm 1969) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจข่าวสารทางการเมือง พบว่า คนที่มีการศึกษาสูงไม่ว่าจะมีอาชีพหรือมีฐานะทางเศรษฐกิจอย่างไรจะมีความสนใจข่าวสารทางการเมืองในระดับที่ไม่แตกต่างกัน สำหรับบุคคลที่มีการศึกษาต่ำกว่า การมีอาชีพที่ได้รับการยกย่อง มีเกียรติ หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจดี บุคคลนั้นก็จะเป็นเพิ่มความสนใจในการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง

Donbach (1991 : 155 – 186 อ้างใน สุรพงษ์ โสภนะเสถียร 2533 : 203 – 204) ได้อธิบายถึงเหตุผลในการเลือกเปิดรับสื่อของผู้รับสารว่า

ความเหมือนและความต่าง (Consonance/Dissonance) ระหว่างผู้เปิดรับสื่อกับสารที่รับเป็นเหตุผลสำคัญในการเลือกเปิดรับสื่อของประชาชน ซึ่งจะเป็นตัวชี้ให้เห็นว่าผู้รับสารนั้นจะมีปริมาณในการเปิดรับสื่อมากขึ้นหรือน้อยลง พบว่าผู้อ่านข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์ที่ไม่ค่อยมีการเปิดรับสื่อ รวมทั้งผู้มีภูมิหลังทางจิตวิทยาที่จิตใจคับแคบและสายตาก็ไม่กว้างไกลมีความโน้มเอียงที่จะเลือกรับข่าวสารทางการเมืองที่สนับสนุนทัศนคติทางการเมืองของตนเท่านั้น

การเลือกเปิดรับสื่อหรือไม่เปิดรับสื่อหรือข่าวสารขึ้นอยู่กับความแตกต่างของแต่ละบุคคลในด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ สติปัญญา และความสนใจ และยังขึ้นอยู่กับสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งแต่ละบุคคลมีการรับรู้และตีความหมายของสารที่รับเป็นแบบเฉพาะตัว ถ้าผู้รับสารมีลักษณะพื้นฐานคล้ายคลึงกันในด้านอายุ เพศ การศึกษา เชื้อชาติ ศาสนา ค่านิยม เศรษฐกิจ ฐานะอาชีพ และวัฒนธรรม ก็จะเข้าใจความหมายคล้าย ๆ กัน

Schramm (1969) กล่าวว่า บุคคลย่อมมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมเปิดรับสื่อต่างกันไป โดยพิจารณาจากปัจจัยด้านภูมิหลัง คือ

1. เพศ เพศหญิงมักจะสนใจอ่าน ฟัง หรือชมรายการแม่บ้าน รายการบันเทิง ในขณะที่เพศชายมักจะสนใจข่าวและกีฬา
2. อายุ ผู้ที่มีอายุมากขึ้นมักจะนิยมรับข่าวสารที่เป็นทางการมากกว่าข่าวบันเทิง และสนใจการเมืองอย่างจริงจังมากกว่า

3. การศึกษา พบว่า ผู้ที่มีการศึกษาคือจะแสวงหาผลประโยชน์จากสื่อต่าง ๆ และเพิ่มความรู้

4. ภูมิลำเนา ผู้รับสารที่อยู่ในท้องถิ่นต่างกันมักมีความสนใจต่างกันในบางสิ่ง ทั้งนี้เป็นเพราะวิถีการดำเนินชีวิตต่างกัน

ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ (2531 : 23-26) มีความเห็นว่า ปัจจัยที่ทำให้บุคคลมีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน คือ

1. ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล มีแนวความคิดว่าบุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวบุคคลอย่างมากในด้านโครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคลซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับสติปัญญา ความคิด ตลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การสนใจ

2. ปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคม เนื่องจากคนมักจะยึดติดกับกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิงในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใด ๆ ก็ตาม นั่นคือ มักจะคล้อยตามกลุ่มในแง่ความคิด ทศนคติ และพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบการสื่อสาร เชื่อว่าลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคล้ายคลึงของการเปิดรับเนื้อหาของการสื่อสาร รวมถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาดังกล่าวไม่แตกต่างกันด้วย

Klapper (1960) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมในการเลือกเปิดรับสารของบุคคล (Selective communication behavior) มีอยู่ 4 ประการ คือ

1. การเลือกเปิดรับหรือการเลือกใช้ (Selective exposure) บุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งสารต่าง ๆ ตามความสนใจและความต้องการของตน นอกจากนี้ในการเลือกเปิดรับสื่อยังขึ้นอยู่กับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ด้วย โดยบุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งสารที่มีอยู่ด้วยกันหลายแหล่ง เช่น การเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ การเลือกฟังวิทยุกระจายเสียง การเลือกชมโทรทัศน์ตามความสนใจและความต้องการของตนซึ่งขึ้นอยู่กับทักษะและความชำนาญในการรับรู้ข่าวสารของคนที่แตกต่างกัน บางคนชอบฟังวิทยุ บางคนชอบชมโทรทัศน์ บางคนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective attention) นอกจากบุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อแล้ว บุคคลยังเลือกให้ความสนใจต่อสื่อที่ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อดั้งเดิมของบุคคลนั้น ๆ ทั้งนี้เพราะการได้รับสื่อที่ไม่สอดคล้องกับความรู้สึกละทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจ

3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective perception and Selective interpretation) เมื่อบุคคลเปิดรับข่าวสารจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งแล้ว ผู้รับสื่อมีการเลือกรับรู้และเลือกตีความหมาย

สารตามทัศนคติ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการและแรงจูงใจของตนในขณะนั้น ฉะนั้นแต่ละคนอาจตีความเฉพาะข่าวสารที่สอดคล้องกับลักษณะส่วนบุคคลนอกจากจะทำให้ข่าวสารบางส่วนถูกตัดทิ้งไปแล้ว ยังมีการบิดเบือนข่าวสารให้มีทิศทางเป็นที่น่าพอใจของแต่ละบุคคลด้วย

4. การเลือกจดจำ (Selective retention) หลังจากที่บุคคลเลือกให้ความสนใจเลือกรับรู้และตีความหมายข่าวสารไปในทิศทางที่สอดคล้องกับทัศนคติและความเชื่อของตนแล้ว บุคคลยังเลือกที่จะจดจำเนื้อหาสาระของสื่อในส่วนที่ต้องการจำเอาไว้เป็นประสบการณ์ ในขณะที่เดียวกันก็มักจะลืมข่าวสารที่ไม่ตรงกับความสนใจของตนเอง ข่าวสารที่คนเราเลือกจดจำไว้นั้นมักมีเนื้อหาที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนความรู้ ทัศนคติ ค่านิยมหรือความเชื่อของแต่ละคนที่มีอยู่เดิมให้มีความมั่นคงชัดเจนยิ่งขึ้นและเปลี่ยนแปลงยากขึ้นเพื่อนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเปิดรับข่าวสารของบุคคลนั้น Todd Hunt and Brent d.Ruben (1993 : 65) อ้างใน ประมะ สตะเวทิน (2541 : 122-124) กล่าวไว้ดังนี้

1. ความต้องการ (Need) เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในกระบวนการเลือกของมนุษย์ ความต้องการทุกอย่างของมนุษย์ทั้งความต้องการทางกายและใจ ความต้องการระดับสูงและความต้องการระดับต่ำ ย่อมเป็นตัวกำหนดการเลือกเพื่อตอบสนองความต้องการ เพื่อให้ได้ข่าวสารที่ต้องการ เพื่อการยอมรับในสังคม เพื่อความพอใจ ฯลฯ

2. ทัศนคติและค่านิยม (Attitude and Values) ทัศนคติคือความชอบและมีใจโน้มเอียงต่อเรื่องต่าง ๆ ส่วนค่านิยมคือหลักพื้นฐานที่เรายึดถือ เป็นความรู้สึกที่ว่าเราควรจะทำหรือไม่ ควรจะทำอะไรในการมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและคน ซึ่งทัศนคติและค่านิยมมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมายและการเลือกจดจำ

3. เป้าหมาย (Goal) มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมาย มนุษย์ทุกคนกำหนดเป้าหมายในการดำเนินชีวิตในเรื่องอาชีพ การเข้าสมาคม การพักผ่อน เป้าหมายของกิจกรรมต่าง ๆ ที่เรากำหนดขึ้นนี้จะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้สื่อมวลชน การเลือกข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำเพื่อสนองเป้าหมายของตน

4. ความสามารถ (Capability) ความสามารถของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งรวมทั้งความสามารถเรื่องภาษามีอิทธิพลต่อบุคคลในการที่จะเลือกรับข่าวสาร เลือกตีความหมายสาร และเลือกเก็บเนื้อหาสารนั้นไว้

5. การใช้ประโยชน์ (Utility) กล่าวโดยทั่วไปบุคคลจะให้ความสนใจและใช้ความพยายามในการที่จะเข้าใจและจดจำข่าวสารที่เราสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

6. ทิวลาในการสื่อสาร (Communication Style) การเป็นผู้รับสารส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับทิวลาในการสื่อสาร คือ ความชอบหรือไม่ชอบสื่อบางประเภท ดังนั้นบางคนจึงชอบฟังวิทยุ บางคนชอบดูโทรทัศน์ บางคนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

7. สภาวะ (Context) สภาวะในที่นี้ หมายถึง สถานที่ บุคคล และเวลาที่อยู่ในสถานการณ์การสื่อสาร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกของผู้รับสาร การมีคนอื่นอยู่ด้วยมีอิทธิพลตรงต่อการเลือกใช้สื่อและข่าวสาร การเลือกตีความหมายและเลือกจดจำข่าวสาร การที่ถูกมองว่าเป็นอย่างไร คนอื่นคาดหวังอะไร และคนอื่นคิดว่าอยู่ในสถานการณ์อะไร ล้วนแต่มีอิทธิพลต่อการเลือกของบุคคล

8. ประสบการณ์และนิสัย (Experience and Habit) ในฐานะของผู้รับสาร ผู้รับสารแต่ละคนพัฒนานิสัยการรับสารอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ในการรับข่าวสาร พัฒนาการชอบสื่อชนิดใดชนิดหนึ่ง รายการประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังนั้นผู้รับสารจึงเลือกใช้สื่อชนิดใดชนิดหนึ่งสนใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตีความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งและเลือกจดจำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

บทบาทและอิทธิพลการเปิดรับสารทางโทรทัศน์ ในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความสำคัญอย่างมากประเภทหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและวิถีชีวิตของประชาชน ซึ่ง

วิจิตร อวระกุล ได้กล่าวถึงความสำคัญของโทรทัศน์ไว้ว่า โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความเร็วสูงสามารถถ่ายทอดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสดๆ ไปยังประชาชนได้ทันที จึงเสนอข่าวสารได้รวดเร็วและยังเป็นสื่อที่มีแรงจูงใจสูง อีกทั้งยังสามารถส่งไปได้ไกลทุกหนทุกแห่ง (2552 เว็บไซค์)

ปัญญา ศิริโรจน์ กล่าวถึงความสำคัญของโทรทัศน์ว่า โทรทัศน์นับเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก โทรทัศน์เป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าของเครื่องมือสื่อสารมวลชน หากจะเปรียบเทียบในบรรดาสื่อมวลชนที่ใช้อยู่ในวันนี้แล้ว นับว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถส่งข่าวสารความรู้และความบันเทิงไปได้ในขอบเขตที่กว้าง เป็นสื่อมวลชนที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับชั้น เพราะโทรทัศน์มีลักษณะพิเศษคือเห็นได้ทั้งภาพและได้ยินเสียงไปด้วยในเวลาเดียวกัน โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่ได้รับการกล่าวขวัญทั้งในด้านบวกและลบแต่ที่เราเห็นและติดตามมานั้น หลายๆฝ่ายต่างก็ระมัดระวังถึงภัยอันแฝงตัวมากับโทรทัศน์เสมอๆ (2552 เว็บไซค์)

สำหรับ ประมะ สตะเวทิน กล่าวถึงอิทธิพลของโทรทัศน์โดยสรุปดังนี้

1. โทรทัศน์สามารถกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ประชาชนกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่อประชาชนมีความโน้มเอียงที่จะทำเช่นนั้นอยู่แล้ว

2. โทรทัศน์สร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นกับบุคคลที่ยังไม่เคยมีความรู้และประสบการณ์กับสิ่งนั้นมาก่อน ทัศนคติและค่านิยมใหม่ที่จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นๆ ได้ดูรายการ

โทรทัศน์ที่เสนอเรื่องราวแนวเดียวกันซ้ำๆ ซากๆ เท่านั้น จะมีลักษณะของอิทธิพลสะสมไม่ใช่ อิทธิพลที่เห็นผลทันทีหรือในระยะเวลาอันสั้น

3. โทรทัศน์ทำให้บุคคลจิตใจตายด้าน ขาดความเห็นอกเห็นใจ ในออสเตรเลียพบว่า บุคคลที่ดูรายการทีวีประเภทอาชญากรรมมากจนเกินไปจะไม่มีความรู้สึกตื่นเต้นอีก การดูหลายๆ ทำให้ผ่านการตื่นเต้นมามากจนจิตใจตายด้าน ดังนั้นจึงไม่เกิดอารมณ์ใดๆ และเกิดอาการเฉื่อยชาเมื่อดู รายการเช่นนั้นและกลายเป็นคนไม่สนใจใยดี ไม่เห็นอกเห็นใจคนที่ประสบเคราะห์จาก อาชญากรรมต่างๆ (2552 เว็บไซต์)

ทำนอง สิงคาลวณิช กล่าวว่า โทรทัศน์เป็นสื่อที่คล้ายภาพยนตร์ ซึ่งนับว่ามีอิทธิพลต่อ ผู้รับมากขึ้นเพราะให้ได้ทั้งภาพที่เคลื่อนไหวและเสียงในขณะเดียวกัน จึงก่อให้เกิดแรงกระตุ้นและ ความสนใจสูงหรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้ดีที่สุด (2552 เว็บไซต์)

ณรงค์ สมพงษ์ ให้ความเห็นว่า โทรทัศน์มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้าน ทัศนคติ ความคิดเห็น ช่วยรักษามาตรฐานทางวัฒนธรรมและสร้างความคิดให้เกิดกับมวลชน ให้ การศึกษา ให้ข่าวสารและการบันเทิง (2552 เว็บไซต์)

ขวัญใจ จินะปรี๊ดอารมณ์ ให้ความเห็นว่า โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของประชาชนในการรับบริการข่าวสาร ความรู้และความบันเทิง เป็นสื่อที่รวมเอา คุณลักษณะของสื่อมวลชน 3 ประเภทเข้าไว้ด้วยกันคือ ภาพยนตร์ วิทยุกระจายเสียง และ หนังสือพิมพ์ ดังนั้นทุกครั้งที่ออกอากาศจึงได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นอย่างมาก (2552 เว็บไซต์)

จุไรพร จินตกานนท์ และปราณี นนทมาศ ให้ความเห็นว่า โทรทัศน์เป็นสื่อที่คนนิยม สูงสุดและมีอิทธิพลต่อผู้ชมมากที่สุดเช่นกัน ลักษณะเด่นของโทรทัศน์ ได้แก่ ความสามารถในการ นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ทั้งภาพและเสียงได้รวดเร็วทันเหตุการณ์ เพราะเหตุนี้เองจึงทำให้โทรทัศน์มี บทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมของผู้ชม (2552 เว็บไซต์)

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2546 : 214-217) อ้างใน 2552 เว็บไซต์ กล่าวถึง การจำแนก การเปิดรับชมรายการ โทรทัศน์ตามช่วงเวลาที่น่าชม โดยวัดจากจำนวนผู้ชมรายการ อันมีผลต่อการ จองโฆษณาและอัตราค่าโฆษณา

จากแนวคิดในเรื่องการเปิดรับข่าวสาร สรุปได้ว่า การเปิดรับข่าวสารย่อมเป็นไปตาม บทบาทและสถานภาพทางสังคมของผู้รับสาร โดยจะเปิดรับข่าวสารมากขึ้นเมื่อต้องการรู้เหตุการณ์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อพูดคุยสนทนาและเพื่อมีส่วนร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมซึ่งจะทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น โดยผู้รับสาร

จะไม่เปิดรับข่าวสารทุกชนิดที่ผ่านเข้ามาสู่ตน แต่จะเลือกเปิดรับข่าวสารเฉพาะในส่วนที่ตนนำไปใช้ประโยชน์ได้

จากแนวคิดในเรื่องพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชน จะเห็นได้ว่าการเปิดรับข่าวสารจะขึ้นอยู่กับลักษณะทางประชากรของแต่ละบุคคลซึ่งได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ภูมิฐานะ สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจซึ่งมีความแตกต่างกันทำให้บุคคลเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสาร เลือกให้ความสนใจต่อสื่อ เลือกรับรู้และตีความหมายข่าวสาร ตลอดจนเลือกจดจำเนื้อหาสาระของสื่อแตกต่างกันไปตามความเชื่อ ทัศนคติ ประสบการณ์ และความต้องการของแต่ละบุคคลในระบบสังคมโดยรวม

จากบทบาทและอิทธิพลการเปิดรับสารทางโทรทัศน์ สรุปได้ว่า โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความสำคัญอย่างมากที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและวิถีชีวิตของประชาชน เป็นสื่อมวลชนที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับชั้น สามารถกระตุ้นหรือส่งเสริมให้ประชาชนกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งเมื่อประชาชนเหล่านั้นมีความโน้มเอียงที่จะทำเช่นนั้นอยู่แล้ว นอกจากนั้นแล้ว โทรทัศน์ยังสามารถสร้างทัศนคติและค่านิยมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นกับบุคคลที่ยังไม่เคยมีความรู้และประสบการณ์กับสิ่งนั้นมาก่อน

3. อิทธิพลของสื่อต่อการเมือง

การเมืองกับประชาชนถือเป็นสิ่งที่ผูกพันกันโดยตรงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งความผูกพันกันระหว่างสองสิ่งนี้ทำให้หลายครั้งที่การเมืองจำเป็นต้องพึ่งพาสื่อเพื่อเป็นตัวกลางในการส่งผ่านข้อมูลไปยังประชาชน ในหลากหลายทาง หลากหลายโอกาส จากผู้ส่งและผู้รับที่แตกต่างกันไปในแต่ละครั้ง ยิ่งในยุคปัจจุบันที่ประชาชนมีความรู้ มีการศึกษามากขึ้นทำให้ข้อมูลข่าวสารเป็นทางเลือกหลักในการบริโภคข้อมูลในชีวิตประจำวัน และยิ่งเมื่อสถานการณ์ทางการเมืองที่เต็มไปด้วยความวุ่นวาย ยิ่งทำให้ประชาชนคนไทยพุ่งความสนใจไปที่การสื่อสารทางการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ทุกวันนี้สื่อสารมวลชนมีศักยภาพในการให้ข้อมูลกับประชาชนที่เป็นกลุ่มคนที่มีการศึกษาสูง และมีอำนาจในการขับเคลื่อนประเทศ ซึ่งอำนาจตรงนี้สามารถชี้เด็ดชี้ขาดได้ในหลายๆวาระทางการเมือง ยกตัวอย่างกรณีการขับเคลื่อนมวลชนปิดล้อมสนามบินสุวรรณภูมิของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่ส่งผลกระทบต่อหลายส่วน ซึ่งกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นั้น เป็นองค์กรที่มีสื่ออย่าง ASTV เป็นกำลังหลักสำคัญในการขับเคลื่อนซึ่งพลังของ พ.ป.ป. นั้นมีมาก ซึ่งมีผลกระทบต่อการจัดตั้งรัฐบาลในช่วงเวลาต่อมา

อีกด้วย เป็นตัวอย่างให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงศักยภาพของสื่อที่มีต่อมวลชน และการเมืองในท้ายที่สุด

รูปแบบการทำงานของ ASTV เกี่ยวพันกับกลุ่ม พ.ป.ป. นอกจากผ่านช่องทางโทรทัศน์ แล้วยังมีเว็บไซต์ การแจกดิจิทัล ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นสื่อสารมวลชนที่ทรงอิทธิพลด้วยกันทั้งสิ้น การออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมงของช่อง ASTV ถือเป็นนวัตกรรมทางสื่อที่ทรงอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมไทยในช่วงหนึ่งปีที่ผ่านมา ผู้ชมที่ติดตามดู ASTV โดยเฉพาะในช่วงที่ พ.ป.ป. นำการประท้วงสู่การถ่ายทอดสดทางทีวี ที่แม้จะมีจำนวนผู้ชมไม่มากเท่ากับสถานีโทรทัศน์ทั่วไป (ฟรีทีวี) แต่เกือบทุกคนที่ตัดสินใจที่จะติดตาม ASTV ล้วนแต่เป็นแฟนพันธุ์แท้และเป็นผู้ชมที่มีความกระตือรือร้นทางการเมืองสูงมาก ซึ่งต้องยอมรับความสามารถของ ASTV ในการออกแบบสื่อให้เข้าถึงผู้คนเฉพาะกลุ่มได้ดี จนเป็นสื่อที่เป็นที่ยอมรับของคนในแวดวงการเมืองในเชิงการเข้าถึงประชาชนและการมีส่วนร่วมในชีวิตของคน

กระแสสื่อที่เลือกข้างอย่าง ASTV หรือ PTV ในอดีต ที่ประกาศตนชัดเจนในความเป็นสื่อเลือกข้างที่แตกต่างจากหลักการของสื่อในยุคที่ผ่านมาที่ต้องมีความ “เป็นกลาง” ซึ่งสื่อเลือกข้างทางการเมืองจะว่าไปแล้วมีอยู่มาโดยตลอดที่ประเทศทางตะวันตก อย่าง สหรัฐอเมริกาที่เป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยที่เกือบจะสมบูรณ์แล้ว และที่สำคัญประชาชนมีความรู้และมีวิจารณญาณที่จะตัดสินใจเลือกบริโภคนข้อมูล และเลือกชุดความเห็นได้ว่าอะไรเป็นจริง อะไรไม่เป็นจริง

สำหรับประเทศไทยที่ยังไม่สามารถพัฒนาประชาธิปไตย และความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองให้กับประชาชนอย่างสมบูรณ์ที่สุด การมีสื่อเลือกข้างจึงถือเป็นดาบสองคมเพราะ การที่มีสื่อที่สามารถเข้าถึงประชาชนเท่ากับว่า คนที่ประสงค์ไม่คือนำสื่อไปใช้ช่องทางทางการสื่อสาร เพื่อการปลุกกระดมประชาชน เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นเท็จต่อประชาชน ซึ่งจะส่งผลร้ายกับสถานการณ์ทางการเมืองในที่สุด

อิทธิพลของสื่อที่มีต่อประชาชนในทางการเมืองน่าจะจะมีมากขึ้น และ น้อยลง ตามกระแสความสำคัญของการเมือง ระยะเวลาที่ประเทศไทยให้เสรีภาพกับสื่อในระดับที่สูงมากที่สุดประเทศหนึ่งเพราะ สื่อสามารถหาช่องทางในการสื่อสารสิ่งที่อยู่ตรงข้ามกับรัฐบาลได้อย่างสม่ำเสมอ และ สถานการณ์ที่สำคัญสื่อก็มีเสรีภาพในการนำเสนอในขั้นสูงมากอีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น เหตุการณ์การสลายการชุมนุม 7 ตุลาคม 2552 ที่เมื่อเปรียบเทียบกับเหตุการณ์พฤษภาทมิฬแล้ว สื่อมีเสรีภาพมากขึ้นเยอะ และเมื่อเสรีภาพที่มี มารวมกับ เป้าประสงค์ทางการเมือง อิทธิพลสื่อคงมีต่อการเมืองอีกต่อไป

การเกิดขึ้นของโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ทำให้ในปัจจุบันคนที่มีกำลังซื้อสามารถเลือกชมรายการโทรทัศน์ที่ตอบสนองผู้ชมมากกว่าฟรีทีวีทั่วไป เราจะเห็น โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมหลาย

ช่อง ไม่ว่าจะ เป็น ASTV NATION UBC ช่องที่อยู่ตามเคเบิลทีวีท้องถิ่น พวกไอพีทีวี สไมล์ แชนแนล เอ็มวีทีวี ฯลฯ ขึ้นอยู่กับความนิยมของผู้ชมที่เลือกเสพรสนิยมแตกต่างกันไป

บทเรียนที่ผ่านมาพบว่า ASTV ใช้หลักการเคลื่อนไหวทางการเมือง ควบคู่ไปกับหลักการ ตลาด ซึ่งก็ถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ASTV อยู่ได้เพราะรู้จักสร้างอิมแพ็คใหม่ๆ ควบคู่ไปกับการ ขอแรงสนับสนุน ซึ่งถือเป็นการตลาดอย่างหนึ่งที่ปฏิเสธไม่ได้ และทำให้ภาพของ ASTV คือ พ.ป.ป. และ พ.ป.ป.คือASTV ทั้งๆ ที่การทำงานก็เหมือนกับสื่ออื่นๆ ทั่วๆ ไป แต่สิ่งที่ไม่เหมือนกับ ช่องอื่นก็คือ การสร้างความผูกพันที่ทำให้โทรทัศน์ช่องนี้อยู่ได้ด้วยแฟนรายการ

ในการประชุมร่วมของ 2 สภา เพื่ออภิปรายทั่วไป โดยไม่ต้องลงมติ เกี่ยวกับ สถานการณ์ทางการเมือง เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2551 ที่ผ่านมานายชวน หลีกภัย อดีต นายกรัฐมนตรี ประธานสภาที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์ และ ส.ส.พรรคประชาธิปัตย์ ได้ขึ้น อภิปราย ความตอนหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของสื่อประเภทนี้อย่างชัดเจน ว่า

“ประเด็นที่ผมจะกราบเรียนก็มีเพียงว่า ความแตกแยกอันก่อให้เกิดความขัดแย้ง มันเกิดขึ้นมา อาจจะก่อนปี 2548 ก่อนหน้านั้นประชาชนอยู่ภายใต้ข้อเท็จจริงฝ่ายเดียว พูดได้เลยครับ ว่าฝ่ายเดียว ไม่มีโอกาสที่จะสื่ออย่างอื่นได้เลย สื่อมวลชนของรัฐถ้าไม่ทำรายการที่เป็นประโยชน์ ต่อรัฐ ก็จะถูกเปลี่ยนผังรายการ ทุกคนก็ต้องเอาใจ หนังสือพิมพ์ถ้าไม่เขียนเพื่อประโยชน์ของ รัฐบาล ก็จะถูกกั้นแก๊ง ไม่ด้วยถูกตัดโฆษณาด้วยวิธีอื่นๆ เพราะฉะนั้นช่วงตลอดระยะเวลาที่ ผ่านมานับตั้งแต่ปี 2544 ถึง 2548 ประชาชนอยู่ภายใต้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ประชาชนได้รับด้าน เดียวเท่านั้นครับ ต้องยอมรับความเป็นจริงนะครับว่า เมื่อเกิด ASTV ขึ้นมา ประชาชนได้ฟังข้อมูล อีกด้านหนึ่ง หลายเรื่องตรงกันข้ามกับที่รัฐบาลแถลง พฤติกรรมต่างๆ จึงได้เปิดเผยออกมา”

4. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร

4.1 ทฤษฎีสารสนเทศ (information theory) ของ แชนนอน และวีเวอร์ (Shannon and Weaver) ซึ่งพัฒนาขึ้นในปี 1949 เสนอเป็นแบบจำลองที่วิเคราะห์การถ่ายทอดสารสนเทศ และ แสดงให้เห็นว่าการสื่อสารเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นจากแหล่งสาร (source) เลือกสาร (message) ถ่ายทอดไป (transmitted) ในรูปแบบของสัญญาณ (signal) ผ่านช่องทางการสื่อสาร (channel) ไปยัง เครื่องรับ (receive) ซึ่งแปลงสัญญาณเป็นสารสำหรับจุดหมายปลายทาง (destination) ใน กระบวนการนี้อาจมีสิ่งรบกวนหรือแทรกแซง (noise or interference) ซึ่งทำให้สารที่ส่งกับสารที่รับ แตกต่างกันได้

แบบจำลองของทฤษฎีสารสนเทศนี้ มีส่วนเป็นแรงบันดาลใจให้ เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) พัฒนาไปเป็นแบบจำลองทางจิตวิทยาว่าด้วยองค์ประกอบของการสื่อสารระหว่างบุคคลที่รู้จักกันในนามของ S M C R (Source, Message, Channel, Receiver) พิมพ์ในหนังสือ ชื่อ “The Process of Communication” (กระบวนการสื่อสาร) ในปี 1960

แต่องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารที่เสนอเพิ่มเติมอย่างมีความสำคัญจากทฤษฎีสารสนเทศของแซนนอน-วีเวอร์ ก็คือการเข้ารหัสและการถอดรหัส (encoding-decoding) ของผู้ส่งสารและผู้รับสารในแบบจำลองเชิงวงกลมของ วิลเบอร์ แชรรมม์ และ ชาร์ลส์ ออสกู๊ด (Wilbur Schramm and Charles Osgood) ทำให้เห็นว่าการสื่อสารของมนุษย์และของสัตว์จะ มีประสิทธิภาพสูงก็ต่อเมื่อการเข้ารหัสถอดรหัสที่ดี ผู้สื่อสารทั้งสองฝ่ายจะต้องมีความรู้ความสามารถในการแปลสารสนเทศ (information) เป็นสาร (message) และแปลงสารเป็นสารสนเทศได้ทั้งสองทิศทาง

4.2 สูตรการสื่อสารของลาสเวลล์ (Lasswell)

ฮาโรลด์ ลาสเวลล์ (Harold Lasswell) ได้ทำการวิจัยในเรื่องการสื่อสารมวลชนไว้ในปี พ.ศ. 2491 และได้คิดสูตรการสื่อสารที่ถึงพร้อมด้วยกระบวนการสื่อสารที่สอดคล้องกัน โดยในการสื่อสารนั้นจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้คือ

ใคร → พูดอะไร → โดยวิธีการและช่องทางใด → ไปยังใคร → ด้วยผลอะไร

สูตรการสื่อสารของลาสเวลล์เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับใช้กันทั่วไปโดยสามารถนำมาเขียนเป็นรูปแบบจำลองและเปรียบเทียบกับองค์ประกอบของการสื่อสารได้ดังนี้

ใคร (Who) เป็นผู้ส่งหรือทำการสื่อสาร เช่น ในการอ่านข่าว ผู้อ่านข่าวเป็นผู้ส่งข่าวสารไปยังผู้ฟังที่บ้าน ในสถานการณ์การประชุมทางการเมืองก็เช่นเดียวกันย่อมเป็นการพูดระหว่างแกนนำการประชุมกับผู้เข้าร่วมการประชุม แต่ถ้าเป็นการถ่ายทอดการประชุมโดยใช้โทรทัศน์ ตัวผู้ส่งก็คือโทรทัศน์นั่นเอง

พูดอะไร ด้วยวัตถุประสงค์อะไร (Says what, with what purpose) เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับ เนื้อหาข่าวสารที่ส่งไป ผู้ส่งจะส่งเนื้อหาอะไรโดยจะเป็นข่าวสารธรรมดาเพื่อให้ผู้รับทราบความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละวัน หรือเป็นการให้ความรู้ในเวทีชุมนุมโดยที่ผู้พูดจะต้องทราบว่าผู้ฟังเรื่องอะไร ทำไมจึงจะพูดเรื่องนั้น พูดเพื่อวัตถุประสงค์อะไร และคาดว่าจะได้รับการตอบสนองจากผู้ฟังอย่างไรบ้าง

โดยใช้วิธีการและช่องทางใด (By what means, in what channel) ผู้ส่งทำการส่งข่าวสารโดยการพูด การแสดงกริยาท่าทาง ใช้ภาพ ฯลฯ หรืออาจจะใช้อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า เช่น ไมโครโฟน หรือเครื่องเล่นวีซีดีเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาข่าวสารให้ผู้รับ รับได้โดยสะดวก ถ้าเป็นการส่งข่าวสารให้กับผู้ที่อยู่ห่างไกลออกไปได้รับรู้ เช่นผู้ที่ติดตามการประชุมที่บ้าน ผู้ส่งอาจจะพิจารณาใช้สื่อต่าง ๆ เพื่อช่วยในการส่งข่าวสารที่ต้องการส่งไปให้ ผู้รับดังกล่าว

ส่งไปยังใคร ในสถานการณ์อะไร (To whom, in what situation) ผู้ส่งจะส่งข่าวสารไปยัง ผู้รับใครบ้าง เนื่องในโอกาสอะไร เช่น การอ่านข่าวเพื่อให้ผู้ฟังทางบ้านทราบถึงเหตุการณ์ ประจำวัน หรือแสดงการทำกับข้าวให้กลุ่มแม่บ้านชม ผู้ส่งย่อมต้องทราบว่าผู้รับเป็นกลุ่มใดบ้างเพื่อสามารถเลือกสรรเนื้อหาและวิธีการส่งให้เหมาะสมกับผู้รับ การชุมนุมทางการเมืองก็เช่นเดียวกัน ผู้พูดย่อมต้องรู้ว่าจะพูดให้ใครฟัง ผู้ฟังอายุ 18 ปีกับอายุ 35 ปีต้องมีวิธีการพูดและการใช้สื่อที่ต่างกัน ผู้พูดต้องทราบถึงระดับสติปัญญาความสามารถและภูมิหลังของผู้ฟังว่ามีความแตกต่างกันอย่างไรบ้าง ตลอดจน สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของการชุมนุมทางการเมือง เช่น มีสื่ออะไร ที่จะนำมาใช้ได้บ้าง สภาพแวดล้อมของสถานที่ชุมนุมเป็นอย่างไร ฯลฯ

ได้ผลอย่างไรในปัจจุบัน และอนาคต (With what effect, immediate and long term ?) การส่งข่าวสารนั้นเพื่อให้ผู้รับฟังผ่านไปเฉย ๆ หรือจะให้จดจำด้วย ซึ่งต้องอาศัยเทคนิควิธีการที่แตกต่างกัน และเช่นเดียวกัน ในการพูดบนเวทีการประชุมทางการเมืองที่จะได้ผลนั้น ผู้พูดจะต้องตระหนักอยู่เสมอว่าเมื่อพูดแล้ว ผู้ฟังจะได้รับรู้สิ่งที่พูดออกไปได้มากน้อยเท่าใด และสามารถจดจำสิ่งที่ได้รับนั้น ได้นานเพียงใด โดยที่ผู้ฟังอาจได้รับรู้เพียงบางส่วนหรืออาจไม่เข้าใจเลยก็ได้ การวัดผลของการส่งข่าวสารออกไปนั้นอาจทำได้ยากเพราะบางครั้งผู้ฟังอาจจะไม่แสดงการตอบสนองออกมา และบางครั้งการตอบสนองนั้นก็อาจจะวัดผลไม่ได้เช่นกัน

4.3 ทฤษฎี SMCR ของเบอร์โล (Berlo)

เดวิด เค. เบอร์โล (David K. Berlo) ได้พัฒนาทฤษฎีที่ผู้ส่งจะส่งสารอย่างไร และผู้รับจะรับ แปลความหมาย และมีการโต้ตอบกับสารนั้นอย่างไร ทฤษฎี SMCR ประกอบด้วย

ผู้ส่ง (source) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสารโดยมีความสามารถในการ “การเข้ารหัส” (encode) เนื้อหาข่าวสาร มีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสาร มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะส่ง และควรจะมีสามารถในการปรับระดับของข้อมูลนั้นให้เหมาะสมและง่ายต่อระดับความรู้ของผู้รับ ตลอดจนพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับผู้รับด้วย

ข้อมูลข่าวสาร (message) เกี่ยวข้องด้านเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่ง
ข่าวสาร

ช่องทางในการส่ง (channel) หมายถึง การที่จะส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับ
ข่าวสารข้อมูลโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง คือ การได้ยิน การดู
การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น

ผู้รับ (receiver) ต้องเป็นผู้มีทักษะความชำนาญในการสื่อสารโดยมีความสามารถ
ใน “การถอดรหัส” (decode) สาร เป็นผู้ที่มีทัศนคติ ระดับความรู้ และพื้นฐานทางสังคม
วัฒนธรรม เช่น เดียวหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่งจึงจะทำให้การสื่อสารความหมายนั้นได้ผล

ตามลักษณะของทฤษฎี S M C R นี้ มีปัจจัยที่มีความสำคัญต่อขีดความสามารถ
ของผู้ส่งและผู้รับที่จะทำการสื่อสารความหมายนั้น ได้ผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด ได้แก่

ทักษะในการสื่อสาร (communication skills) หมายถึง ทักษะซึ่งทั้งผู้ส่งและ
ผู้รับควรจะมี ความชำนาญในการส่งและการรับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันได้ถูกต้อง เช่น ผู้ส่ง
ต้องมีความสามารถในการเข้ารหัสสาร มีการพูดโดยใช้ภาษาพูดที่ถูกต้อง ใช้คำพูดที่ชัดเจนฟัง
ง่าย มีการแสดงสีหน้าหรือท่าทางที่เข้ากับการพูด ท่วงทำนองลีลาในการพูดเป็นจังหวะ น่าฟัง
หรือการเขียนด้วยถ้อยคำสำนวนที่ถูกต้องสละสลวยน่าอ่าน เหล่านี้เป็นต้น ส่วนผู้รับต้องมี
ความสามารถในการถอดรหัสและมีทักษะที่เหมือนกันกับผู้ส่งโดยมีทักษะการฟังที่ดี ฟังภาษาที่ผู้
ส่งพูดมารู้เรื่อง หรือสามารถอ่านข้อความที่ส่งมานั้นได้ เป็นต้น

ทัศนคติ (attitudes) เป็นทัศนคติของผู้ส่งและผู้รับซึ่งมีผลต่อการสื่อสาร ถ้าผู้ส่ง
และผู้รับ มีทัศนคติที่ดีต่อกันจะทำให้การสื่อสารได้ผลดี ทั้งนี้เพราะทัศนคติย่อมเกี่ยวข้องไปถึงการ
ยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างผู้ส่งและผู้รับด้วย เช่น ถ้าผู้ฟังมีความนิยมชมชอบในตัวผู้พูดก็มักจะ
มีความเห็นคล้อยตามไปได้ง่าย แต่ในทางตรงข้าม ถ้าผู้ฟังมีทัศนคติไม่ดีต่อผู้พูดก็จะฟังแล้วไม่
เห็นชอบด้วยและมีความเห็นขัดแย้งในสิ่งที่พูดมานั้น หรือถ้าทั้งสองฝ่ายมีทัศนคติไม่ดีต่อกัน
ท่วงทำนองหรือน้ำเสียงในการพูดก็อาจจะห้วนห้าวไม่น่าฟัง แต่ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อกันแล้วมักจะ
พูดกันด้วยความไพเราะอ่อนหวานน่าฟัง เหล่านี้เป็นต้น

ระดับความรู้ (knowledge levels) ถ้าผู้ส่งและผู้รับมีระดับความรู้เท่าเทียมกันก็
จะทำให้การสื่อสารนั้นลุล่วงไปด้วยดี แต่ถ้าหากความรู้ของผู้ส่งและผู้รับมีระดับที่แตกต่างกันย่อม
จะต้องมีการปรับปรุงความยากง่ายของข้อมูลที่จะส่งในเรื่องความยากง่ายของภาษาและถ้อยคำ
สำนวนที่ใช้ เช่น ไม่ใช้คำศัพท์ทางวิชาการ ภาษาต่างประเทศ หรือถ้อยคำยาว ๆ สำนวน
สลับซับซ้อน ทั้งนี้เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อความเข้าใจ

ระบบสังคมและวัฒนธรรม (socio - culture systems) ระบบสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละชาติเป็นสิ่งที่มีส่วนกำหนดพฤติกรรมของประชาชนในประเทศนั้น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องไปถึงขนบธรรมเนียมประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติ สังคมและวัฒนธรรมในแต่ละชาติย่อมมีความแตกต่างกัน เช่น การให้ความเคารพต่อผู้อาวุโส หรือวัฒนธรรมการกินอยู่ ฯลฯ ดังนั้น ในการติดต่อสื่อสารของบุคคลต่างชาติต่างภาษา จะต้องมีการศึกษาถึงกฎข้อบังคับทางศาสนาของแต่ละศาสนาด้วย

5. แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมือง (political participation) เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในกระบวนการทางการเมือง และมีความจำเป็นกับการเมืองทุกระบบเนื่องจากรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะการเสนอข้อเรียกร้อง (demand) และการสนับสนุน (support) จะเป็นสิ่งซึ่งแสดงออกถึงการดำรงอยู่ของระบบการเมืองหรือทำให้ระบบการเมืองอยู่ในสถานะสมดุลย์ได้ ซึ่งหากระบบการเมืองปราศจากสิ่งเหล่านี้แล้วก็ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ (Easton 1965 112-117)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีอยู่หลายรูปแบบและหลายระดับ ซึ่งมีผู้ให้คำอธิบายไว้ ดังนี้

Mibrath และ Goel (1977) อธิบายว่า การเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึงการกระทำของบุคคลเพื่อพยายามมีอิทธิพลหรือสนับสนุนต่อรัฐบาลและระบบการเมือง และยังรวมถึงบทบาทของประชาชนในการกระทำใด ๆ เพื่อมีอิทธิพลต่อผลทางการเมือง โดยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นจะเพิ่มจากความสนใจทางการเมืองไปสู่กิจกรรมทางการเมืองที่ต้องการความสนใจและแรงจูงใจมากขึ้นเป็นลำดับ

Herbert McClosky (1968) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ การกระทำโดยความสมัครใจของสมาชิกในสังคมเพื่อมีส่วนร่วมโดยตรงหรือทางอ้อมในการเลือกผู้ปกครองประเทศ และการกำหนดนโยบายสาธารณะ ได้แก่ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การติดตามข่าวสารทางการเมือง การอภิปรายพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง การเข้าร่วมประชุมทางการเมือง การบริจาคเงินและการติดต่อกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงการสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอย่างเป็นทางการ ช่วยเขียนสุนทรพจน์การหาเสียง ช่วยการรณรงค์หาเสียง สมัครเข้ารับการเลือกตั้ง แต่ไม่รวมถึงกิจกรรมที่ไม่สมัครใจ เช่น การเสียภาษี การเป็นทหาร และหน้าที่ด้านตุลาการ

Dahl (1971) นักรัฐศาสตร์ชาวอังกฤษ เห็นว่า การมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมโดยสมัครใจของแต่ละบุคคลในทางการเมือง รวมทั้งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การเป็นสมาชิก และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง เช่น ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ เจ้าหน้าที่สถาบันการเมือง กิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปรายทางการเมือง หรือร่วมฟังเหตุการณ์ทางการเมือง การชักชวนทางการเมืองของเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกของกลุ่มการเมือง

Huntington และ Dominguez (1975) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเป็น กิจกรรมหรือการกระทำของประชาชนที่ต้องการมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล โดยที่การกระทำเป็นไปได้ทั้งถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ใช้กำลังหรือไม่ใช้กำลัง สำเร็จหรือล้มเหลว สมัครใจและไม่สมัครใจ รวมถึงกิจกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การร่วมรณรงค์หาเสียง การรวมตัวเพื่อโน้มน้าวหรือกดดันต่อรัฐบาล การประท้วงและการใช้กำลังรุนแรงหรือปลุกระดมประชาชน

Roth และ Wilson (1980) ได้แบ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับต่ำหรือกลุ่มผู้ดู (Onlookers) ซึ่งได้แก่การให้ความสนใจต่อข่าวสารและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง การถกเถียงปัญหาทางการเมือง การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การพยายามชักจูงให้ผู้อื่นเห็นด้วยกับจุดยืนทางการเมืองของตน การเป็นสมาชิกกลุ่มผลประโยชน์และการร่วมชุมนุมทางการเมือง

2. ระดับกลางหรือระดับผู้มีส่วนร่วม (Participants) ได้แก่การมีส่วนร่วมในโครงการของชุมชน การมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกิจกรรมของกลุ่มผลประโยชน์ การเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมืองและการช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

3. ระดับสูงหรือระดับนักกิจกรรม (Activists) ได้แก่ การเป็นผู้นำกลุ่มผลประโยชน์ การมีตำแหน่งและทำงานเต็มเวลาให้แก่พรรคการเมือง การได้รับเสนอชื่อให้เข้าแข่งขันเพื่อชิงตำแหน่งทางการเมืองและการได้รับตำแหน่งทางการเมือง

กล่าวโดยสรุปการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยมีอยู่หลายรูปแบบและหลายระดับ ที่สำคัญจะต้องเป็นการกระทำที่เป็นไปด้วยความสมัครใจของแต่ละบุคคล ในกิจกรรมทางการเมืองเพื่อมีส่วนร่วมโดยตรงและโดยทางอ้อมในการเลือกผู้ปกครองประเทศทั้งในระดับชาติ และในระดับท้องถิ่น และเพื่อมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะและการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทั้งให้การสนับสนุนหรือต่อต้านการตัดสินใจของรัฐบาล ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของบุคคลโดยการไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การพูดคุยถกเถียงทางการเมือง การเสนอความคิดเห็นทางการเมือง การสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ซึ่งทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมายเท่าเทียมกันขึ้นอยู่กับสภาพภูมิหลังของแต่ละบุคคล คือ เพศ อายุ การศึกษา

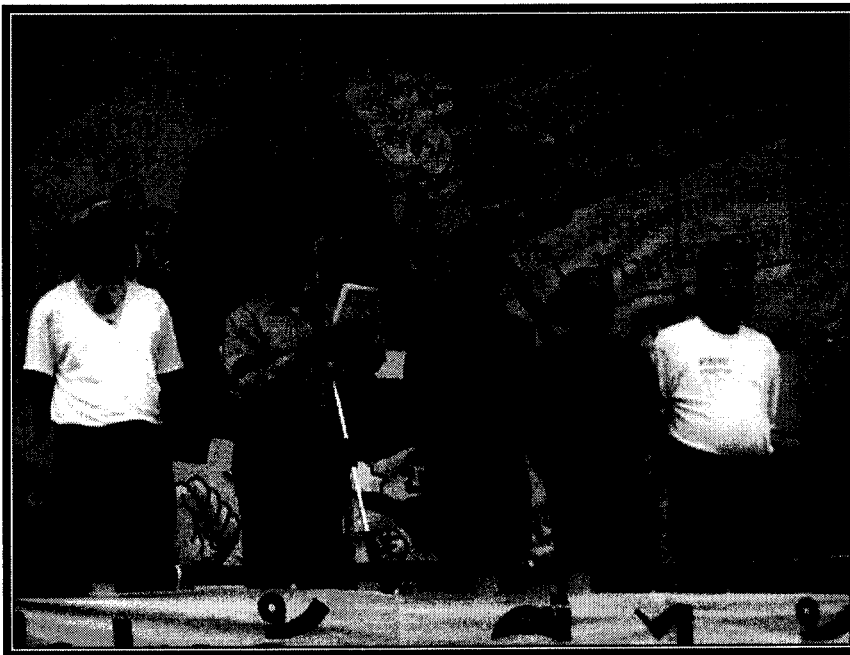
ภูมิปัญญา สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลในสังคม

6. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

6.1 ความเป็นมาของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หรือ People's Alliance for Democracy (PAD) ประกาศเปิดตัวอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2549 โดยกลุ่ม พ.ป.ป. เกิดจากการรวมตัวกันของหลายองค์กร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นองค์กรอิสระภาคประชาชน จุดประสงค์หลักของการรวมตัวเพื่อกดดันขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ให้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เนื่องจากเห็นว่ามิผลประโยชน์ทับซ้อนกับธุรกิจส่วนตัวและคนสนิท และประพฤติผิดอีกหลายๆ อย่างอันไม่สมควรในการเป็นผู้บริหารประเทศ

แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกอบด้วย แกนนำ 5 คน และผู้ประสานงานกลุ่มๆ 1 คน ซึ่งเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และระบอบทักษิณมาอย่างต่อเนื่อง ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2.1 แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และสัญลักษณ์ของ พ.ป.ป.

- 1) นายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำ พ.ป.ป.
- 2) พล.ต. จำลอง ศรีเมือง แกนนำ พ.ป.ป.
- 3) นายสมศักดิ์ โกศัยสุข แกนนำ พ.ป.ป.
- 4) นายพิภพ ธงไชย แกนนำ พ.ป.ป.
- 5) นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ แกนนำ พ.ป.ป.
- 6) นายสุริยะใส กตะศิลา ผู้ประสานงานกลุ่ม พ.ป.ป.

จากการประกาศเปิดตัวของ พ.ป.ป. อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2549 การสื่อสารจึงต้องมีสัญลักษณ์แทนตัวองค์กรเพื่อให้มีภาพที่ติดตา เห็นชัดเจน และจดจำง่าย สำหรับองค์กร พ.ป.ป. ที่มีจุดประสงค์เฉพาะกิจเพื่อขับ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ออกจากตำแหน่ง โดย นายวสันต์ สิทธิเขตต์ ตัวแทนกลุ่มศิลปินเพื่อประชาธิปไตย เป็นผู้ออกแบบสัญลักษณ์ (โลโก้) กลุ่ม พ.ป.ป. อธิบายได้ว่า

- **คำป้ันทั้ง 4** คือ ศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลามและฮินดู ร่วมกันผนึกกำลังปกป้อง คำป้ัน ในอีกความหมายหนึ่ง คำป้ัน (ศาสนา) คือต่อสู้กับความทุกข์ ความทุกข์ คือความไม่สบาย กาย ไม่สบายใจ และความทุกข์ เกิดจากอำนาจรัฐที่กดขี่ รัฐที่ใช้อำนาจพาล ใช้กฎหมาย แก้กฎหมายทุกอย่างเพื่อเอาผลประโยชน์ต่อตัวเองและพวกพ้อง และความหมายของการที่เอาคำป้ันทั้ง 4 มาเชื่อมต่อกันหมายถึงต้องผนึกกำลังกัน ผสานกัน เป็นพันธมิตรเพื่อจัดการสยบอำนาจพาล นั้นร่วมกัน เพื่อจะบรรลุถึงความสุขร่วมกันของความหลากหลายของแผ่นดินนี้ แล้วปกป้องความจริง เอาชนะความเท็จ

- **ดาวทั้ง 3** มีความหมายดังนี้ ดาวดวงที่ 1 คือ ความจริง ดาวแห่งความจริงเอาชนะความเท็จ ดาวดวงที่ 2 คือ ดาวแห่งความดีเพื่อชนะความชั่วช้า น้อฉล และดาวดวง ที่ 3 คือ ดาวแห่งความงาม เพื่อชนะความอัปลักษณ์น่าเกลียด ละ โมบร้ายของกลุ่มทุนที่ใช้อำนาจบงการประเทศนี้

- **นก** เป็นสัญลักษณ์ของเสรีภาพ ที่ปลอดพ้นจากการกดขี่ มอมเมาจากอำนาจรัฐ ทั้งปวง และมาถึงสันติภาพ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ทุกเผ่าพันธุ์ ชาติ ศาสนา

สำหรับเหตุผลสำคัญของการชุมนุมของกลุ่ม พ.ป.ป. ปี 2549 อ้างว่าระบอบทักษิณขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศ ได้แก่

1. ขापประเทศ โกงภาษี และหลบเลี่ยงกฎหมาย กรณีการขายกลุ่มบริษัทชิน
2. เอาชีวิตของเกษตรกร การเข้าถึงยาและได้รับการรักษาของคนไทยทุกคน แลกกับผลประโยชน์ของบริษัทครอบครัวและกลุ่มธุรกิจที่ใกล้ชิดกับรัฐบาลกรณีการทำ FTA
3. การแทรกแซงองค์กรอิสระ และการทำลายกลไกการตรวจสอบ
4. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อประโยชน์พวกพ้องและบริษัทต่างชาติ

5. การยึดครองและควบคุมสื่อ กรณีไอทีวี มติชน และคุณภาพการทำงานของสื่อมวลชน นักกิจกรรมทางสังคม
 6. การละเมิดสิทธิมนุษยชน การหายตัวไปของนายสมชาย นิลไพจิตร ทนายความ และความรุนแรงของปัญหาสามจังหวัดภาคใต้
 7. การตั้งรัฐอิสระ เปิดเสรีโดยลดทอนกฎหมายภายใน และทำลายการปกครองของท้องถิ่น
 8. ความล้มเหลวของการปฏิรูปการศึกษา ปัญหาการโอนย้ายการศึกษาไปสู่องค์กรส่วนท้องถิ่น
 9. ปัญหาหนี้สินครัวเรือน ช่องว่างคนรวยคนจน ความเป็นจริงและผลกระทบการแจกจ่ายเงินไปสู่ชนบท
 10. ความล้มเหลวในการแก้ปัญหาโครงสร้างการจัดการทรัพยากร กรณี พ.ร.บ.ป่าชุมชน และการปฏิรูปที่ดินเพื่อคนยากจน
- นอกจากนี้กลุ่ม พ.ป.ป. ยังได้เรียกร้องไม่ให้สนับสนุนสินค้าและบริการของครอบครัว พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และกิจการต่างๆ ที่สำคัญของสิงคโปร์ในไทย ได้แก่
- ธุรกิจเกี่ยวกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้เลิกใช้โทรศัพท์มือถือ GSM, 1-2-Call พร้อมบริการอื่นๆ ในเครือ AIS
 - ธุรกิจธนาคารและการเงิน ไม่ใช่บริการธนาคารยูโอบี และธนาคารดีบีเอส และไม่ใช่บริการบริษัทแคปปิตอลโอเค
 - ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ไม่ซื้ออสังหาริมทรัพย์บริษัทเอสซีเอสเสทบริษัทรีเวอร์ไซด์โฮมดีเวลลอปเม้นท์และบริษัทที่ซีซีดีเวลลอปเม้นต์ หรือโครงการอื่นๆ ที่มีบริษัทแคปปิตอลแลนด์ถือหุ้น
 - ธุรกิจเกี่ยวกับเบียร์ รมรงค์ให้เลิกดื่มไทเกอร์เบียร์ และเบียร์ไฮเนเก้น
 - ธุรกิจเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต รมรงค์ให้เลิกใช้อินเทอร์เน็ตสื่ออินเทอร์เน็ต
 - ธุรกิจเกี่ยวกับช้อปปิ้ง โดยหากช้อปปิ้งย่านสยาม อย่าเข้าร้านถ่ายรูป She @ Mood (Shoot At Me) และ ร้านกาแฟ Cafeinn และไม่ซื้อมือถือจากสมาร์ตโฟน
 - ไม่ใช่บริการสายการบินสิงคโปร์แอร์ไลน์ และสายการบินแอร์เอเชีย เลือกใช้บริการของ บมจ.การบินไทย และสายการบินแบบประหยัดอื่นๆ
 - ธุรกิจเกี่ยวกับโทรทัศน์ โดยให้กำลังใจนักข่าวและผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์ ITV และโทรทัศน์ช่องอื่นๆ เพื่อต่อสู้กับผู้บริหาร ในการเรียกร้องสิทธิต่อการนำเสนอข่าวสารอย่างซื่อสัตย์ต่อประชาชน และรักษาผลประโยชน์ของประเทศ

- ธุรกิจเกี่ยวกับการเดินทางและท่องเที่ยว วงการเดินทางท่องเที่ยวในสิงคโปร์ ให้
เที่ยวไทยชื่อของไทย

6.2 โครงสร้างของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

เมื่อปี 2549 โดยนายสุริยะใส กตะศิลา เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อ
ประชาธิปไตย (ครป.) เป็นผู้แถลงรายละเอียด โดยกล่าวว่า องค์กร พ.ป.ป. ถือเป็นการรวมตัวที่ต้อง
บันทึกเป็นประวัติศาสตร์ เป็นการรวมกันเฉพาะกิจ ซึ่งการใช้เวลาดำเนินกิจกรรมร่วมกันขึ้นอยู่กับ
การตัดสินใจของนายกรัฐมนตรื “เฉพาะกิจในที่นี้อาจจะ 1 สัปดาห์ 1 เดือน หรือ 2 ปี แต่ว่าภารกิจ
หลักของเราก็คือผูกอยู่กับการตัดสินใจของท่านนายกฯ ด้วย ถ้าตัดสินใจลาออกตามข้อเรียกร้อง
อายุของกรรมการชุดนี้อาจจะจบไปด้วย แต่ถ้าท่านยืนยันที่จะอยู่ต่อ ภารกิจของ พ.ป.ป. ก็ต้องอยู่
ต่อ”

โครงสร้างของ พ.ป.ป. ใช้รูปแบบคณะกรรมการและมีที่ปรึกษา โดยแบ่งออกเป็น
4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายรณรงค์เคลื่อนไหว ฝ่ายประสานงานพันธมิตร และฝ่ายกองเลขาธิการ
สำหรับแนวร่วมที่ได้มีการประสานงานกันอย่างเป็นทางการ และทำงานคู่ขนานกันไปมี 4 กลุ่ม
ได้แก่

1. กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิทางสังคม มีนายสุเทพ อัครถาวร เป็นแกนนำ
2. กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มอดีตสมาชิกวุฒิสภาเพื่อการปฏิรูปการเมือง ประกาศเข้าร่วม
9 คน มี น.พ.นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ, นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, นายการุณ ไสงาม และนายไกรศักดิ์ ชุณห
ะวัฒน์ เป็นต้น
3. กลุ่มที่ 3 คือ เครือข่ายนักวิชาการเพื่อการปฏิรูปการเมือง
4. กลุ่มที่ 4 คือ เครือข่ายองค์กรชาวบ้านในต่างจังหวัดซึ่งขึ้นอยู่กับความสะดวก
ในการประสานงาน

พันธกิจของ พ.ป.ป. เมื่อปี 2549 มีจำนวน 3 ข้อ คือ

1. รณรงค์ผลักดันให้นายกฯ ทักษิณ ชินวัตร ที่ขาดความชอบธรรมขั้นพื้นฐาน
ลาออกจากตำแหน่ง
2. เปิดโปงความไม่ชอบธรรม และวาระซ่อนเร้นของระบอบทักษิณ
3. ประสานกลุ่มพลังต่างๆ ในสังคม ผลักดันการปฏิรูปการเมืองไทยครั้งที่ 2 โดย
ยึดแนวทางลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน

หลักการทำงานของ พ.ป.ป. คือ เน้นการมีส่วนร่วม โดยยึดรูปแบบการ
ประสานงานภายใต้ฉันทามติของกลุ่ม ไม่ผูกมัด และคำนึงถึงความเป็นอิสระขององค์กรเครือข่าย

หากจะเคลื่อนไหวทางการเมืองในประเด็นและกิจกรรมอื่นๆ จะให้อิสระต่อกัน ซึ่งแนวทางการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. ประกอบไปด้วย

1. การใช้แนวทางกฎหมายและรัฐธรรมนูญ เช่น ร่วมเข้าชื่อประชาชน 50,000 รายชื่อ ใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2540 มาตรา 303 และมาตรา 304 ถอดถอนนายกฯ ทักษิณ ออกจากตำแหน่ง

2. ถ้าประชามติประชาชนทั่วประเทศ เรียกร้องให้นายสุชน ชาลีเครือ อดีตประธานวุฒิสภา ส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่านายกฯ ทักษิณ มีพฤติกรรมเข้าข่ายชุกหุ้น ภาค 2 และจะยื่นประมุขมติที่ได้ทั้งหมดให้ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญกลับตัวกลับใจ คืนโอกาสที่มอบให้คุณทักษิณไปเมื่อ 5 ปีที่แล้ว กับสังคม เพราะโอกาสที่ให้นายกฯ คนนี้ไป นายกฯ ได้ใช้โอกาสนั้นไปกอบโกยและแสวงหาประโยชน์กับพวกพ้อง และตระกูลตนเองอย่างให้อภัยมิได้ มี ตุลาการไม่กั้นเท่านั้นที่สารภาพว่าให้โอกาสคุณทักษิณเพียงเพราะมีประชาชนล้านกว่าคนล่าชื่อเสนอเข้าไป และกลัวศาลรัฐธรรมนูญจะถูกเผา

3. การใช้แนวทางเคลื่อนไหวมวลชน เช่น จัดชุมนุมปราศรัยใหญ่และย่อย ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อชี้ให้เห็นถึงอันตรายของระบอบทักษิณ ที่จะมีการแจกแจงรายละเอียดอีกทีหนึ่ง หลังจากมีการประชุมคณะกรรมการ พ.ป.ป. ครั้งแรก จะมีการแถลงปฏิทินกิจกรรมให้เห็นทั้งหมด

4. จัดอภิปรายเสวนาทางวิชาการ เพื่อให้ข้อมูลอีกด้านกับประชาชนและสังคม ได้เห็นถึงความฉ้อฉลและความล้มเหลวทางนโยบายของรัฐบาล

5. จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ โปสเตอร์ สติกเกอร์ แผ่นพับ หรือวีซีดี เพื่อเผยแพร่ความจริงที่ถูกปกปิด บิดเบือน สู้อาธารณะอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เช่น “Thaksin Out” และ “ทักษิณออกไป”

6.3 การชุมนุมของกลุ่ม พ.ป.ป. เมื่อปี 2551 มีโครงสร้าง ดังนี้

6.3.1 กลุ่มเครือข่ายภาคเหนือ เช่น กลุ่มพันธมิตรพิษณุโลก มีนายภูริทัต สุชาธรรม เป็นแกนนำ กลุ่มเครือข่ายลุ่มน้ำภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย ประชาชนจากกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง เช่น ดาก สุโขทัย พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ และอุทัยธานี เป็นต้น

6.3.2 กลุ่มพันธมิตรภาคตะวันออก มีนายสุทธิ อัจฉมาศัย เป็นประธานเครือข่าย ประกอบด้วยประชาชนจากอำเภอต่างๆ ในเขตจังหวัดชลบุรี เช่น อ.เมือง อ.พนัสนิคม อ.ศรีราชา อ.บ้านบึง อ.สัตหีบ อ.บางละมุง อ.บ่อทอง อ.หนองใหญ่ อ.พานทอง อ.เกาะสีชัง รวมถึงประชาชนจากจังหวัด ระยอง ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว จันทบุรี ตราด กลุ่มพันธมิตรพัทยา-นาเกลือ-บ้านบึง-พนัสนิคม มีนายขยงยุทธ เมธาสมภพ เป็นประธานเครือข่าย

6.3.3 ภาคอีสาน เช่น สมัชชาประชาชนเพื่อประชาธิปไตยแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น มีนางเครือมาส นพรัตน์ เป็นประธานฯ และนายเชิรชัย นนยะโส เป็น รองประธานฯ สมัชชาประชาชนภาคอีสานจังหวัดบุรีรัมย์ มีนางสำเนียง สุภณพจน์ เป็นประธานฯ คณะทำงานพันธมิตรเพื่อประชาธิปไตยจังหวัดเลย มีนายหินชนวน อโศกตระกูล เป็นแกนนำ และมีแนวร่วมเป็นองค์กรเครือข่ายอีก 18 องค์กร เป็นต้น

6.3.4 กลุ่มเครือข่ายพันธมิตรภาคใต้ เช่น พ.ป.ป. จ.สตูล มี นางอุดมศรี จันทร์รัศรี และ อ.ประโมทย์ สัฆาร เป็นแกนนำ และสมัชชาภาคใต้ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง เป็นต้น

6.3.5 สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ ประกอบด้วยกลุ่มสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 43 แห่ง ในนามสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.) แกนนำที่สำคัญ เช่น นายศิริชัย ไม้งาม ประธานสหภาพการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย นายสาวิทย์ แก้วหวาน เลขาธิการสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.) และอดีตแกนนำสหภาพการรถไฟแห่งประเทศไทย (สายของนายสมศักดิ์ โกศัยสุข) นายสุภิชษฐ์ สุวรรณชาติ ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การรถไฟแห่งประเทศไทย สาขาคาดใหญ่ นายสาทร สิ้นปฐุ ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย สาขานครราชสีมา นายพงษ์วุฒิ พงษ์ศิวาภรณ์ ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) นายสนาน บุญงอก ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) นายสมชาย ศรีนิเวศ ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การประปานครหลวง นายไพโรจน์ กระจ่างโพธิ์ เลขาธิการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) นาย อำนาจ พลละมี คณะกรรมการฝ่ายการเมือง สรส. นาย คมสันต์ ทองศิริ รองประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้า นครหลวง

6.3.6 เครือข่ายสันติอโศก มีพุทธสถานสันติอโศกและสาขาอีก 8 สาขา ดังต่อไปนี้

- 1) พุทธสถานสันติอโศก ตั้งอยู่ถนนสุขาภิบาล 1 เขตบึงกุ่ม
- 2) พุทธสถานปฐมอโศก จังหวัดนครปฐม
- 3) พุทธสถานศรีษะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ
- 4) พุทธสถานศาลิอโศก จังหวัดนครสวรรค์
- 5) พุทธสถานสีมาอโศก จังหวัดนครราชสีมา
- 6) พุทธสถานราชธานีอโศก จังหวัดอุบลราชธานี
- 7) พุทธสถานภูพาน้ำ จังหวัดเชียงใหม่
- 8) พุทธสถานทักษิณอโศก จังหวัดตรัง

9) พุทธสถานหินผา

6.3.7 เครือข่ายจากภาคองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)

- 1) NGOs ภาคใต้ มีแกนนำโดยนายบรรจง นะแส
- 2) NGOs ภาคเหนือ มีแกนนำโดยนายสุริยันต์ ทองหนูเอียด
- 3) คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.)

6.3.8 กลุ่มสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) ประกอบด้วย กลุ่ม 20 ส.ว. เช่น น.ส.รสนา โตสิตระกูล ส.ว.กทม. น.ส.สุมล สุตะวิริยะวัฒน์ ส.ว.เพชรบุรี นายคำณูณ สิทธิสมาน ส.ว.สรรหา เป็นต้น

6.3.9 กลุ่มสื่อมวลชน เช่น กลุ่มในเครือข่ายผู้จัดการ โดยมีสื่อต่างๆ ดังนี้ หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV นิตยสาร Positioning หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์ วิทยุชุมชนเจ้าฟ้า สื่อในเครือข่ายแนวหน้า สื่อในเครือข่ายไทยโพสต์ เป็นต้น

6.3.10 กลุ่มแนวร่วมอื่นๆ เช่น กลุ่มแนวร่วม พ.ป.ป. ในย่าน/เขตต่างๆ ของกรุงเทพฯ เช่น ย่าน ถ.เยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ ย่านเขตวงเวียน 22 กรกฎาคม เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นย่าน/เขตที่มีคนไทยเชื้อสายจีนอยู่ค่อนข้างมาก

6.3.11 กลุ่มทนายความ ซึ่งเป็นกลุ่มทนายด้านสิทธิมนุษยชน ของสภาทนายความ และเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนพอสมควร เนื่องจากเป็นทีมทนายที่รับว่าความกับชาวบ้านและ NGOs กลุ่มต่างๆ มานาน ในนามทนายความ พ.ป.ป. ได้แก่ นายสุวัตร อภัยภักดิ์ และนายนิติธร ล้ำเหลือ

6.3.12 กลุ่ม Young PAD หลังจากเกิดเหตุการณ์ปะทะกันระหว่าง แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ(นปช.) กับ พ.ป.ป. ที่บริเวณแยก จปร. ทำให้นักศึกษากลุ่มหนึ่ง นำโดย นายวสันต์ วานิชย์ ตัดสินใจรวมพลังกันจัดตั้งกลุ่ม เครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ หรือ Young People's Alliance For Democracy (Young PAD) โดยเมื่อ 6 กันยายน 2551 เวลา 2000 น. ได้เดินขบวนจากที่ชุมนุมที่สะพานมัฆวานฯ ไปอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศต่อต้านการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายสมัคร สุนทรเวช และยังประกาศยุทธศาสตร์ป่าล้อมเมืองอารยะขัดขืนหยุดเรียนเป็นเวลา 3 วัน ตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน 2551 เป็นต้นไป และหยุดติดต่อกันไปจนกว่ารัฐบาลจะลาออก การเคลื่อนไหวครั้งนี้มีสถาบันการศึกษาต่างๆ เข้าร่วมกว่า 80 สถาบัน ซึ่งก่อตั้งโดยการ์ดพันธมิตรอาสา ได้แก่

- 1) นายกุลทิพย์ กาลสัมฤทธิ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย

- 2) นายแสนยากรณ์ ถึงหัวไร่ธรรม คณะรัฐศาสตร์ มธ.
- 3) นายวรมเมธ ภูภูมิรัตน์ คณะนิติศาสตร์ ม.รังสิต
- 4) นายศิริพล เคารพธรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มก.
- 5) นายวสันต์ วานิชย์ เป็นผู้ประสานงานเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ

นอกจากนี้ทางกลุ่ม Young PAD ก็ได้มีเวทีจัดกิจกรรมของตัวเอง โดยใช้เวทีที่สะพานมอฆวานรังสรรค์เป็นหลัก

6.3.13 บุคคลที่เข้าร่วมการประชุมกับ พ.ป.ป. เมื่อปี 2551 ได้แก่

1) กลุ่มนักคิด/นักเขียน เช่น อังคาร กัลป์ยาณพงศ์ คมทวน คันธนู เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ จิระนันท์ พิตรปรีชา ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ มนตรี ศรียงค์ ไพบรินทร์ ขาวงาม สุจิตต์ วงษ์เทศ อุตมาน ลูกหยี ชัย ราชวัตร สุชาติ สวัสดิ์ศรี รงค์ วงษ์สวรรค์ พรชัย แสนยะมูล และ เปลว สีเงิน เป็นต้น

2) กลุ่มดารา/ร็กร้อง/ศิลปิน เช่น ศรีณยู วงศ์กระจ่าง ศิริลักษณ์ ผ่องโชค สุกัญญา มิเกล นักร้อง วิยะกาญจน์ หรั่ง ร็อกเคสตรา อี๊ด คิริบูน คาราวาน อารักษ์ อากาศ พงษ์เทพ กระโดนชำนาญ ชูชู เสก ศักดิ์สิทธิ์ ชัย บลูส์ แซมเมอร์โฮป แฟมิลี่ ลานนา คัมมินส์ อ้อม ฐนิชา ดิษยบุตร แสง ธรรมดา ไก่แมลงสาบ สมิต แอนด์ เซน มาลีฮวนน่า สุนทรี เวชานนท์ สุเทพ วงศ์กำแหง สเกน สุทธิวงศ์ อุมภาพร บัวพึ้ง วรรณพร ฉิมบรรจง ริก วชิรปัทม์ วีรเชษฐ์ เอมเปีย (เชษฐ์ สไมล์ บัฟฟาโล่) ณิช ынตรักษ์ พวงเดือน ынตรักษ์ เค้ก อุทัย ปุณณมณฑ์ (เค้ก บีไฟว์) วสันต์ สิทธิเขตต์ ประทีป ขจัดพาล วิไล เตชะไพบูลย์ สุชาติ ชวางกูร เพชรลดดา เทียมเพชร ยุพชาน งามสมชาติ บุคคาเบลส ภูมิจิต คณาคำ อภิรดี จี๊อบ บรรจบ พริก กานต์ชนิด ชำมะกุล เต๊ะ ศตวรรษ เศรษฐกร อพาร์ตเมนต์ คุณป้า สนธยา ชิตมณี (สน เดอะ สตาร์) นนทรี นิมิบุตร วงสัดดี ทิตาญชลี อติส คริสตัล โอภาส ทศพร พลกฤษณ์ วิริยานุภาพ (เอ วงพอส) ทูน หิรัญทรัพย์ สิรินทร์ยา สัตยาศัย และพีรพล เอื้ออารีย์กุล เป็นต้น

3) กลุ่มนักวิชาการ เช่น ดร.ปราโมทย์ นาครทรรพ ศ.ดร.ภูวคด ทรงประเสริฐ รศ.ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา รศ.วิทยากร เชียงกุล ผศ.ดร.สุรัตน์ ไหราชัยกุล รศ.ดร.สุวินัย ภรณวลัย รศ.ดร.วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ ดร.อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล ดร.ประยูร อัครบวร ผศ.นพ.ตุลย์ สิทธิสมวงศ์ ศ.ภิกขาน ล้อม เพิ่งแก้ว ดร.อนุสรณ์ ศรีแก้ว นายเทพมนตรี ลิมปพะยอม นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร รศ.ดร.ชวิน ถิ่นะบรรจง ผศ.จำรูญ ณ ระนอง คณาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยรังสิต คณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ นพ.เนก ธนะสิริ เป็นต้น

4) กลุ่มผู้มีชื่อเสียงในสังคม เช่น พล.อ.อ.ณพฤษภ์ มัณฑะจิตร พล.อ.ปานเทพ ภูวนาถนุรักษ์ พล.อ.ปฐมพงษ์ เกษรศุกร์ พล.อ.ปรีชา เขี่ยมสุพรรณ พล.ต.อ.ประทีป สันติประภพ

พล.ต.ท.สมเกียรติ พ่วงทรัพย์ นายอมร อมรรัตนนานนท์ นายวีระ สมความคิด นายสำราญ รอดเพชร สมณะโพธิรักษ์ นายประพันธ์ คุณมี นายไชยวัฒน์ สิ้นสูงศ์ นายศิริชัย ไม้งาม นายกษิต ภิรมย์ นายสุรพงษ์ ชัยนาม นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา นางมาลีรัตน์ แก้วก่า น.ส.อัญชะลิ ไพรีรัก นายสาวิทย์ แก้วหวาน นายวัชร เพชรทอง นายไทกร พลสุวรรณ นายเสกสรร แสนภูมิ นายสุชาติ สีสังข์ นายอริวัฒน์ บุญชาติ นายประพันธ์ศักดิ์ กมลเพชร นายพิเชฐ พัฒนโชติ นายไกรศักดิ์ ชุมพะวัน นายการุณ ไสงาม นายสมบูรณ์ ทองบุราณ นายเสรี สุวรรณภา-นนท์ และ นายสุนันท์ ศรีจันทร์หา เป็นต้น

สาเหตุการชุมนุมของกลุ่ม พ.ป.ป. ช่วงปี 2551 ประกอบด้วย

1. จากการที่พรรคพลังประชาชนได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นแกนนำจัดตั้งรัฐบาล และได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาอย่างชัดเจนว่า จะต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญมาตรา 237 และมาตรา 309 ทำให้กลุ่ม พ.ป.ป. เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าจะเป็นการช่วยให้ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร พ้นผิดจากคดีทุจริตต่างๆ จึงแสดงท่าทีคัดค้านอย่างชัดเจน

2. ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เคยทำเอาไว้ เช่น การใช้ความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ประชาชนในพื้นที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม ผู้ที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้ต้องหาบางคนก็ไม่ได้นำไปขึ้นศาล เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ความเป็นศาลเตี้ยมาตัดสินปัญหา ส่งผลให้ญาติพี่น้องของผู้ตายเกิดความแค้น เพราะไม่ได้รับความเป็นธรรม และได้ส่งลูกหลานของตนไปฝึกฝนการก่อการร้าย จึงเป็นสาเหตุหลักที่นำไปสู่ความไม่สงบในชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย นโยบายการปราบปรามยาเสพติดแบบฆ่าตัดตอน ที่มีผู้เสียชีวิตแบบปริศนาประมาณ 2,700 กว่าศพ

3. ปัญหาการทุจริตต่างๆ เช่น สนามบินสุวรรณภูมิ บ่อบำบัดน้ำเสียคลองด่าน โครงการลงทุนขนาดใหญ่ กล้ายาง และลำไย เป็นต้น

4. ภายหลังจากที่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เดินทางกลับมายังประเทศไทยเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2551 พ.ป.ป. ได้นัดชุมนุมกันอีกครั้ง ให้เหตุผลว่าคำสั่งโยกย้ายอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา อาจเป็นการแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมของฝ่ายบริหาร เพื่อเอามาช่วยให้พรรคพวกของตนทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ เพื่อผลประโยชน์ของตนเองและพวกพ้อง กับทั้งเพื่อเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินคดีกับ พ.ต.ท.ทักษิณ ในฐานะผู้ต้องหาตามหมายจับโดยยึดหลักปฏิบัติเดียวกันกับคุณหญิงพจมาน ชินวัตร ที่กลับมายังประเทศไทยก่อนหน้านี้ ทั้งนี้ ยืนยันว่าจะไม่มีการใช้ความรุนแรงในระหว่างการชุมนุมครั้งนี้

5. อีกสาเหตุหนึ่งคือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีมติตัดสินให้นาย ไขว่ฤทธิ์ ดิยะไพรัช ได้ใบแดงเนื่องมาจากการซื้อเสียง มีโทษสูงสุดคือยุบพรรคและตัดสิทธิ์ทางการเมืองของ

กรรมการบริหารพรรค 5 ปี พร้อมทั้งส่งเรื่องขึ้นไปยังอัยการสูงสุด และอัยการสูงสุดสั่งฟ้อง เนื่องจากคดีมีมูล ขณะนี้คดีอยู่ที่ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งยังไม่มีคำวินิจฉัยออกมา

6. กลุ่ม พ.ป.ป. ยังเรียกร้องให้รัฐบาลปราบปรามขบวนการล้มล้างทั้งสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยที่ผ่านมามีการโจมตีสถาบันอย่างต่อเนื่อง เช่น กลุ่ม นปช. ไปบุกบ้านสี่เสาเทเวศร์ ของ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ เพื่อขับไล่ให้ออกจากตำแหน่งประธานองคมนตรี และจับจ้วงอย่างเสียหาย เรื่องนี้นายสนธิ ลิ้มทองกุล กล่าวว่า เป็นการ “ตีวัวกระทบคราด” นายจักรภพ เพ็ญแข กล่าวในเรื่อง “ระบบอุปถัมภ์ในสังคมไทย” ซึ่งเป็นการโจมตีสถาบันพระมหากษัตริย์ ต่อสมาคมผู้สื่อข่าวต่างประเทศและสหรัฐอเมริกา น.ส.คารณี ชาญเชิงศิลป์กุล ขึ้นเวทีของกลุ่ม นปช. ที่ท้องสนามหลวง พุดจาหมิ่นพระบรมเชษฐาภาพอีกเช่นเดียวกัน แต่สิ่งที่ พ.ป.ป. เรียกร้องมาทั้งหมดนี้กลับไม่ได้รับความสนใจจากทางฝ่ายรัฐบาลเลย

7. ส่วนประเด็นใหญ่ของการชุมนุมอีกประเด็นหนึ่งคือ เมื่อครั้งที่นายนพดล ปัทมะ ยังดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อยู่ นั้น ได้ไปแอบตกลงร่วมกับประเทศกัมพูชา ทั้งๆ ที่ไม่ยอมเปิดเผยแผนที่ทับซ้อนบริเวณ เขาพระวิหารให้กับประชาชนคนไทย ได้รับรู้ อย่างเพียงพอจึงทำให้ประชาชนทั่วประเทศเกิดความเคลือบแคลงใจ ต่างเดินทางเข้ากรุงเทพฯ ดังนั้น พ.ป.ป. จึงเคลื่อนขบวนไปชุมนุมหน้ากระทรวงการต่างประเทศ เพื่อยื่นหนังสือทวงถามกรณีข้อพิพาทเรื่องเขาพระวิหาร เนื่องจากมีความหวงแหนแผ่นดินไทย เพราะเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่กระทบต่อหัวใจคนไทยทั้งประเทศ ในวันที่ 18 มิถุนายน 2551 เวลา 1000 น. และเวลา 1400 น. ของวันเดียวกันนั้น นายนพดล ปัทมะ ได้แอบไปลงนามยินยอมให้กัมพูชาขึ้นทะเบียนปราสาทเขาพระวิหารเป็นมรดกโลกแต่เพียงฝ่ายเดียว ร่วมกับ นายอิง เชียน เอกอัครราชทูตกัมพูชา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และเป็นที่น่าสังเกตว่า พอหลังจากที่นายนพดลฯ ลงนามเพียงไม่กี่วัน นายนพดลฯ รีบลาออกจากตำแหน่งทันที

8. สำหรับกรณีที่นายสมัคร สุนทรเวช อดีตนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศ “พ.ร.ก. ลุกเจิน” เพื่อหวังที่จะสลายการชุมนุมของกลุ่ม พ.ป.ป. แต่ผลที่ตามมากลับผิดคาด ยิ่งทำให้ประชาชนหลังไหลจากทั่วภูมิภาคของประเทศ และชาวไทยในต่างประเทศ ยิ่งเข้ามาร่วมชุมนุม ให้กำลังใจและบริจาคเงินช่วยเหลือกลุ่ม พ.ป.ป. มากกว่าเดิมเสียอีก

6.4 แนวคิด “การเมืองใหม่” ของกลุ่ม พ.ป.ป.

นายสุริยະโส กตะศิลา ผู้ประสานงานกลุ่ม พ.ป.ป. เปิดเผยเมื่อ 23 มิถุนายน 2551 ว่ากลุ่ม พ.ป.ป. เสนอแนวคิดการเมืองใหม่ที่จะขจัดนักการเมืองหน้าเดิม โดยเสนอให้มีการเลือกตั้ง ส.ส. 30 เปอร์เซนต์ คัดสรรจากภาคส่วนต่างๆ อีก 70 เปอร์เซนต์ เนื่องจากเห็นว่า การดำเนินการแบบ

รัฐสภาไม่สามารถแก้ปัญหาการเมืองได้ ยืนยันไม่ใช้การสร้างเงื่อนไขให้สังคม นอกจากนี้ นายสุริยะ ไส ยังกล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับสาระสำคัญของ “การเมืองใหม่” สรุปได้ดังนี้

1. ประเด็นที่ได้รับความสนใจและถามไถ่จากสื่อมวลชน กระทั่งกลายเป็นข้อถกเถียงตามมาในวงกว้างก็คือ การเปิดประเด็นของ 5 แกนนำบนเวทีปราศรัย ที่ชูธงปลุกมวลชน “ร่วมสร้างการเมืองใหม่” พร้อมๆ กับการวิพากษ์วิจารณ์โจมตีการเมืองแบบระบบรัฐสภาในปัจจุบันที่ไม่สามารถเยียวยาหรือแก้ไขวิกฤตการณ์ของชาติได้อย่างเท่าทัน

2. การเมืองใหม่ ได้กลายเป็นวาทกรรมทางการเมืองที่หลายฝ่ายออกมาตีความขยายความ ตั้งข้อสังเกต หรือกระทั่งเคลือบแคลงว่า พ.ป.ป. มีวาระพิเศษหรือวาระซ่อนเร้นจากการชูธงผืนใหม่ใบนี้หรือไม่

3. การชูธง “ร่วมสร้างการเมืองใหม่” ของทั้ง 5 แกนนำต่อมวลชน พ.ป.ป. และสาธารณชนนั้น ถือเป็นการยกระดับการต่อสู้ของแกนนำ และมวลชนของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

4. “การเมืองใหม่” ในความหมายของ พ.ป.ป. จึงเป็นการเมืองที่เอาประชาชนเป็นศูนย์กลาง ลดอำนาจหน้าที่ของตัวแทนหรือผู้แทนลง เพิ่มบทบาทและอำนาจให้กับประชาชนมากขึ้น

5. คงไม่มีใครปฏิเสธว่า ประชาธิปไตยแบบระบบรัฐสภา หรือประชาธิปไตยแบบผู้แทนได้ถูกประจานไปทั่วโลกว่ามีขีดจำกัดและไม่มีศักยภาพในการรับมือกับวิกฤตการณ์ของโลก ในยุคทุนสามานย์เป็นใหญ่ กระแสการพัฒนาประชาธิปไตยในทางสากลทั่วโลกจึงเริ่มให้ความสำคัญกับการปรับปรุงปฏิรูประบอบประชาธิปไตยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างเข้มข้นมากขึ้น

6. ในบางประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศในแถบสแกนดิเนเวีย ไม่เพียงแต่ลดบทบาทและอำนาจในการตัดสินใจของผู้แทนลงเท่านั้น แต่ยังเพิ่มและถ่ายโอนเคลื่อนย้าย “อำนาจในการตัดสินใจ” ไปที่ประชาชนในฐานะเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยตรงมากขึ้น ในรูปแบบของการประชาพิจารณ์ (Public Hearing) และประชามติ (Referendum) มากขึ้น

7. การเมืองใหม่ในความหมายของประชาธิปไตยแบบใหม่ จึงไม่ใช่แค่ต้องการให้ความสำคัญกับที่มาหรือกระบวนการในการตัดสินใจใช้อำนาจเท่านั้น หากแต่ต้องสร้างหลักประกันว่าประชาชนทุกสาขาอาชีพ ทุกชนชั้นจะเข้าถึงอำนาจในการตัดสินใจ หรือกำหนดทิศทางในการพัฒนาประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะเป็นชาวไร่ ชาวนา กรรมกรผู้ใช้แรงงาน คนจนในเมือง คนจนในชนบท ชนเผ่าชายขอบ พ่อค้าวานิชย์ นักธุรกิจ ชนชั้นกลาง ผู้หญิง คนพิการ คนด้อยโอกาสทางสังคม เป็นต้น

8. การกล่าวตามข้อ 7) นั้นย่อมแน่นอนว่าไม่ใช่แค่สัดส่วนหรือที่นั่งในอำนาจนิติบัญญัติ (ส.ส.-ส.ว.) ที่จะต้องมีองค์ประกอบและหลักประกันที่หลากหลายเท่านั้น ในขณะที่เดียวกัน อำนาจบริหารก็ต้องมีพื้นที่ให้กับคนกลุ่มต่างๆ เหล่านั้นในระดับที่แน่นอนเช่นกัน

9. ข้อเสนอที่ทำทนายของแกนนำ พ.ป.ป. ที่เสนอสูตรผสมของผู้เข้าสู่อำนาจในสัดส่วน 70 : 30 กล่าวคือเพิ่มกระบวนการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็น ร้อยละ 70 และลดที่มาของผู้ดำรงตำแหน่งโดยวิธีการเลือกตั้งลงเหลือร้อยละ 30 จึงเป็นเพียงการนับหนึ่งหรือริเริ่มจุดประกายให้สังคมได้ขบคิดถกเถียงขยายผลในวงกว้างต่อไป

10. ทั้งนี้ ในรายละเอียดหรือโมเดลของ การเมืองใหม่ จึงจำเป็นที่ผู้รู้ นักวิชาการ สถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัย และภาคส่วนต่างๆ จะนำไปขบคิดขยายผลเพื่อก้าวพ้นลัทธิเลือกตั้งที่ทุนเป็นใหญ่ สามารถใช้เงินซื้อประเทศได้ และประชาชนเป็นเพียงผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ว่างนอนสงายเท่านั้น พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ขอเป็นผู้ถือธงนำ และประกาศเป็นพันธะสัญญาในการต่อสู้ครั้งนี้ร่วมกับผู้รักความเป็นธรรมทั่วไป สงครามครั้งสุดท้ายโค่นล้มระบอบทักษิณจึงเป็นเพียงระยะผ่านสู่ สงครามอันศักดิ์สิทธิ์ คือ การร่วมกันสร้างการเมืองใหม่ให้ปรากฏเป็นจริง

7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการเข้าร่วมชุมนุมของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือประเด็นเกี่ยวกับสื่อ และประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

7.1 ประเด็นเกี่ยวกับสื่อ

ภาคภูมิ หวังชัย (2546) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในด้านการเมืองทางสื่อโทรทัศน์ของประชาชนมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสนใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง ความคาดหวังการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมที่เป็นประชาชนมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครต่อการเปิดรับชมรายการด้านการเมืองในลักษณะรูปแบบรายการต่างๆ ซึ่งนำเสนอทางสถานีโทรทัศน์แบบฟรีทีวี จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนมุสลิมที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีมัสยิดเป็นศูนย์กลางเขตกรุงเทพมหานครและมีอายุ 18 ปีขึ้นไปทั้งเพศชายและเพศหญิง จำนวน 300 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเขตพื้นที่ พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานครอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคาดหวังค่อนข้างสูงว่าจะใช้ประโยชน์จากการ

เปิดรับชมรายการด้านการเมือง ตลอดจนพึงพอใจในรายการด้านการเมืองที่ได้รับชมจากโทรทัศน์แบบฟรีทีวี

วิศาล ปัญจสกุลวงศ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนของนักศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา ความแตกต่างระหว่างลักษณะประชากรของนักศึกษากับการเปิดรับข่าวสารและการมีส่วนร่วมทางการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา และปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษา จากกลุ่มประชากรตัวอย่างนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 600 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อโทรทัศน์มากที่สุดเพราะมีทั้งภาพและเสียงจึงมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยเฉลี่ยในระดับน้อย พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ณิชาดา มงคลเจริญ (2548) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทสำนักข่าวไทยกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ศึกษากรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของสำนักข่าวไทยในการเสริมสร้างทางการเมืองของประชาชน ศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดของสำนักข่าวไทยในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ศึกษาแนวทางในการพัฒนาบทบาทสำนักข่าวไทยต่อการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 22 คน ข้อมูลจากการปฏิบัติงานจริงและข้อมูลจากเอกสาร พบว่าสำนักข่าวไทยเป็นสื่อสารมวลชนที่มีบทบาทในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยมุ่งเน้นการรณรงค์ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหลัก ขณะที่การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านอื่นๆ ของประชาชน เช่น การร่วมเสนอความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ยังมีค่อนข้างน้อย สำหรับแนวทางในการพัฒนาบทบาทของสำนักข่าวไทยต่อการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ สำนักข่าวไทยควรเพิ่มบทบาทในการติดตามตรวจสอบและนำเสนอข้อมูลข่าวสารสาระประโยชน์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้แก่ประชาชนตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540

ปาจิริย์ อ่อนสอาด (2550) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ช่องทางในเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองที่มีอิทธิพลต่อระบอบทักษิณ ซึ่งเป็นการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ พบว่ากลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จัดเป็นช่องทางในเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองในฐานะที่เป็นทั้งแหล่งสารและช่องสาร นับเป็นขบวนการสังคม (social movements) หรือพลังทางการเมืองที่มีอิทธิพลสูงต่อระบอบทักษิณ อันนำไปสู่การรัฐประหารในวันที่ 19 กันยายน 2549 โดยคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้/ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบทักษิณอย่างถ่องแท้ และมีความคิดเห็นด้านบวกต่อนโยบายรัฐบาลทักษิณ ประชาชนเลือกใช้อีเมลเพื่อรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลงานรัฐบาลผ่านโทรศัพท์แบบฟรีทีวี สถานีวิทยุกระจายเสียงเครือข่ายกรรมประชาสัมพันธ์ เครือข่ายองค์กรสื่อสารมวลชน และวิทยุชุมชน รวมถึงอ่านหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณเป็นหลัก ได้แก่ ไทยรัฐ ข่าวสด คมชัดลึก และเดลินิวส์ ส่วนเว็บไซต์ยังมีผู้สนใจน้อย นิยมพูดคุยกับสมาชิกในครอบครัวและจับกลุ่มพูดคุยตามร้านกาแฟ/ที่ทำงาน มากกว่า ตลอดจนประชาชนมีความคิดเห็นว่าการชุมนุมประท้วงของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นช่องทางประเภทกลุ่มผู้เปิดรับสื่อที่มีอิทธิพลต่อระบอบทักษิณ

7.2 ประเด็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

กนกนุช นากสุวรรณ (2547) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีศึกษาเฉพาะสตรีในเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตดอนเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตดอนเมือง จากกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 302 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองจัดอยู่ในกลุ่มผู้ที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางการเมืองในลักษณะปัจเจกบุคคลและรูปแบบของการเลือกตั้งมากที่สุด อาชีพ, สถานภาพ, การศึกษา ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนและการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชัยพร เจียมตน (2548) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเทศบาลเมืองแสนสุข ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง และแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 380 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอยู่ในระดับ

มาก คือการเลือกตั้งเป็นกิจกรรมสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษามีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่มีความสัมพันธ์กัน ปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ ประชาชนในท้องถิ่นมีฐานะยากจน ต้องหารายได้เลี้ยงชีวิตตนเองและครอบครัว ประชาชนในท้องถิ่นขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง แนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ได้แก่ นักการเมืองต้องมีจริยธรรม มีความพร้อมที่จะเป็นตัวแทนของประชาชน ผู้บริหารพัฒนาเศรษฐกิจในท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพมั่นคงมีรายได้เพิ่มขึ้น

ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู (2548) ได้ศึกษาเรื่องการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาการทางการเมืองท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตเลือกตั้งที่สอง จังหวัดแพร่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเมืองการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่น พัฒนาการทางการเมืองท้องถิ่นในด้าน โครงสร้าง กระบวนการ และการเงินการคลัง รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนกับพัฒนาการทางการเมืองท้องถิ่นในด้าน โครงสร้าง กระบวนการ และการเงินการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล จากกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 399 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับน้อย พัฒนาการทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนในด้าน โครงสร้าง กระบวนการ และการเงินการคลัง โดยรวมทุกด้านในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและปัจจัยสถานภาพส่วนบุคคลได้แก่เพศและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางการเมืองท้องถิ่นในด้าน โครงสร้าง กระบวนการ และการเงินการคลัง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วารุณี ล้อมลิ้ม (2548) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนภายหลังการปฏิรูปการเมือง พ.ศ.2540 : ศึกษาเฉพาะพื้นที่เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้ในเรื่องบทบาทหน้าที่และกระบวนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และปัจจัยความรู้ในเรื่องการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนภายหลังการปฏิรูปการเมือง พ.ศ.2540 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้ในเรื่องบทบาทหน้าที่และกระบวนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และปัจจัยความรู้ในเรื่องการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทนกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนภายหลังการปฏิรูปการเมือง พ.ศ.2540 จากกลุ่มประชากร

ตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 26 - 35 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้อยู่ในระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท ส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องบทบาทหน้าที่และกระบวนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง มีความรู้ในเรื่องการปกครองแบบตัวแทน ด้านรัฐธรรมนูญอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ด้านประชาธิปไตยแบบตัวแทนอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้มากที่สุดในเรื่องการไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง รองลงมาคือเรื่องการสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความรู้ในเรื่องบทบาทหน้าที่และกระบวนการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปัจจัยด้านความรู้ในเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง อิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการเข้าร่วมชุมนุมของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พ.ป.ป.) ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดในเรื่อง การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ ลักษณะของแบบสอบถาม ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยที่เข้าร่วมชุมนุมเฉลี่ยในแต่ละวัน ซึ่งจะมีจำนวนมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงเวลาของวัน แต่โดยเฉลี่ยแล้วเมื่อมีการชุมนุมต่างๆ ไปที่มิใช่เป็นการชุมนุมใหญ่แล้ว จะมีจำนวนประมาณ 3,000 คน (เยาวดี เดชะเสน 2552 : สัมภาษณ์) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้เป็นตัวแทนในการศึกษา ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Judgement or Purposive Sampling) จากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จำนวน 364 คน แยกเป็น กรุงเทพฯ และปริมณฑล 97 คน ภาคกลาง 73 คน ภาคตะวันออก 13 คน ภาคเหนือ 58 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ภาคอีสาน) 55 คน และภาคใต้ 68 คน

1.2 ตัวแปรที่ใช้

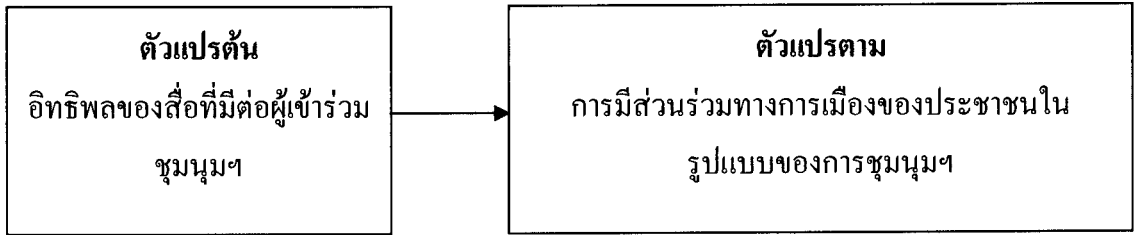
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1.4.1 **ตัวแปรต้น หรือตัวแปรอิสระ (independent variable)** ซึ่งเป็นตัวแปรเหตุ หรือเป็นต้นเหตุ ที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม ได้แก่

1) อิทธิพลของสื่อที่มีต่อผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ

1.4.2 **ตัวแปรตาม (dependent variable)** เป็นตัวแปรที่มีผลมาจากตัวแปรต้น
ได้แก่

1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในรูปแบบของการชุมนุมฯ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม

2.2 เอกสารทางวิชาการ

3. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 แบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบทดสอบ จะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายการวิจัยยิ่งขึ้น

3.1.2 นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม

3.1.3 นำแบบสอบถามที่ร่างไว้ ทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากอาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบและขอคำแนะนำในการแก้ไข ปรับปรุงเพื่อให้อ่านแล้วมีความเข้าใจง่ายและชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัย

3.1.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำแล้วมาดำเนินการทดสอบกับกลุ่มเป้าหมาย (Pretest) จำนวน 39 คน

3.1.5 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ทดสอบความความเชื่อมั่น (Reliability) ปรากฏได้ค่าความเชื่อมั่นแบบ Cronbach Alpha ที่ 0.79

3.1.6 ปรับปรุงรูปแบบสอบถามอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาชุดเดิม เพื่อแก้ไขปรับปรุงจนได้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

3.1.7 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เอกสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ที่ได้จากการศึกษา จากตำราเรียน เอกสารอัดสำเนา วิทยานิพนธ์ ข้อมูลจากเว็บไซต์ ข่าวหนังสือพิมพ์รายวันและราย สัปดาห์ ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้าง เครื่องมือวิจัย ให้ครอบคลุมความมุ่งหมายของการวิจัย

4. ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม (Questionnaire) ประกอบด้วยคำถามชนิดปลายปิดและปลายเปิดรวมกัน โดยแบ่งโครงคำถามออกเป็น 6 ส่วน รายละเอียดตาม ภาคผนวก ง. ได้แก่

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ลักษณะทาง ประชากร) ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิภาค และ ศาสนา มี ลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) จำนวน 7 ข้อ เริ่มตั้งแต่ข้อ 1 ถึง 7

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การเคยเข้าร่วมกิจกรรมกับ พ.ป.ป. ก่อนการประชุมหรือไม่ ลักษณะการเข้าร่วมชุมนุมฯ ช่วงเวลาที่เข้าร่วมชุมนุมฯ กิจกรรมที่ชอบในขณะที่ร่วมชุมนุม มีจำนวนทั้งหมด 5 ข้อ เริ่มตั้งแต่ ข้อ 8 ถึง 12

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับสื่อ ได้แก่ ประเภทสื่อที่ติดตามความเคลื่อนไหว ประเภท สื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทสื่อที่เห็นว่าน่าเชื่อถือมากที่สุด ประเภทสื่อที่เห็นว่า มีอิทธิพลโดยรวม ผลสำเร็จของสื่อแต่ละประเภท มีจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ เริ่มตั้งแต่ ข้อ 13 ถึง 18

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุน ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงความคิดหรือไม่ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปจาก เดิมหรือไม่ ประเด็นทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไป การคาดหวังการเปลี่ยนแปลงภายหลังผลสำเร็จของ การชุมนุม การสนับสนุนของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อการชุมนุมฯ ประเด็นที่มีอิทธิพลชักจูงให้ ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าร่วมการชุมนุม และความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการมีสื่อเป็นของ ตนเองของ พ.ป.ป. มีจำนวนทั้งหมด 8 ข้อ เริ่มตั้งแต่ ข้อ 19 ถึง 26

ส่วนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประเด็นข่าวสารที่สนใจ ความถี่ในการติดตามความเคลื่อนไหว ปัจจัยที่ ทำให้อยากเข้าร่วมชุมนุม ปัจจัยที่ผู้นำการชุมนุมปลุกเร้าผู้ชุมนุม มีจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ เริ่มตั้งแต่ ข้อ 27 ถึง 30

ส่วนที่ 6 คำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตอบ แบบสอบถาม ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมการประชุมฯ พร้อมข้อเสนอแนะ และความเห็นของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของไทย มีจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ เริ่มตั้งแต่ ข้อ 31 ถึง 33 โดยใน ข้อเสนอแนะ และความเห็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของไทย เป็นคำถามปลายเปิด

5. ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ได้มีการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

5.1 ความเที่ยงตรง (Validity) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปสอบถามในการเก็บข้อมูลจริง

5.2 ความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (pre-test) จำนวน 39 ชุด กับกลุ่มประชากรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC Windows Version 16.0 ในการหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha และใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามที่ Nunnally (1978) ได้เสนอแนะเป็นเกณฑ์การยอมรับไว้ดังนี้

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach 1951)

$$\alpha = (k/(k-1)) * [1 - \sum (s_i^2) / s_{sum}^2]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

s_i^2 แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

s_{sum}^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

เมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามทั้งหมดรวมกัน จะได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha) ที่ 0.79 รายละเอียดดูตารางที่ 1 ใน ภาคผนวก ก. (ค่า α จะต้องมากกว่าและเท่ากับ 0.7 สำหรับงานวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory research)) จึงสรุปได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือสูง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากแบบสอบถาม โดยการส่งแบบสอบถามแยกไปตามภูมิภาคหลักได้แก่ กรุงเทพฯ ปริมณฑล และภาคกลาง เลือก กทม.เป็นแหล่งแจกแบบสอบถาม ภาคตะวันออก เลือก จ.ชลบุรี เป็นแหล่งแจกแบบสอบถาม ภาคเหนือเลือก จ.เชียงใหม่เป็นแหล่งแจกแบบสอบถาม ภาคใต้เลือก จ.สงขลา เป็นแหล่งแจกแบบสอบถาม และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลือก จ.นครราชสีมา เป็นแหล่งแจกแบบสอบถาม โดยใช้ผู้ที่คุ้นเคยกับ พ.ป.ป. แต่ละจังหวัดข้างต้น เป็นผู้แจกแบบสอบถามแล้วรวบรวมส่งกลับมาให้ผู้ศึกษา

6.2 ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการรวบรวมจากตำราเรียน เอกสารอัดสำเนา วิทยานิพนธ์ ข้อมูลจากเว็บไซต์ ข่าวหนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์ ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ผล

หลังจากรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้เรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาดำเนินการดังนี้

7.1.1 การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้ศึกษาตรวจสอบดูความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามและทำการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

7.1.2 นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS for Window Version 16.0

7.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 16.0 ซึ่งมีค่าสถิติที่ใช้ ดังนี้

7.2.1 ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) (กัลยา วาณิชย์บัญชา 2546)

$$P = \frac{f * 100}{n}$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

7.2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) (กัลยา วาณิชย์บัญชา 2546)

$$\bar{X} = \frac{\sum X_i}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

7.2.3 มัชยฐาน (Median)

มัชยฐาน หมายถึง ค่าของข้อมูลที่อยู่ตรงกลางกลุ่ม เมื่อคะแนนหรือข้อมูลนั้นเรียงไว้ตามลำดับซึ่งตำแหน่งนั้นจะมี 50% ของจำนวนข้อมูลทั้งหมดมีค่าสูงกว่าและอีก 50% มีค่าต่ำกว่า

หากนำข้อมูลทั้งหมดมาเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก หรือมากไปหาน้อย ข้อมูลตัวใดอยู่ตำแหน่งตรงกลางข้อมูลนั้นก็จะเป็นมัชยฐานที่ต้องการ

1) ถ้าข้อมูลเป็นจำนวนคี่ มัชยฐานจะเป็นค่าของข้อมูลที่อยู่ตรงกลางข้อมูลนั้นพอดี

2) ถ้าข้อมูลเป็นจำนวนคู่ มัชยฐานจะเป็นค่าเฉลี่ยของข้อมูลสองจำนวนที่อยู่ตรงกลาง โดยการนำค่าของข้อมูลทั้งสองจำนวนนั้นมารวมกันแล้วหารด้วยสอง

7.2.4 ฐานนิยม (Mode)

ฐานนิยมคือ ค่าที่เกิดขึ้นบ่อยหรือซ้ำกันมากที่สุด หรือคะแนนตัวที่มีความถี่มากที่สุด

7.2.5 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (กัลยา วาณิชย์บัญชา 2546)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ของการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะประชากร ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่ชักจูงให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อที่มีต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งมีรายละเอียดทั้งหมดตามภาคผนวก ข.และภาคผนวก ค.

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะประชากร

เพศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น ชาย จำนวน 226 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.6 อันดับรองลงมาได้แก่ หญิง จำนวน 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.4

อายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี และ ช่วง 31-40 ปี ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 103 และ 99 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.4 และ 27.3 ตามลำดับ อันดับรองลงมาได้แก่ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.3

สถานภาพสมรส กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในสถานะสมรสแล้ว จำนวน 194 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.9 และอันดับรองลงมาได้แก่ โสด จำนวน 126 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.0

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 179 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.1 และอันดับรองลงมาได้แก่ ปวช./ปวส./อนุปริญญา จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3 มัธยมศึกษา จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0 ปริญญาโท จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.2 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.2 และปริญญาเอก จำนวน 4ราย คิดเป็นร้อยละ 1.1

อาชีพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 154 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.4 และอันดับรองลงมาได้แก่ รับจ้าง/บริษัทเอกชน จำนวน 97 ราย คิดเป็น ร้อยละ

26.7 ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.6 อาชีพอิสระจำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.3 ค่าขายจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.0 เกษียณอายุแล้วจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.4 และอื่นๆ จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6

ภูมิถิ่น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ใน กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.6 อันดับรองลงมาได้แก่ ภาคกลาง จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.1 ภาคใต้ จำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.7 ภาคเหนือ จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.9 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.1 และภาคตะวันออก จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6

ศาสนา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 347 ราย คิดเป็นร้อยละ 97.2 และอันดับรองลงมาได้แก่ ศาสนาอิสลาม จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 และศาสนาคริสต์ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่ชักจูงให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป.

สื่อที่ทำให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. ด้วยการรับรู้ข้อมูลจากสื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.1 อันดับรองลงมาได้แก่ ทวีที่ออกอากาศฟรีทั่วไป และสถานีวิทยุในเครือของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 92 และ 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.3 และ 11.0 ตามลำดับ

สื่อที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ เห็นว่ามีความน่าเชื่อถือมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อประเภทโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเป็นสื่อที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด จำนวน 175 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.2 อันดับรองลงมาได้แก่ สื่อประเภททีวีที่ออกอากาศฟรีทั่วไป จำนวน 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.4

สื่อที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ เห็นว่ามีอิทธิพลต่อการชักจูงมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อประเภทโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการชักจูงมากที่สุด จำนวน 209 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.4 อันดับรองลงมาได้แก่ สื่อประเภททีวีที่ออกอากาศฟรีทั่วไป จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.1

สื่อสำรองที่ใช้ถ้า สื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของ พ.ป.ป.ขัดข้อง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ใช้สื่อประเภทอื่นๆ ติดตามข่าวสารต่อไป หากสื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของ พ.ป.ป. ขัดข้อง จำนวน 196 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.7 และอันดับรองลงมาได้แก่ ไม่ใช้สื่อประเภทอื่น จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.3

มูลเหตุจูงใจที่ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประเด็นการเห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. เป็นมูลเหตุจูงใจ จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.1 และอันดับ

รองลงมาได้แก่ ประเด็นอื่นๆ จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.1 ซึ่งได้แก่ ต้องการคานอำนาจ รัฐบาล อยากให้มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี เกลียคอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ปกป้องสถาบันเบื้องสูง อยากให้ประเทศดีขึ้น เพื่อความถูกต้อง อยากได้รัฐบาล และเศรษฐกิจที่ดี อยากร่วมปกป้องประเทศ เห็นด้วยทุกประเด็น เพื่อเป็นแนวร่วมในการป้องกันผลประโยชน์ชาติ อยากมีส่วนร่วมในภาคประชาชน เพื่อให้รัฐบาลตระหนักถึงความโปร่งใส เป็นอุปสรรคต่อการทำชั่ว เพื่อไปให้กำลังใจ พ.ป.ป. เพื่อสนับสนุนให้ พ.ป.ป.ตั้งพรรคการเมือง ไม่พอใจการดูหมิ่นสถาบันกษัตริย์ ความไม่ยุติธรรม คอร์รัปชัน ขยายชาติ ทนเห็นนักการเมืองโกงชาติไม่ได้ ต้องการฟังคำปราศรัยแก่นำ เพราะอยากมีการเมืองใหม่ ต้องการความเป็นกลาง เพื่อจัดตั้งระบบการเมืองใหม่ เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณา เพื่อตรวจสอบรัฐบาล ไปดูเหตุผลการชุมนุม

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อที่มีต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป.

การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในภาพรวมแล้ว มีความคิดที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จำนวน 222 ราย ต่อ จำนวนที่ไม่เปลี่ยนแปลง 126 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.8 และ 36.2 ตามลำดับ ในส่วนผู้ตอบที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นการเปลี่ยนไปเฉพาะบางเรื่อง ชัดเจนมากที่สุด จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.5 อันดับรองลงมาได้แก่ การเปลี่ยนในลักษณะค่อนข้างมาก จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.2

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในภาพรวมแล้ว มีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จำนวน 279 ราย ต่อผู้ตอบที่ไม่เปลี่ยนแปลงทัศนคติ จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.0 และ 26.0 ตามลำดับ ในส่วนผู้ตอบที่เปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้น เป็นการเปลี่ยนทัศนคติไปในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.8 อันดับรองลงมาได้แก่ การเปลี่ยนไปตามการชี้นำของกลุ่ม พ.ป.ป. จำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.8

ประเด็นทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ กลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนทัศนคติไปจากเดิมนั้น เป็นการเปลี่ยนไปในเรื่อง ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และประเด็นความชอบธรรมในการบริหารงานของรัฐบาล ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 109 และ 108 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.8 และ 19.6 ตามลำดับ ส่วนอันดับรองลงมาได้แก่ ความรวยกับการโกง และ ระบบการเมืองใหม่ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 88 และ 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.0 และ 15.1 ตามลำดับ

ความคาดหวังการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากผลของการชุมนุมฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คาดหวังการเปลี่ยนแปลงที่อยากให้เกิดขึ้นจากผลของการชุมนุมฯ คือการปกป้องสถาบันกษัตริย์ จำนวน 199 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.1 และอันดับรองลงมาได้แก่ การแก้ไขปัญหาคาความไม่

เป็นธรรมในสังคม และการดำเนินคดีเอาผิดกับอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 168 และ 161 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.3 และ 14.6 ตามลำดับ

การสนับสนุนการชุมนุมฯ ของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนกลุ่มพันธมิตรฯ ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง จำนวน 303 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.0 โดยในจำนวนที่สูงที่สุดเป็นการบริจาคด้วยเงิน จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 อันดับรองลงมาเป็นเรื่องอื่นๆ และการช่วยกิจกรรมด้วยแรงงาน ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 72 และ 68 คิดเป็นร้อยละ 16.9 และ 15.9 ตามลำดับ

ความเห็นต่อผลสำเร็จของ พ.ป.ป.ในการใช้สื่อที่มีอยู่ในมือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า พ.ป.ป.ใช้สื่อที่มีอยู่ในมือเป็นประโยชน์ต่อการชุมนุมฯ อย่างได้ผลมาก จำนวน 160 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5 และได้ผลค่อนข้างมาก จำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.0 ตามลำดับ

ความเห็นต่อผลสำเร็จของการชุมนุมถ้ามีสื่อเป็นของตนเอง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการมีสื่อเป็นของตนเองจะทำให้เกิดผลสำเร็จของการชุมนุมฯ จำนวน 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.7 และ เห็นด้วย จำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.1 ตามลำดับ

ความเห็นต่อผลการใช้สื่อแต่ละประเภท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อที่มีผลต่อการชุมนุมฯ ดังกล่าว ในเชิงเปรียบเทียบว่า มาก น้อย หรือไม่มีผลเลย ดังนี้ ในระดับ มาก กว่าสื่ออื่นๆ ได้แก่ สื่อประเภทโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม คิดเป็นร้อยละ 46.1 อันดับรองลงมา มีผลในระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ การพูดคุย/สนทนา บอกต่อปากต่อปาก และ เคเบิลทีวี คิดเป็นร้อยละ 37.9 และ 33.5 ตามลำดับ และมีผลในระดับปานกลาง-ค่อนข้างมาก ได้แก่ อินเทอร์เน็ต และ ทีวีที่ออกอากาศฟรีทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 27.8 - 29.1 และ 26.3 - 27.3 ตามลำดับ

ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมชุมนุมฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการชุมนุมฯ ดังกล่าว ได้แก่ ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่อาจเกิดขึ้น จำนวน 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.6 และอันดับรองลงมาได้แก่ ปัญหาความไม่สะดวกในการเดินทางไปร่วมชุมนุมจำนวน 116 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.3

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป.

ข่าวสารที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ ให้ความสนใจ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจเรื่องการเมือง (การปกครอง การบริหารบ้านเมือง) 258 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.8 และอันดับรองลงมาได้แก่ เรื่องเศรษฐกิจ จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.2

ความถี่ที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ ติดตามข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารเมื่อมีเวลาว่าง และ เป็นประจำทุกวัน ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 142 และ 135 ราย คิดเป็น

ร้อยละ 40.6 และ 38.6 ตามลำดับ อันดับรองลงมาได้แก่ การติดตามข่าวสารเฉพาะช่วงที่มีการชุมนุม จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.3

สื่อที่ติดตามความเคลื่อนไหว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามความเคลื่อนไหวด้วยการใช้โทรศัพท์ผ่านดาวเทียม จำนวน 195 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.5 อันดับรองลงมาได้แก่ ทีวีที่ออกอากาศฟรีทั่วไป จำนวน 148 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0

กิจกรรมที่เคยร่วมทำกับ พ.ป.ป.มาก่อน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. มาก่อน จำนวน 170 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.4 และอันดับรองลงมาได้แก่การไม่เคยร่วมกิจกรรมใดๆ กับ (พ.ป.ป.) มาก่อน จำนวน 151 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.7

ความถี่ของกิจกรรมที่เคยร่วมทำกับ พ.ป.ป.มาก่อน กลุ่มตัวอย่างที่เคยร่วมกิจกรรมกับ พ.ป.ป. มาก่อนนั้น ส่วนใหญ่เคยร่วมกิจกรรมฯ เดือนละครั้งหรือนานๆ ครั้ง จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.0 อันดับรองลงมาได้แก่ อื่นๆ จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.3

ประเด็นที่ผู้นำการชุมนุมฯ ใช้ปลุกเร้า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่พอใจการคอร์รัปชันในหมุ่เน้กการเมือง พวกพ้อง และเครือญาติ จำนวน 231 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.6 อันดับรองลงมาได้แก่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง จำนวน 208 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.5

ปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างอยากเข้าร่วมชุมนุม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยากเข้าไปร่วม เพราะมีการนำเสนอสาระตรงกับความสนใจ จำนวน 131 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.9 อันดับรองลงมา เป็นเรื่องของมิตรภาพจากผู้เข้าร่วมชุมนุมด้วยกัน และ มีความเลื่อมใสแกนนำ พ.ป.ป. อยู่ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 81 และ 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.8 และ 13.5 ตามลำดับ

ลักษณะหรือสถานะในการเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้อยากรู้ทั่วไป จำนวน 142 ราย คิดเป็นร้อยละ 39.3 อันดับรองลงมาได้แก่ เป็นผู้อยากมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ จำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.4

ช่วงเวลาในการเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมชุมนุมเมื่อมีประเด็นที่น่าสนใจ จำนวน 114 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.3 อันดับรองลงมาได้แก่ เข้าร่วมชุมนุมหลังเลิกงาน จำนวน 66 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.1

กิจกรรมที่ให้ความสนใจในขณะที่เข้าร่วมชุมนุมฯ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสนใจการปราศรัยของแกนนำเป็นสำคัญมากกว่ากิจกรรมอื่น จำนวน 205 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.9 อันดับรองลงมาได้แก่ กิจกรรมอื่นๆ จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.7 โดยกิจกรรมที่ให้ความสนใจในขณะที่เข้าร่วมชุมนุมประเด็นอื่นๆ ได้แก่ การสื่อสารข้อมูลที่เป็นความรู้เพิ่มในด้านต่างๆ ในสิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อนจากสื่ออื่นๆ กิจกรรมที่เกี่ยวกับความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย กิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน กิจกรรมที่สร้างแรงกดดันรัฐบาล และกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานศิลปะ ป้าย

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกับแนวคิดและทฤษฎี

2.1 การนำทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสารและแนวคิดการสื่อสารทางการเมืองมาใช้

การเคลื่อนไหวทางการเมืองของ พ.ป.ป. ดังที่กล่าวมาตั้งแต่ต้นนั้น สามารถอธิบายได้ว่า แกนนำผู้ดำเนินการได้นำทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีสารสนเทศ (information theory) ของ แชนนอน และวีเวอร์ (Shannon and Weaver) ที่กล่าวว่าการสื่อสารเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นจากแกนนำผู้เป็นแหล่งสาร (source) การคัดเลือกสารหรือประเด็นปลูกเร้าที่ต้องการ (message) ถ่ายทอดไป (transmitted) ในรูปแบบของสัญญาณ (signal) ผ่านช่องทางการสื่อสาร (channel) ไปยังประชาชนผู้เป็นเครื่องรับ (receive) ซึ่งจะแปลงสัญญาณเป็นสารสำหรับจุดหมายปลายทาง (destination) ตามที่ พ.ป.ป. ต้องการ

ในส่วนที่เป็นการสื่อสารทางการเมืองก็เพราะสอดคล้องกับแนวคิดของพาย (Pye 1963 : 3-23) และ เสรี วงษ์มณฑา (2529) ที่ว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นการถ่ายทอดข่าวสารด้านการเมืองจากแหล่งข่าวสาร ที่เป็นแกนนำ พ.ป.ป. ผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ไปสู่สาธารณชนได้อย่างทั่วถึงและอย่างเปิดเผย ทำให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดความคิด ทศนคติ และบทบาททางการเมือง โดยแกนนำ พ.ป.ป. มีเป้าหมายที่ต้องการให้ประชาชนเข้าใจในกระบวนการทางการเมือง เจตนา และการกระทำของนักการเมืองที่ผ่านมา เพื่อเป็นแนวทางในการที่ประชาชนจะตัดสินใจว่าอะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผลของการกระทำในทางการเมืองที่เกิดขึ้นดังกล่าว และอะไรที่ผู้นำและผู้ตามอย่างประชาชนทั่วไป จะสามารถยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องหรือมีเหตุผลเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ดีขึ้น

2.2 การเลือกใช้สื่อ

แกนนำ พ.ป.ป. ได้เลือกใช้สื่อประเภทสื่อสารมวลชน เป็นเครื่องมือ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางด้านการสื่อสารมวลชนของ เสถียร เชยประทับ (2533) ที่กล่าวว่า สื่อสารมวลชนจะเป็นเครื่องมือที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากได้ในเวลาที่รวดเร็ว เป็นเครื่องมือที่สามารถให้ความรู้และข่าวสารได้ดี และเป็นเครื่องมือที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่พึงปรารถนาได้ดี และสอดคล้องกับแนวคิดของ ลาสเวลล์ (Lasswell 1948) ที่ว่าการสื่อสารมวลชนมีหน้าที่ต่อสังคมในการรายงานสภาพแวดล้อม ข้อเท็จจริง ให้ประชาชนได้รับรู้โดยตรงไปตรงมา และสอดคล้องกับแนวคิดของ เดนิส แม็คควอล (McQuail 1987) ที่กล่าวว่า หน้าที่อย่างหนึ่งของการสื่อสารมวลชน ก็คือการรณรงค์ให้เกิดการเคลื่อนไหว (mobilization) เพื่อเปลี่ยนแปลง

ทั้งนี้ พ.ป.ป. สามารถดำเนินการเคลื่อนไหวทางการเมืองดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะ พ.ป.ป. มีสื่อสารมวลชนอยู่ในมือ ทั้ง โทรศัพท์ผ่านดาวเทียม ASTV หนังสือพิมพ์ ผู้จัดการ เว็บไซต์ www.manager.co.th และสื่อสารมวลชนที่เป็นพันธมิตรต่างๆ ทั้งหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นในเครือข่าย และวิทยุชุมชนที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของนภากรณ์ อัจฉริยะกุล และ รุ่งนภา พิตรปรีชา (2539) ที่กล่าวว่า การเลือกสื่อที่ใช้ นั้นควรเลือกสื่อที่เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ เช่น สื่อมวลชนที่เผยแพร่ข่าวสารแก่ประชาชนทั่วไปเป็นประจำ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรศัพท์ วิทยุกระจายเสียง เป็นต้น

และจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของผู้เข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองข้างต้น ก็พบว่าสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามการเคลื่อนไหวของการชุมนุมทางการเมืองด้วยการใช้สื่อสารมวลชนประเภทโทรศัพท์ผ่านดาวเทียม (ASTV) ในจำนวนที่สูงที่สุด มากกว่าการติดตามด้วยสื่อสารมวลชนประเภทอื่นๆ รวมทั้งสื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วม สื่อมวลชนประเภทโทรศัพท์ผ่านดาวเทียม (ASTV) ก็เป็นสื่อที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมตอบมากที่สุดเช่นกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความเห็นของผู้เข้าร่วมชุมนุมที่ว่า พ.ป.ป. ใช้สื่อที่มีอยู่ในมือทั้ง โทรศัพท์ผ่านดาวเทียม (ASTV) หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ เว็บไซต์ www.manager.co.th เป็นประโยชน์ต่อการชุมนุมฯ อย่างได้ผลมาก และเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการมีสื่อเป็นของตนเองจะทำให้เกิดผลสำเร็จของการชุมนุมฯ

2.3 อิทธิพลของสื่อที่มีต่อ ทักษะคิด ความคิด และการสนับสนุนของผู้ชุมนุม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในภาพรวมแล้ว มี ทักษะคิด และความคิด ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ทั้งนี้เพราะผู้ส่งสารสามารถนำความจริงมาตีแผ่ต่างๆ ที่ควรจะมีข้อเท็จจริงอย่างเดียวกันนั้นในฟรีทีวีที่รัฐบาลควบคุมอยู่ แต่ก็ไม่พบความจริงดังกล่าว จึงทำให้เมื่อมีการนำเสนอข้อเท็จจริงในสื่อมวลชนในความควบคุมของแกนนำ พ.ป.ป. จึงสามารถปลุกเร้าให้คนติดตามและใช้วิจารณญาณพิจารณาตนเอง จนนำไปสู่การเข้าร่วมชุมนุมที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว เพราะประชาชนไม่สามารถจะบริโภคข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นจากที่อื่นได้ ซึ่งเป็นไปตามที่โรเจอร์ (Rogers 1973) ได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการทางความคิด ซึ่งข่าวสารที่ได้ถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสารด้วยเจตนาจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ (Knowledge) ของผู้รับสาร ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude) ของผู้รับสารที่มีต่อสิ่งที่ได้รับรู้ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม (Practice) ของผู้รับสาร เมื่อมีผู้เข้าร่วมชุมนุมเห็นคล้อยตามมากขึ้นๆ ก็มีการให้การสนับสนุน พ.ป.ป. ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ส่วนใหญ่คือการบริจาคด้วยเงิน รองลงมาเป็นเรื่องอื่นๆ และการช่วยกิจกรรมต่างๆ เท่าที่จะช่วยได้ ซึ่ง

สอดคล้องกับแนวคิดของ เดอเฟลอร์และบอลล์-โรคิช (Defleur and Ball-Rokeach 1976) ที่กล่าวว่า ข่าวสารจากสื่อมวลชนจะมีอิทธิพลต่อความรู้สึก ความเชื่อ และการกระทำของผู้รับสารเมื่อใดนั้น ขึ้นอยู่กับระดับการพึ่งพาของผู้รับสารที่มีต่อสารจากสื่อมวลชนว่ามีมากน้อยเพียงใดและเมื่อใด ถ้า สภาพแวดล้อมสับสน/ไม่แน่นอนเกิดขึ้นต่อผู้รับสาร และสื่อแสดงบทบาททางข้อมูลข่าวสารในเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน ระดับการพึ่งพาของผู้รับสารก็จะสูงตาม และผลที่จะเกิดขึ้นจากการรับรู้ ข่าวสารจากสื่อมวลชนจะมีโอกาสสูงตามไปด้วย ดังนั้นการสื่อสารทางการเมืองที่ พ.ป.ป. ส่ง ข่าวสารความรู้ให้กับประชาชนอย่างแท้จริง เช่นนี้ จึงแน่นอนว่าจะต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงด้าน ความคิด ทักษะ และพฤติกรรม ของประชาชน ไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง แต่ก็เป็นที่น่ายินดีว่า ข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม พบว่า การเปลี่ยนแปลง ทักษะ และความคิด ดังกล่าว เป็นการเปลี่ยนแปลง เฉพาะบางเรื่อง และเป็น การเปลี่ยนแปลงในแง่ดี ไม่มีความรุนแรงเกิดขึ้น

2.4 ปัจจัยที่สื่อมีผลต่อการปลุกเร้า

2.4.1 ตัวสื่อ

การชุมนุมของ พ.ป.ป. นั้น ได้รับความสนใจและได้รับการสนับสนุนจาก ประชาชนมากเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการใช้สื่อที่มีอยู่ในมือ ในเครือของ “ผู้จัดการ” ทั้ง ASTV และสื่อในเครืออื่นๆ ทั้ง นสพ. และอินเทอร์เน็ต ทำการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ปลุกเร้า อย่างต่อเนื่อง มาตั้งแต่การประท้วงขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ในปี 2549 โดยเฉพาะ ASTV ถือเป็นนวัตกรรมทางสื่อที่ทรงอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมไทยในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ผู้ชมที่ติดตามดู ASTV โดยเฉพาะในช่วงที่ พ.ป.ป. ใช้กลยุทธ์ การถ่ายทอดสดการชุมนุมทางการเมือง ซึ่งเป็นเหมือนกับการถ่ายทอดสดรายการทีวีสำคัญๆ ที่ประชาชนสนใจ จึงทำให้ ประชาชนสามารถจะเลือกรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้อีกช่องทางหนึ่ง และตัดสินใจที่จะไป เข้าร่วมชุมนุมหรือเฝ้าดูการชุมนุมอยู่ที่บ้านก็ได้ การมีสื่ออยู่ในมือที่พร้อมจะใช้ได้ทันทีนั้น ถือได้ว่าเป็นการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามที่ นภาพรณ์ อัจฉริยะกุล และ รุ่งนภา พิตรปรีชา (2539) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า เกณฑ์การตัดสินใจเลือกใช้สื่อนั้นจะต้องประกอบด้วย การเลือกสื่อที่เป็นที่ยอมรับและน่าเชื่อถือ ที่ให้ข่าวสารแก่ประชาชนทั่วไปเป็นประจำ ในราคาของสื่อที่ผู้รับสื่อสามารถจะเป็นเจ้าของได้ และสามารถเข้าถึงผู้รับสารได้อย่างครอบคลุมเป็นวงกว้าง ซึ่งสื่อที่ พ.ป.ป. มีอยู่ในมือ เช่น นสพ. ผู้จัดการ โทททัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV เว็บไซต์ผู้จัดการ ฯลฯ ล้วนเป็นสื่อที่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวทุกประการ ทั้งราคาที่ไม่แพง ประชาชนทั่วไป สามารถซื้อหาเป็น เจ้าของได้ทั้งสิ้น ทั้งยังครอบคลุมไปทั่วพื้นที่ทุกแห่งไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือ ในชนบท นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมชุมนุมที่เห็นด้วยว่า ความสำเร็จของ พ.ป.ป. ส่วนหนึ่งก็

คือการใช้สื่อเป็นของตนเอง สามารถที่จะควบคุมการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นด้วยต่อไปว่า การชุมนุมในโอกาสต่อไป จะสำเร็จได้ง่ายขึ้น ถ้ามีสื่อเป็นของตนเองเช่นเดียวกัน

2.4.2 ผู้ส่งสาร

พ.ป.ป.มีแกนนำที่สำคัญได้แก่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล พล.ต. จำลอง ศรีเมือง นายสมศักดิ์ โกศัยสุข นายพิภพ ธงไชย นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ และมี นายสุริยะใส กตะศิลา เป็นผู้ประสานงาน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทั้ง 6 คน เป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พล.ต. จำลอง ศรีเมือง เป็นบุคคลตัวอย่างในเรื่องของความซื่อตรง เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ จึงเป็นแรงดึงดูดให้ผู้เข้าร่วมชุมนุม เกิดศรัทธาและความเชื่อมั่น ทั้ง 6 คน เป็นผู้ส่งสารที่มีทักษะดีเลิศ สามารถปลุกเร้าและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามาร่วมชุมนุมได้เป็นจำนวนมาก และเป็นเวลานานวัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี SMCR ของเบอร์โล ที่ว่า ผู้ส่ง (source) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสารโดยมีความสามารถในการ “การเข้ารหัส” (encode) เนื้อหาข่าวสาร มีทัศนคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสาร มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะส่ง และมีความสามารถในการปรับระดับของข้อมูลนั้นให้เหมาะสมและง่ายต่อระดับความรู้ของผู้รับ ตลอดจนพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับผู้รับด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ที่ว่า ความเลื่อมใสแก่นำ พ.ป.ป. เป็นปัจจัยอันหนึ่งที่ผู้เข้าร่วมชุมนุม ตัดสินใจเข้าร่วมฯ ถึงแม้จะไม่มากที่สุด แต่ก็มีจำนวนผู้ตอบที่ไม่น้อยทีเดียว และสอดคล้องกับแนวคิดของ Klapper (อ้างในประมะ สตะเวทิน 2533 : 142) ที่ว่า ความศรัทธาในตัวผู้ส่งสาร ถือเป็นความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร (Predisposition) อยู่ก่อน พร้อมที่จะได้รับอิทธิพลจากการส่งสารของผู้ส่งได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎี SMCR ของเบอร์โล อีกอย่างหนึ่งที่ว่า ผู้ส่งและผู้รับ ควรจะต้องมีทัศนคติที่ดีต่อกัน จะทำให้การสื่อสารได้ผลดี ทั้งนี้เพราะทัศนคติย่อมเกี่ยวข้องไปถึงการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างผู้ส่งและผู้รับด้วย เช่น ถ้าผู้ฟังมีความนิยมชมชอบในตัวผู้พูดก็มักจะมีความเห็นคล้อยตามไปได้ง่าย

2.4.3 ความถี่ในการใช้สื่อ

การออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมงของ ASTV ที่ถือเป็นนวัตกรรมทางสื่อที่ทรงอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมไทย ผู้ชมที่ติดตามดู ASTV โดยเฉพาะในช่วงที่ พ.ป.ป.ใช้กลยุทธ์การถ่ายทอดสดการชุมนุมทางการเมือง ออกทางทีวีที่แม้จะมีจำนวนผู้ชมไม่มากเท่ากับสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศฟรีทั่วไป แต่เกือบทุกคนที่ตัดสินใจที่จะติดตาม ASTV ล้วนแต่เป็นแฟนพันธ์แท้และเป็นผู้ชมที่มีความกระตือรือร้นทางการเมืองสูงมาก และต้องยอมรับความสามารถของ ASTV ที่เข้าถึงผู้คนเฉพาะกลุ่มได้ดี จนเป็นสื่อที่เป็นที่ยอมรับของคนในแวดวงการเมืองในเชิงการเข้าถึงประชาชนและ การมีส่วนร่วมในชีวิตของคน ซึ่งการถ่ายทอดสด ออกอากาศตลอด 24

ชั่วโมงนั้นเป็นไปตามที่ นภากาศ อัจฉริยะกุล และ รุ่งนภา พิตรปรีชา (2539) ที่ได้กล่าวไว้ในเรื่อง ความถี่ในการส่งสาร ว่า การส่งสารที่ต้องการให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายนั้น ถ้าหากผู้ส่งสาร สามารถส่งสารได้เป็นจำนวนบ่อยครั้งเท่าใด ย่อมเป็นการย่ำในสาระของสารทำให้ผู้รับนอกจากจะ ได้รับสารแล้ว ยังสามารถทำให้ผู้รับเกิดความจำอันอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับ สารได้

2.4.4 สารหรือประเด็นการปลูกเร้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า ปัจจัยที่ทำให้กลุ่ม ตัวอย่างอยากเข้าร่วมชุมนุม ส่วนใหญ่อยากเข้าไปร่วมเพราะมีการนำเสนอสาระตรงกับความสนใจ และในส่วนของกิจกรรมที่ให้ความสนใจนั้น ก็เป็นกิจกรรมการปราศรัย การสื่อสารข้อมูลที่เป็นความรู้ เพิ่มในด้านต่างๆ โดยเฉพาะในสิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อนจากสื่ออื่นๆ ซึ่งก่อนหน้านี้พบว่า ประชาชนถูก ปิดกั้นไม่ให้รับรู้ในบางเรื่อง และให้รู้ในบางเรื่อง จึงเกิดความกระหายอยากรู้ในเรื่องอื่นๆ ที่ถูก ปิดบังไว้ จนมาสู่ช่วงการปิดรายการเมืองรายไทยรายสัปดาห์ที่เคยออกอากาศในช่องฟรีทีวีแห่ง หนึ่ง และในที่สุดนำมาสู่แรงผลักดันให้เกิด โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (ASTV) ขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดทางด้านการสื่อสารมวลชน ที่ เสถียร เชยประทับ (2533) กล่าวไว้ว่าบทบาทที่ดีของ สื่อสารมวลชน จะต้องรายงานสภาพแวดล้อม ข้อเท็จจริง ให้ประชาชนได้รับรู้โดยตรงไปตรงมา โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว หรือข้อวิจารณ์ส่วนบุคคลในการที่จะทำให้เกิดการบิดเบือน ในข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจากการที่ ASTV ได้ดำเนินการสื่อสารมวลชนอย่างตรงไปตรงมา จึงทำให้มี ผู้รับชมขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประเด็นที่กลุ่ม พ.ป.ป.ใช้ปลูกเร้าอย่างได้ผล ในอันดับที่สูง ที่สุดก็คือ ประเด็นการคอร์รัปชัน การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง และความไม่พอใจในการบริหารงาน ของรัฐบาล และการขายสมบัติชาติ ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชน และประชาชนมีความ แคลงใจมานานแล้วว่า รัฐบาลกระทำในสิ่งเหล่านั้นหรือไม่

2.4.5 กลยุทธ์ที่ใช้

พ.ป.ป.ใช้วิธีการทางจิตวิทยามวลชนเข้าร่วม ด้วยการทำให้ประชาชนเกิด ความรู้สึกมีส่วนร่วม รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เข้าร่วมชุมนุม จึงทำให้คนยิ่งหั่งไหลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประการสำคัญ ไม่ปรากฏว่า แกนนำตัดสินใจผิดพลาด หรือทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน หรือนำพาประชาชนไปในทางที่ผิด ไปทำเรื่องไม่ดีไม่งาม ตรงกันข้าม ได้แสดงภาวะผู้นำได้อย่าง น่าชื่นชม เรียกคะแนนศรัทธาจากประชาชนเพิ่มขึ้น ประชาชนจึงไม่ระแวงสงสัยว่าถ้าตนเองออก มาร่วมชุมนุมแล้ว จะกลายเป็นเครื่องมือเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวของแกนนำ หรือไม่ ซึ่งเรื่อง ดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า เป็นไปตามทฤษฎี S M C R ที่กล่าวว่าความสำเร็จในการสื่อสาร จะเกิดขึ้นได้นั้น มีปัจจัยที่มีความสำคัญได้แก่ ทักษะในการสื่อสาร (communication skills)

หมายถึง ทักษะซึ่งทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารควรมีความชำนาญในการส่งและการรับ เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันได้อย่างถูกต้อง ในกรณีดังกล่าวนี้ ผู้ส่งสารมีความสามารถในการเข้ารหัสสาร มีจิตวิทยามวลชนในการพูด ในการใช้ภาษาพูดที่ถูกต้อง ใช้คำพูดที่ชัดเจนฟังง่าย มีการแสดงสีหน้าหรือท่าทางที่เข้ากับการพูด ท่วงทำนองลีลาในการพูดเป็นจังหวะ มีการจัด การแสดง สลับฉากที่ชวนติดตาม ฯลฯ เป็นต้น ส่วนผู้รับสารก็ต้องมีความสามารถในการถอดรหัสและมีทักษะที่เหมือนกันกับผู้ส่งสาร โดยมีทักษะการฟังที่ดี ฟังภาษาที่ผู้ส่งพูดมารู้เรื่อง เป็นต้น

2.4.6 แนวร่วม

ปัจจัย แนวร่วมของ พ.ป.ป.ที่ประกอบไปด้วยนักธุรกิจ กลุ่มคนต่างๆในสังคม โดยเฉพาะคนชั้นกลางในกรุงเทพฯ รวมทั้งพรรคฝ่ายค้าน และ สว.ในรัฐสภา กองทัพบกของ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง และกลุ่มทุน จากภาคต่างๆ ที่ไม่ต้องการเปิดเผยตัวเอง รวมทั้งกลุ่มสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจต่างๆ ทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้มีประชาชนเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก และต่อเนื่องยาวนานเป็นประวัติการณ์ ในเรื่องดังกล่าวนี้สามารถอธิบายได้ว่าเป็นไปตามที่ โรเจอร์ (Rogers 1973) ได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการทางความคิด ซึ่งข่าวสารได้ถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสารด้วยเจตนาจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยผลของการสื่อสารทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ (Knowledge) ของผู้รับสาร ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude) ของผู้รับสารที่มีต่อสิ่งที่ได้รับรู้ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม (Practice) ของผู้รับสาร การที่ พ.ป.ป.สามารถสื่อสารไปยังประชาชนทุกๆ ไป ที่ยังไม่ค่อยรู้เรื่องความเป็นไปทางการเมืองมากนัก จนกระทั่งได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และหันเข้ามาเป็นแนวร่วม สนับสนุนการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป.เป็นจำนวนมาก ในเวลาที่ต่อเนื่องยาวนาน ยี่สิบวันเข้า แนวร่วมก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้ อาจจะมีสาเหตุเกิดจากความศรัทธาต่อ พ.ป.ป.ทั้งหมด แต่เป็นไปได้ที่ว่า การบริหารงานของรัฐบาลเองทำให้ประชาชนมีความรู้สึก และพิจารณาได้ว่า เขามีความคิดเห็นที่คล้อยตามสิ่งที่ได้รับรู้จาก พ.ป.ป. จึงยินดีที่จะเป็นแนวร่วมให้กันในบางเรื่อง

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน :
กรณีศึกษาการเข้าร่วมชุมนุมของประชาชนกับกลุ่มประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยมีประเด็นสรุป
ได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาถึงสื่อที่มีอิทธิพลต่อประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

1.1.2 เพื่อศึกษาถึงอิทธิพลของสื่อเหล่านั้นที่มีต่อทัศนคติ ความคิด
และการสนับสนุนของประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

1.1.3 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่สื่อเหล่านั้นสามารถปลุกเร้าให้ประชาชน
เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) ซึ่งศึกษาหาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการต่างๆ ร่วมกับแบบสอบถาม ในส่วนของแบบสอบถามนั้น ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พ.ป.ป.) ที่เข้าร่วมชุมนุมเฉลี่ยในแต่ละวันจะมีจำนวนประมาณ 3,000 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Judgement or Purposive Sampling) จากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จำนวน 364 คน แยกเป็น กรุงเทพฯ และปริมณฑล 97 คน ภาคกลาง 73 คน ภาคตะวันออก 13 คน ภาคเหนือ 58 คน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 55 คน และภาคใต้ 68 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาฯ ครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ เอกสารทางวิชาการ และ แบบสอบถาม (Questionnaire) ในส่วนของเอกสารทางวิชาการ ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาจากตำราเรียน เอกสารอัดสำเนา วิทยานิพนธ์ ข้อมูลจากเว็บไซต์

ข่าวหนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์ ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของแบบสอบถามซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) นั้น ประกอบด้วยคำถามชนิดปลายปิดและปลายเปิดรวมกัน โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 6 คำถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมทั้งหมด 33 ข้อ

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าฐานนิยม (Mode) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 62.6 และหญิง ร้อยละ 37.4

อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 41-50 ปี และ ช่วง 31-40 ปี ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 28.4 และ 27.3 ตามลำดับ อันดับรองลงมาได้แก่ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 22.3 ช่วง 51-60 ปี ร้อยละ 18.2 และช่วง 61 ปีขึ้นไปร้อยละ 3.9

สถานะครอบครัวส่วนใหญ่อยู่ในสถานะสมรสแล้ว ร้อยละ 53.9 และ อันดับรองลงมาได้แก่ โสดร้อยละ 35.0

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 50.1 และ อันดับรองลงมาได้แก่ ปวช./ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 19.3 มัธยมศึกษา ร้อยละ 14.0 ปริญญาโท ร้อยละ 9.2 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 6.2 และปริญญาเอก ร้อยละ 1.1

อาชีพส่วนใหญ่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 42.4 และอันดับรองลงมาได้แก่ รับจ้าง/บริษัทเอกชน ร้อยละ 26.7 ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 11.6 อาชีพอิสระ ร้อยละ 6.3 ค้าขาย ร้อยละ 5.0 เกษียณอายุแล้ว ร้อยละ 4.4 และอื่นๆ ร้อยละ 3.6

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ใน กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล ร้อยละ 26.6 อันดับรองลงมาได้แก่ ภาคกลาง ร้อยละ 20.1 ภาคใต้ ร้อยละ 18.7 ภาคเหนือ ร้อยละ 15.9 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 15.1 และภาคตะวันออก ร้อยละ 3.6

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 97.2 และอันดับรองลงมาได้แก่ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 2.5 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.3

1.3.2 ผลที่ได้จากการวิจัย

จากการศึกษาอิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการเข้าร่วมของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย แสดงให้เห็นถึงประเภทของสื่อที่ประชาชนให้ความสนใจและตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุม อิทธิพลของสื่อที่มีต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชน และปัจจัยที่สื่อสามารถปลูกเร้าให้ประชาชนตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุม โดยมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ได้แก่

1) ประเภทของสื่อที่ประชาชนให้ความสนใจ และตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุม

(1) การติดตามความเคลื่อนไหวของกลุ่ม พ.ป.ป.

ก่อนการเข้าร่วมชุมนุมฯ กลุ่มตัวอย่างจะติดตามความเคลื่อนไหวด้วยสื่อต่างๆ กระจายไปในหลายรูปแบบ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะใช้ทีวีผ่านดาวเทียม(ASTV) อันดับรองลงมาได้แก่ ทีวีที่ออกอากาศฟรีต่างๆไป (ช่อง 3 5 7 9 ฯ) นอกนั้นเป็นสื่อประเภทอื่นๆ ในส่วนที่เกินร้อยละ 10 ได้แก่ สถานีวิทยุในเครือ พ.ป.ป. อินเทอร์เน็ต และ หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ทั่วไป เมื่อพิจารณาแยกตามระดับการศึกษาแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษา จะใช้สื่อ ASTV ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในการชุมนุมฯ ในจำนวนที่สูงกว่าสื่ออื่นๆ เหมือนกันหมด เมื่อแยกตามภูมิลำเนาแล้วพบว่า ผู้เข้าร่วมชุมนุมในทุกภาคของประเทศจะใช้สื่อ ASTV เป็นอันดับสูงสุด เหมือนกันทุกภาคยกเว้นเฉพาะภาคเหนือ ที่ใช้สื่อ ฟรีทีวี เป็นอันดับสูงสุด เมื่อแยกตามเพศแล้วพบว่า เพศชายและเพศหญิง ใช้สื่อ ASTV เป็นจำนวนที่สูงที่สุดเหมือนกัน และเมื่อแยกตามอายุพบว่า ทุกช่วงอายุจะใช้สื่อ ASTV เป็นอันดับที่สูงที่สุด ยกเว้น อายุ ต่ำกว่า 30 ปี จะให้ความสนใจ ฟรีทีวี มากกว่าASTV

(2) การตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุม

กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. ด้วยการ รับรู้ข้อมูลจากสื่อ ASTV เป็นอันดับสูงสุด รองลงมาได้แก่ ฟรีทีวี และสถานีวิทยุในเครือของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า เมื่อจะตัดสินใจเข้าร่วม มีจำนวนผู้ตัดสินใจอันเป็นผลมาจากการติดตามรับฟังวิทยุ FM92.25 และ FM97.75 ซึ่งเป็นวิทยุในเครือ พ.ป.ป. เพิ่มเติมเข้ามาอีก นอกเหนือจากผู้ที่ตัดสินใจด้วย ASTV อยู่แล้ว

2) อิทธิพลของสื่อที่มีต่อ ทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชน

สื่อที่มีอิทธิพลในการกระตุ้นให้ประชาชนคล้อยตามและเห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. มากที่สุดคือ สื่อ ASTV โดยมีอิทธิพลต่อ ทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชน ดังนี้

(1) การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในภาพรวมแล้ว มีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนในลักษณะของการมองโลกในแง่ดีขึ้น อันดับรองลงมาได้แก่ การเปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป. เมื่อพิจารณาแยกตามระดับการศึกษาแล้วพบว่า มีความก้ำกึ่งกันระหว่าง การเปลี่ยนแปลงในลักษณะมองโลกในแง่ที่ดีขึ้น กับการเปลี่ยนแปลงตามการชี้นำของ พ.ป.ป. ในทุกระดับการศึกษา ยกเว้นระดับปริญญาโท ที่มีตัวเลขการเปลี่ยนแปลงในแง่ร้าย สูงกว่า การเปลี่ยนแปลงตามการชี้นำของ พ.ป.ป. แต่ต่ำกว่าการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะมองโลกในแง่ที่ดีขึ้น เล็กน้อย เมื่อพิจารณาแยกตามภูมิภาคแล้วพบว่า สื่อที่ พ.ป.ป. ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันไปตามภูมิภาค กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างทั้งใน กทม./ปริมณฑล และภาคใต้ เปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น เปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป. และอื่นๆ ตามลำดับ ส่วนภาคกลาง จะเปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป. และเปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดี ตามลำดับ ส่วนภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องอื่นๆ มากที่สุด รองลงมา เป็นการเปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดี และเปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เมื่อพิจารณาแยกตามเพศแล้วพบว่า สื่อที่ พ.ป.ป. ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเพศชายในลักษณะมองโลกในแง่ดีมากกว่า เปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป. แต่สำหรับเพศหญิงแล้ว การเปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป. มีความก้ำกึ่งกันมากกับการเปลี่ยนในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น และเมื่อพิจารณาแยกตามอายุแล้วพบว่า สื่อที่ พ.ป.ป. ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 31 – 50 ปี ในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น มากกว่า การเปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป. โดยที่ช่วงอายุอื่น จะเปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป. มากกว่า การเปลี่ยนในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น เล็กน้อย

(2) การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในภาพรวมแล้ว มีความคิดที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม แต่ส่วนใหญ่เป็นการเปลี่ยนไปเฉพาะบางเรื่อง อันดับรองลงมาได้แก่ การเปลี่ยนไปที่ค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาแยกตามระดับการศึกษา ภูมิภาค เพศ และ อายุ แล้วพบว่า สื่อที่ พ.ป.ป. ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่างได้เฉพาะบางเรื่อง เป็นอันดับสูงสุดเหมือนกันทุกระดับการศึกษา ทุกภูมิภาคของประเทศ ทุกเพศ และทุกช่วงอายุ

(3) การสนับสนุน พ.ป.ป.

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้การสนับสนุน พ.ป.ป. ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง โดยในจำนวนที่สูงที่สุดเป็นการบริจาคด้วยเงิน อันดับรองลงมาเป็นเรื่องอื่นๆ และการช่วยกิจกรรมด้วยแรงงาน ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

3) ปัจจัยที่สื่อสามารถปลุกเร้าให้ประชาชนตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุม

(1) ปัจจัยด้านผู้ส่งสาร

ปัจจัยด้านผู้ส่งสาร หรือ ตัวผู้นำการชุมนุม นั้น ถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ เพราะจะต้องสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจในตัวแกนนำการชุมนุม ให้เกิดขึ้นให้ได้เสียก่อน พ.ป.ป. มีแกนนำหลักๆ 5 คน แต่ละคนมีประวัติชีวิตและการทำงานเป็นที่รับรู้ของประชาชนในภาคส่วนต่างๆ โดยแต่ละคนมีความโดดเด่นของตัวเอง มีเครือข่ายเป็นฐานสนับสนุน พ.ป.ป.สามารถชูตัวผู้นำการชุมนุมเพื่อดึงดูคกลุ่มผู้ชุมนุมได้ดี ดังจะเห็นได้จากกรณีที่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดี ส่วนหนึ่งมาจากการมีภาพลักษณ์ที่สมถะ เป็นคนดี หรือเรียกได้ว่ามีต้นทุนทางสังคมสูง มาจากพลังบริสุทธิ์ จึงได้รับการยอมรับนับถือ ถึงแม้จะมีแกนนำคนอื่นที่มีภูมิหลังที่ไม่ค่อยดีนัก แต่โดยภาพรวมแล้วจุดอ่อนของแกนนำคนหนึ่ง สามารถหนุนเสริมด้วยจุดแข็งของแกนนำคนอื่นๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมี พล.ต.จำลอง ศรีเมือง เป็นหนึ่งในแกนนำการชุมนุม ถือได้ว่า พ.ป.ป.มีปัจจัยที่เข้มแข็งที่สามารถชักจูงประชาชนและกลุ่มแนวร่วมต่างๆ ให้มาเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก และเป็นเวลายาวนานถึง 193 วัน

(2) ปัจจัยด้านตัวสื่อ

การชุมนุมของ พ.ป.ป. นั้น ได้รับความสนใจและได้รับการสนับสนุนจากประชาชนมากเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการใช้สื่อที่มีอยู่ในมือ ในเครือขอ “ผู้จัดการ” ทั้ง ASTV และสื่อในเครืออื่นๆ อย่างเช่น นสพ. และอินเทอร์เน็ต ทำการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ปลุกเร้าอย่างต่อเนื่อง มาตั้งแต่การประท้วงขับไล่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ในปี 2549 โดยเฉพาะ ASTV ถือเป็นนวัตกรรมทางสื่อที่ทรงอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมไทยในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ผู้ชมที่ติดตามดู ASTV โดยเฉพาะในช่วงที่ พ.ป.ป.ใช้กลยุทธ์ การถ่ายทอดสดการชุมนุมทางการเมือง ซึ่งเป็นเหมือนกับการถ่ายทอดสดรายการทีวีต่างๆ ที่ประชาชนสนใจ จึงทำให้ประชาชนสามารถจะเลือกเปิดรับสื่อเพื่อรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้อีกช่องทางหนึ่ง และตัดสินใจที่จะไปเข้าร่วมชุมนุมหรือเฝ้าดูการชุมนุมอยู่ที่บ้านก็ได้

(3) ปัจจัยด้านความถี่ของสื่อ

การออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมงของ ASTV ที่ถือเป็นนวัตกรรมทางสื่อที่ทรงอิทธิพลอย่างมากต่อสังคมไทย ผู้ชมที่ติดตามดู ASTV โดยเฉพาะในช่วงที่พ.ป.ป.ใช้กลยุทธ์ การถ่ายทอดสดการชุมนุมทางการเมือง ออกทางทีวีที่แม้จะมีจำนวนผู้ชมไม่มากเท่ากับสถานีโทรทัศน์ที่ออกอากาศฟรีทั่วไป แต่เกือบทุกคนที่ตัดสินใจที่จะติดตาม ASTV ส่วนแต่เป็นแฟนพันธุ์แท้และเป็นผู้ชมที่มีความกระตือรือร้นทางการเมืองสูงมาก และต้องยอมรับความสามารถ

ของ ASTV ที่เข้าถึงผู้คนเฉพาะกลุ่มได้ดี จนเป็นสื่อที่เป็นที่ยอมรับของคนในแวดวงการเมืองในเชิง การเข้าถึงประชาชนและ การมีส่วนร่วมในชีวิตของคน

(4) ปัจจัยด้านสารที่ส่งผ่านสื่อ

ปัจจัยสารที่ส่งผ่านสื่อ นั้น พ.ป.ป.สามารถเลือกจุด “ประเด็น” ที่ทำให้ มวลชนเกิดความรู้สึกร่วมได้เป็นอย่างดี และต่อเนื่องตลอดเวลา ประจวบกับความเปลี่ยนแปลงของ รัฐบาลในช่วงของการประท้วง เช่น กรณีปราสาทเขาพระวิหาร เพิ่มเติมเข้ามาด้วย จึงเท่ากับเป็น การสร้างแนวร่วมได้แทบทุกส่วนในสังคม นอกจากนั้นการนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหของ พ.ป.ป. ที่เรียกว่าเป็น “การเมืองใหม่” ถือได้ว่าเป็นการนำเสนอข้อมูล และแนวคิดใหม่ที่สามารถจูง ใจมวลชนแนวร่วมได้ในระดับหนึ่ง

สารที่ พ.ป.ป.ใช้เป็นประเด็นการปลุกเร้า เป็นปัจจัยที่สำคัญ เพราะ เป็นข้อมูลที่รัฐบาลพยายามปิดกั้นการรับรู้ของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การคอร์ปชั่นในหมู่นักการเมือง พวกพ้อง และเครือข่าย เป็นสารที่มีผู้ตอบมากที่สุด อันดับรองลงมาได้แก่ การหมิ่นสถาบันพระมหากษัตริย์ เมื่อพิจารณาแยกตามระดับการศึกษาแล้วพบว่า ประเด็นที่แกนนำ พ.ป.ป. ใช้ปลุกเร้าได้ตรงใจผู้เข้าร่วมชุมนุม มีความแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา โดยสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี ได้แก่การคอร์ปชั่นฯ รองลงมาคือ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง สำหรับระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา อันดับสูงสุดได้แก่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง และการคอร์ปชั่นฯ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ในระดับมัธยมศึกษาอันดับสูงสุด ได้แก่การคอร์ปชั่น ในระดับประถมศึกษา อันดับสูงสุดจะเป็นความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ส่วนในระดับปริญญาโท อันดับสูงสุดจะเป็น การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง การคอร์ปชั่น และความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณาแยกตามภูมิภาคแล้วพบว่า กลุ่มตัวอย่างในทุกภาคของประเทศ มีความไม่พอใจเรื่องการคอร์ปชั่น ในจำนวนที่มากที่สุด เหมือนกันหมด ยกเว้น ภาคกลางที่จำนวนการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง มากกว่า การคอร์ปชั่นและ กทม.และปริมณฑล รวมทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนใกล้เคียงกันมาก ระหว่าง ปัญหา การคอร์ปชั่น กับการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง ส่วนอันดับรองลงมา ได้แก่การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง เหมือนกันในทุกภาคของประเทศ ยกเว้น ภาคกลางดังกล่าว นอกจาก 2 ประเด็นดังกล่าวแล้ว ในอันดับรองลงไปอีก คน กทม.และปริมณฑล ไม่พอใจ ในเรื่องการบริหารงานของรัฐบาล การขายสมบัติชาติ และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ภาคกลางได้แก่ ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ภาคเหนือได้แก่การไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล และการขายสมบัติชาติ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ การขายสมบัติชาติ ภาคใต้ได้แก่ ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล เมื่อพิจารณาแยกตามเพศแล้วพบว่า ประเด็นที่ พ.ป.ป.ใช้ปลุกเร้าอย่างได้ผล ในอันดับที่สูง

ที่สุดนั้นเหมือนกันหมดทุกเพศ คือ ประเด็นการคอร์รัปชัน ส่วนในอันดับรองลงไป แตกต่างกันเล็กน้อย ระหว่าง เพศชาย และเพศหญิง กล่าวคือ เพศชาย ได้แก่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง และความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ตามลำดับ ส่วนเพศหญิง ประเด็น การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง มีจำนวนที่เกือบเท่ากับ ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล อันดับรองลงมาได้แก่ การขายสมบัติชาติ และเมื่อพิจารณาแยกตามอายุแล้วพบว่า ประเด็นการคอร์รัปชัน และการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง ที่กลุ่มพ.ป.ป.ใช้ปลูกเร้า นั้น ได้ผลในจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก เหมือนกันหมดทุกช่วงอายุ ยกเว้นในช่วงอายุ 31 – 40 ปี ที่ตัวเลข การคอร์รัปชัน สูงกว่า การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง เป็นพิเศษ

(5) ปัจจัยด้านกลยุทธ์ที่ใช้

พ.ป.ป.ใช้วิธีการทางจิตวิทยามวลชนเข้าร่วม ด้วยการทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เข้าร่วมชุมนุม จึงทำให้ผู้คนยิ่งหลงใหลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประการสำคัญ ไม่ปรากฏว่า แกนนำตัดสินใจผิดพลาด หรือทรยศต่อความไว้วางใจของประชาชน หรือนำพาประชาชนไปในทางที่ผิด ไปทำเรื่องไม่ดีไม่งาม ตรงกันข้าม ได้แสดงภาวะผู้นำได้อย่างน่าชื่นชม เรียกคะแนนศรัทธาจากประชาชนเพิ่มขึ้น ประชาชนจึงไม่ระแวงสงสัยว่าถ้าตนเองออกมาร่วมชุมนุมแล้ว จะกลายเป็นเครื่องมือเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวของแกนนำ หรือไม่

(6) ปัจจัยด้านแนวร่วม

ปัจจัย แนวร่วมของ พ.ป.ป.ที่ประกอบไปด้วยนักธุรกิจ กลุ่มคนต่างๆ ในสังคม ไม่เฉพาะคนชั้นกลางในกรุงเทพฯ รวมทั้งพรรคฝ่ายค้าน และ สว.ในรัฐสภา กองทัพบกของ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง และกลุ่มทุน จากภาคต่างๆ ที่ไม่ต้องการเปิดเผยตัวเอง รวมทั้งกลุ่มสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจต่างๆ ทั้งหมดนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้มีประชาชนเข้าร่วมชุมนุมเป็นจำนวนมาก และต่อเนื่องยาวนานเป็นประวัติการณ์

2. อภิปรายผล

2.1 สื่อ

ผลจากการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ชี้ให้เห็นชัดเจนว่าสื่อประเภทโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ASTV มีบทบาทมากที่สุดต่อการชุมนุมทางการเมืองของ พ.ป.ป. ทั้งนี้เป็นเพราะการตื่นตัวของสื่อสารมวลชนในการเจาะข่าวการบริหารงานของรัฐบาล ดังเช่น ประเด็นการคอร์รัปชันเชิงนโยบายในสมัยรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ในยุคดังกล่าวสื่อถูกแทรกแซงทางการเมืองมาก นักการเมืองพยายามใช้อำนาจรัฐและทุนหลากหลายมิติในการช่วงชิงความเป็น

เจ้าของสื่อโทรทัศน์ในระยะยาว ใช้วิธีการต่างๆ ทุกรูปแบบ ทั้งขอร้อง เตือน กดดันไม่ให้มีโฆษณา
เข้า ปิดกั้นสัญญาณถ่ายทอดสด ห้ามเชื่อมต่อเครือข่าย แทรกแซงการบริหารของสื่อ สั่งตรวจสอบ
สื่อ สั่งคืนสื่อ จนรุนแรงถึงขั้นปิดสื่อ ใช้อุบาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี โดยมีเป้าหมาย เพื่อ
ไม่ให้สื่อใช้ศักยภาพทำหน้าที่ตรวจสอบรัฐบาลได้เต็มที่

การพยายามปิดกั้นสื่อของรัฐบาลดังกล่าว เป็นผลทำให้เกิดการค้นคว้าหาพื้นที่
ใหม่จนในที่สุดเกิดเป็นโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่มีเทคนิคการออกอากาศที่รัฐบาลยากจะเข้าไป
ควบคุม จนเป็นที่มาของโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV ดังกล่าว จุดยืนของ ASTV ที่ลงหลักปัก
แน่นในการต่อต้านรัฐบาล มีความมุ่งมั่นเจาะข่าวและนำเสนอข่าวคอร์ปชั่นเชิงนโยบายที่
สลับซับซ้อนสู่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนรากหญ้าให้ได้รับรู้ข้อเท็จจริงในอีกด้านหนึ่งที่สื่อ
อื่นไม่กล้านำเสนอ ทำให้เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมและติดตาม ขยายวงกว้างอย่างรวดเร็ว

ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้จึงเป็นการพิสูจน์ให้เห็นอีกครั้งหนึ่งว่า
นักการเมืองไม่สามารถจะปิดกั้นการกระจายข้อมูลข่าวสารของประชาชนได้ ยิ่งพยายามปิดกั้น
จะยิ่งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการหาแหล่งพื้นที่ใหม่สำหรับการกระจายข้อมูลข่าวสารมากขึ้น และ
ผลการศึกษาดังกล่าวก็ได้ชี้ให้เห็นว่า สื่อประเภทโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมสามารถใช้เทคนิคการ
ออกอากาศที่รัฐบาลไม่สามารถใช้อำนาจปิดกั้นได้โดยง่าย การออกอากาศของ ASTV ทำได้ตลอด
24 ชั่วโมง โดยไม่ถูกรบกวนจากฝ่ายรัฐบาล หรือถูกรบกวน ก็สามารถแก้ไขได้โดยรวดเร็ว
โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง กลุ่ม
การเมืองใดที่อยากจะประสบความสำเร็จในการชุมนุมทางการเมือง จะต้องหาทางมีสื่อประเภทนี้ไว้ใน
มือให้ได้

2.2 อิทธิพลของสื่อ

ถึงแม้ผลการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้จะได้คำตอบว่า สื่อที่ พ.ป.ป. ใช้ปลุกเร้า
มีอิทธิพลต่อ ทศนคติ ความคิด และการสนับสนุน ของประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ แต่ก็มีชี้ว่า
พ.ป.ป. จะสามารถเปลี่ยนแปลงทศนคติ และความคิด ของเขาเหล่านั้นตามการชี้นำของ พ.ป.ป. ได้
ทั้งหมด ทั้งนี้ข้อมูลจากแบบสอบถามสามารถยืนยันประเด็นนี้ได้เป็นอย่างดี ข้อเท็จจริงที่สำคัญก็
คือ ยุคปัจจุบันเป็นยุคที่ประชาชนมีความรู้ มีการศึกษามากขึ้น ดังจะเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างส่วน
ใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประชาชนเหล่านั้นจึงมีวิจารณญาณในการเปิดรับสื่อ
และถอดรหัสสื่อได้ดี สามารถจะตัดสินใจเชื่อตามที่ได้รับรู้หรือไม่ ดังนั้นความสำเร็จของการ
ชุมนุมฯ ของ พ.ป.ป. ที่สามารถดำเนินการได้อย่างยาวนานถึง 193 วันนั้น นอกจากการมีแกนนำที่
น่าเชื่อถือแล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ ความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลข่าวสาร ซึ่งโดยปกติแล้วการ
ปลุกเร้าโดยสื่อที่มีความถี่ในการส่งสารบ่อยครั้ง ย่อมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลง ทศนคติ และ

ความคิดของผู้รับสาร อยู่แล้วไม่มากนักน้อย แต่ในกรณีของ พ.ป.ป.สามารถกล่าวได้ว่า อิทธิพลของสื่อที่ทำให้เกิดผลสำเร็จในครั้งนี้ที่สำคัญ เป็นเพราะ การมีเนื้อหาสารที่เป็นความจริงซึ่งไม่อาจหาได้จากสื่ออื่นใดจากฝ่ายรัฐบาล ประกอบกับการที่ฝ่ายรัฐบาลไม่สามารถจะชี้แจงต่อคำกล่าวหาของ พ.ป.ป.เหล่านั้นได้ จึงเป็นสิ่งที่ผู้นำการชุมนุมจะต้องตระหนักในประเด็นนี้ให้มากเป็นพิเศษ มิฉะนั้นการชุมนุมดังกล่าวจะกลายเป็นการโฆษณาชวนเชื่อไปนั่นเอง นอกจากนั้นแล้วยังมีตัวเลขที่สามารถวัดอิทธิพลที่สื่อต่างๆ ของ พ.ป.ป.มีต่อประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ ได้อย่างหนึ่งก็คือ ตัวเลขเงินที่บริจาคช่วยเหลือ พ.ป.ป. ซึ่งมีไม่ต่ำกว่า 35 ล้านบาท เป็นเครื่องยืนยันรูปธรรมของอิทธิพลของสื่อดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

2.3 ปัจจัยที่สื่อมีอิทธิพล

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้สามารถกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่สื่อมีอิทธิพลต่อประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. ได้นั้น เป็นเพราะ ประการแรก มีสื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในบรรดาสื่อต่างๆ ทั้งหลาย ประการที่สอง สามารถใช้เทคนิคในการออกอากาศผ่านช่องทางไปขึ้นดาวเทียมที่ต่างประเทศ ทำให้สามารถออกอากาศได้อย่างต่อเนื่อง 24 ชั่วโมง โดยไม่ถูกปิดกั้นหรือถูกรบกวนได้ง่าย ประการที่สาม ใช้แกนนำที่มีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับของประชาชนในด้านความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้ส่งสาร ประการที่สี่ เลือกใช้ประเด็นข่าวสารที่ตรงใจประชาชนซึ่งสามารถปลุกเร้าให้คล้อยตามอย่างได้ผล ประการที่ห้า ใช้กลยุทธ์ในการปลุกเร้าให้ประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของสื่อหรือเจ้าของการประชุมร่วมกัน และประการสุดท้าย มีสื่อที่มีประสิทธิภาพอยู่ในมือ ไม่ว่าจะเป็น ASTV หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ เว็บไซต์ผู้จัดการ รวมทั้งสื่อในเครือข่ายอื่นๆ ที่มีอุดมการณ์เดียวกัน พร้อมทั้งจะใช้ได้ทันที นอกจากนั้นยังมีแนวร่วมในหลากหลายองค์กรที่พร้อมให้การสนับสนุน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

การปลุกเร้าของสื่อ ASTV ถือได้ว่าเป็นสื่อเลือกข้างที่แตกต่างจากหลักการของสื่อในอดีตที่ต้องมีความ “เป็นกลาง” สำหรับประเทศไทยที่ยังไม่สามารถพัฒนาประชาธิปไตย และความรู้ ความเข้าใจทางการเมืองให้กับประชาชนได้อย่างสมบูรณ์เหมือนกับในประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มั่นคงแล้ว การมีสื่อเลือกข้างจึงถือเป็นดาบสองคมเพราะ การที่มีสื่อที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ เท่ากับว่า คนที่ประสงค์ไม่คิดอาจใช้ช่องทางทางการสื่อสาร เพื่อการปลุกระดมประชาชน เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นเท็จต่อประชาชน ซึ่งจะส่งผลร้ายกับสถานการณ์

ทางการเมืองในที่สุด ในปัจจุบันประเทศไทยให้เสรีภาพกับสื่อในระดับที่สูงมากประเทศหนึ่ง โดยจะดูได้จากการที่สื่อสามารถหาช่องทางในการสื่อสาร นำเสนอสิ่งที่เห็นตรงข้ามกับฝ่ายรัฐบาลได้อย่างสม่ำเสมอ ที่สำคัญก็คือ สื่อมีเสรีภาพในการนำเสนอมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น การนำเสนอเหตุการณ์การสลายการชุมนุม เมื่อ 7 ตุลาคม 2551 จะมีเสรีภาพมากกว่าการนำเสนอเมื่อครั้งเหตุการณ์ พฤษภาคม 2535 โดยปกติแล้วสื่อจะมีอิทธิพลทางการเมืองไม่มากนักน้อย โดยเฉพาะสื่อที่มีเจ้าของรายเดียว เจ้าของดังกล่าวจะกุมอำนาจในการตัดสินใจ จะให้ออกข่าวใครหรือจะตัดข่าวใครไม่ให้ออกก็ได้ สื่อในปัจจุบัน อยู่ได้เพราะธุรกิจ และธุรกิจก็เป็นแหล่งทุนทางการเมืองอย่างหนึ่งของนักการเมือง ดังนั้นจึงอยากนำเสนอให้รัฐบาลปฏิรูปสื่อให้ชัดเจน ให้สื่อทุกประเภทมีกรอบการดำเนินงานที่เป็นไปตามหลักการที่ต้องตามหลักวิชา เป็นช่องทางที่ประชาชนจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง ไม่ถูกปิดกั้น ไม่เข้าข้างใด และไม่เป็นเครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อให้กับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

3.2 ข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติ

ในระหว่างที่รอผลการปฏิรูปสื่อของรัฐบาลตามที่ได้เสนอแนะไว้ในหัวข้อข้างต้นนั้น ผู้ศึกษาฯ เห็นว่าควรทำความเข้าใจในเรื่องหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบในการควบคุมดูแลสื่อเป็นการเร่งด่วน เนื่องจากปัจจุบันเกิดความสับสนว่า หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการควบคุมสื่อต่างๆ นั้น ยังไม่เกิด และหน่วยงานที่จะมาทำหน้าที่ดูแลแทนหน่วยงานที่ยังไม่เกิดขึ้น ก็ยังไม่ชัดเจนและครอบคลุมครบถ้วนทุกสื่อ

ทั้งนี้เพราะ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดไว้ว่า อำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ เป็นของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ (กสช.) แต่จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่สามารถแต่งตั้ง กสช.เข้ามารับหน้าที่ได้ เนื่องจากมีปัญหาในขั้นตอนของการสรรหา จนปัจจุบันได้มี พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.2551 ออกมามีผลบังคับใช้ โดยกำหนดให้ คณะกรรมการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ทำหน้าที่ในส่วนที่เป็นหน้าที่ของ กสช. ไปพลางก่อนจนกว่าจะมี กสช.เกิดขึ้น แต่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ กทช.ในส่วนที่จะทำแทน กสช.ไว้เพียงบางเรื่อง เช่น การดูแลกิจการที่มีใช่เป็นการแพร่คลื่นความถี่ ซึ่งหมายถึง เคเบิลทีวี และทีวีผ่านระบบอินเทอร์เน็ต แต่ไม่รวมถึงทีวีดาวเทียม เป็นต้น

หากความคลุมเครือเช่นนี้ยังคงอยู่ จะเกิดผลเสียในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการที่ผู้ประกอบการหันไปลงทุนกับธุรกิจทีวีดาวเทียมผ่านช่องทางต่างประเทศแล้วกลับเข้ามาออกอากาศครอบคลุมพื้นที่ประเทศไทยมากขึ้นส่งผลเสียต่อการควบคุมรายการออกอากาศที่จะ

ส่งผลต่อความแตกแยกของประชาชนในประเทศชาติมากขึ้น และการที่ประเทศจะต้องสูญเสียรายได้แทนที่ควรจะได้ในส่วนนี้เป็นจำนวนมากด้วย

การที่จะเร่งรัดการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาฯ เห็นว่าสามารถผลักดันกัน ได้หลายๆ ช่องทาง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหมายถึงกระทรวงที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานทางนิติบัญญัติ ไม่ว่าจะเป็นสมาชิกของรัฐสภา หรือแม้แต่สื่อมวลชน ก็สามารถช่วยกันกระตุ้นให้เรื่องดังกล่าวมีผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติโดยรวม

3.3 ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษามุ่งเน้นเฉพาะช่วงที่มีการชุมนุมของกลุ่ม พ.ป.ป. เท่านั้น ดังนั้นในโอกาสต่อเห็นควรให้มีการศึกษาเพิ่มเติมถึงกระบวนการก่อตัว และการขยายตัวของ พ.ป.ป. ทั้งในส่วนภูมิภาคและในต่างประเทศ โดยไม่จำกัดขอบเขตเวลา การศึกษา เพื่อให้ทราบถึงอิทธิพลของสื่อที่ทำให้เกิดพัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม รูปแบบใหม่ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกนุช นากสุวรรณ (2547) "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ศึกษาเฉพาะสตรีในเขตคอนเมือง กรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- กัลยา วาณิชย์บัญชา (2546) *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล* พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เกษม สิริสัมพันธ์ (2515) "สื่อมวลชนกับการพัฒนาทางการเมือง" ใน อมร รักษาสัตย์ และ ชัดติยา วรรณสูตร บรรณาธิการ *ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ* หน้า 87 กรุงเทพมหานคร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ขวัญเรือน กิติวัฒน์. (2531) "แนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสื่อสาร" ใน เอกสารประกอบการสอนวิชาพลศาสตร์ของการสื่อสาร (หน่วยที่ 2) นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชัยพร เจียมตน (2548) "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเทศบาลเมืองแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี" วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ณิชาดา มงคลเจริญ (2548) "บทบาทสำนักข่าวไทยกับการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ศึกษากรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2547" วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นภาพรณี อัจฉริยะกุล และรุ่งนภา พิตรปรีชา (2546) "สื่อในการสื่อสาร : ประเภทของสื่อจำแนกตามรูปแบบและสถานการณ์การสื่อสาร" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร* หน่วยที่ 7 หน้า 359-365 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชานิเทศศาสตร์
- ปรมะ สตะเวทิน (2526) *หลักและทฤษฎีนิเทศศาสตร์* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2533) *หลักนิเทศศาสตร์* พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร ภาพการพิมพ์
- _____. (2541) *การสื่อสารมวลชน : กระบวนการและทฤษฎี* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์

- พรสิทธิ์ พัฒนานุรักษ์ (2546) "ผลของการสื่อสาร" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร* หน่วยที่ 8 หน้า 407-459 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชานิติศาสตร์
- ภาคภูมิ หวังชัย (2546) "ความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมทางการเมือง กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในด้านการเมืองทางสื่อโทรทัศน์ของประชาชนมุสลิมในเขตกรุงเทพมหานคร" *วิทยานิพนธ์ปริญญาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*
- เยาวดี เตชะเสน (2552, 6 มีนาคม) *ข้าราชการบำนาญ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สัมภาษณ์โดย พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร*
- วารุณี ล้อมลิ้ม (2548) "ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ภายหลังจากปฏิรูปการเมือง พ.ศ.2540 : ศึกษาเฉพาะพื้นที่เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร" *วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- วิศาล ปัญจสกุลวงศ์ (2548) "พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร" *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- วุฒิชัย จันทงค์ (2523) *พฤติกรรมการค้าสินค้า* กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์
- ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู (2548) "การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่มีผลต่อพัฒนาการทางการเมืองท้องถิ่น" *วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) *การสื่อสารกับสังคม* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสถียร เขยประทับ (2540) *การสื่อสารกับการเมือง : เน้นสังคมประชาธิปไตย* กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เสรี วงษ์มณฑา (2529) "การประยุกต์ทฤษฎีในการสื่อสาร" ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร* หน่วยที่ 12 หน้า 721-724 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชานิติศาสตร์
- Agee, Warren K. Ault, Phillip H. and Emery, Edwin. (1976) *Introduction to Mass Communications*. New York : Harper and Row Publishers.

- Bloom, Benjamin S, Madaus George F, and Hastings J. Thomas. (1981) *Evaluation Improve Learning*. New York: McGraw-Hill Inc.
- Cronbach, L. J. (1951) Coefficient alpha and the internal structure of tests *Psychometrika*, 16 297–334.
- Dahl, Robert A. (1971) *Polyarchy: participation and opposition*, New Haven, Yale University Press
- Defleur, Melvin L and Ball-Rokeach, Sanda (1976) *A dependency model of mass media effects*, Communication Research.
- Deutschman, P.T. (1963) "The Mass Media in an Underdeveloped Village" *Journalism Quarterly* Vol.40.
- Easton, David.(1965) *A framework for political analysis*. New Jersey Princeton University.
- Friedson, Riley, Floweman. (1951) "Group Relations as a Variable in Communication Research." *America Sociologist Review*. Vol. 16
- Herbert McClosky. (1968) "Political Participation" in Sills, David L. (ed.) *International Encyclopedias of the Social Sciences* Volume 14. New York: Macmillan and Free Press.
- Huntington, Samuel P. and Dominguez, George I (1975) Political Participation in *Macropolitical Theory Handbook of Political Science* Vol. 3 p.33
- Klapper, Joseph T. (1960) *The Effects of mass Communication*. New York: The Free Press.
- Laswell, H. (1948) The structure and function of communication and society: *The communication of ideas* New York: Institute for Religious and Social Studies.
- Lerner, Daniel (1968) *The Passing of Traditional Society: Modernizing the Middle East*. New York: The Free Press.
- McCombs,M.E and Becker,L.B (1979) *Using Mass Communication Theory* Englewood Cliffs: N.T.Prinxice Hall
- McQuail, Denis. (1987) *Mass Communication Theory: An Introduction*. Beverly: Hills, CA: Sage Publications
- Milbrath, Lester W and M.L. Goel (1977) *Political Participation: Why and How people get involved in politicals*. Chicago: Rand McNally
- Nunnally, J. C. (1978) *Psychometric theory* 2nd ed. New York McGraw-Hill.

- Pye, Lucian W. (ed) (1963) *Communication and Political Development*. Princeton. New Jersey: Princeton University Press
- Ray, Michael L. (1973) "Marketing Communication and the Hierarch of Effects," in P. Clarke, ed. *New Models for Communication Research*. Beverly Hills CA: Sage
- Rogers, Everett M. (1973) *Communication Strategies for Family Planning*. New York: The Free Press
- Rogers, Everett M. and Sevenning, Lynne. (1969) *Modernization among Peasants: The Impact of Communication*. New York: Holt, Rinehart and Winston
- Roth , David F. and Wilson , Frank L.(1980) *The Comparative Study of Politics*. Eaglewood Cliffs N.J.:Prentice-Hall.
- Schramn, Wilbur. (1969) "How Communication Works" in *Dimension of Communication*. Edited by Richardson Lee. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall.
- Wright, C.K (1959) *Mass Communication : A Sociological Perspective*. New York: Random House
- Yamane, T. (1967) *Elementary Sampling Theory* USA Prentice Hall

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

ตัวแปร	ค่าMean ที่เหลือถ้า ตัวแปรนี้ถูกตัดทิ้ง	ค่าVariance ที่เหลือถ้า ตัวแปรนี้ถูกตัดทิ้ง	Cronbach's Alpha ที่ เหลือถ้าตัวแปรนี้ถูก ตัดทิ้ง
เพศ	108.46	414.103	.793
อายุ	107.31	420.897	.801
สมรส	108.08	422.744	.798
การศึกษา	106.69	420.564	.798
อาชีพ	106.54	389.603	.783
ภูมิลำเนา	107.31	397.231	.788
ศาสนา	108.54	410.269	.790
กิจกรรมที่เคยเข้าร่วม	106.92	381.577	.779
ความถี่ที่เคยเข้าร่วม	106.15	390.308	.780
ลักษณะการร่วมชุมนุม	105.38	378.756	.780
ช่วงเวลาการร่วมชุมนุม	106.46	402.603	.788
กิจกรรมที่ชอบ	106.38	396.756	.786
ประเด็นข่าวที่สนใจ	107.69	382.064	.781
เวลาที่ติดตาม	107.77	393.026	.782
ปัจจัยที่อยากเข้าร่วม	104.15	336.808	.783
ประเด็นที่ปลูกเร้า	107.00	367.167	.771
สื่อที่ติดตาม	107.08	370.410	.773
สื่อที่ทำให้ตัดสินใจ	106.31	352.064	.764
ASTV	108.00	413.000	.793
สื่อที่น่าเชื่อถือ	105.38	394.923	.794

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าMean ที่เหลือถ้า ตัวแปรนี้ถูกตัดทิ้ง	ค่าVariance ที่เหลือถ้า ตัวแปรนี้ถูกตัดทิ้ง	Cronbach's Alpha ที่ เหลือถ้าตัวแปรนี้ถูก ตัดทิ้ง
สื่อที่มีอิทธิพล	105.77	406.192	.794
นสพ.	106.62	399.923	.789
วิทยุ	106.62	406.423	.792
ฟรีทีวี	106.69	405.064	.792
ทีวีผ่านดาวเทียม	106.85	391.308	.786
เคเบิลทีวี	106.77	389.026	.782
โทรศัพท์มือถือ(SMS)	106.15	385.808	.781
อินเทอร์เน็ต	106.54	397.603	.788
พุดคุย/สนทนา	106.54	393.269	.786
VCD/DVD	105.85	395.308	.787
การเปลี่ยนความคิด	107.00	394.500	.788
การเปลี่ยนทัศนคติ	106.15	396.808	.791
ทัศนคติที่เปลี่ยน	106.92	379.744	.779
สิ่งคาดหวังหลังชุมนุม	107.08	360.410	.771
การสนับสนุนการชุมนุม	105.23	396.192	.787
มูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วม	106.38	388.756	.783
ผลของการมีสื่อในมือ	107.23	385.359	.779
ความเห็นการมีสื่อในมือ	107.85	385.808	.778
ปัญหา อุปสรรค	106.62	382.090	.788

N of cases = 39

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1.ชาย	226	62.6
2.หญิง	135	37.4
รวม	361	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	1.37	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	1.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	.485	

จากตารางที่ 2 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น ชาย จำนวน 226 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.6 อันดับรองลงมาได้แก่ หญิง จำนวน 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.4

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 30 ปี	81	22.3
2. 31 – 40 ปี	99	27.3
3. 41 –50 ปี	103	28.4
4. 51 – 60 ปี	66	18.2
5. 61 ปีขึ้นไป	14	3.9
รวม	363	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	2.54	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	3.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	3	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.137	

จากตารางที่ 3 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 41-50 ปี และ ช่วง 31-40 ปี ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 103 และ 99 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.4 และ 27.3 ตามลำดับ อันดับรองลงมาได้แก่ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 81 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.3

ตารางที่ 4 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานการณ์สมรส

สถานะการสมรส	จำนวน	ร้อยละ
1. โสด	126	35.0
2. สมรส	194	53.9
3. หม้าย.	22	6.1
4. หย่า	18	5.0
รวม	360	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	1.81	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	2.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	2	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	.760	

จากตารางที่ 4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในสถานะสมรสแล้ว จำนวน 194 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.9 และอันดับรองลงมาได้แก่ โสด จำนวน 126 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.0

ตารางที่ 5 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1.ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	22	6.2
2.มัธยมศึกษา	50	14.0
3.ปวช./ปวส./อนุปริญญา	69	19.3
4.ปริญญาตรี	179	50.1
5.ปริญญาโท	33	9.2
6.ปริญญาเอก	4	1.1
รวม	357	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.46	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	4.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	4	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.074	

จากตารางที่ 5 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 179 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.1 และอันดับรองลงมาได้แก่ ปวช./ปวส./อนุปริญญา จำนวน 69 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3 มัธยมศึกษา จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0 ปริญญาโท จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.2 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.2 และปริญญาเอก จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.1

ตารางที่ 6 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1.รับจ้าง/บริษัทเอกชน	97	26.7
2.ธุรกิจส่วนตัว	42	11.6
3.รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	154	42.4
4.ค้าขาย	18	5.0
5.เกษียณ	16	4.4
6.อาชีพอิสระ	23	6.3
7. อื่นๆ	13	3.6
รวม	363	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	2.82	
ค่ามัธฐาน(MEDIAN)	3.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	3	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.590	

จากตารางที่ 6 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 154 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.4 และอันดับรองลงมาได้แก่ รับจ้าง/บริษัทเอกชน จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.7 ธุรกิจส่วนตัวจำนวน 42 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.6 อาชีพอิสระจำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 6.3 ค้าขายจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.0 เกษียณอายุแล้วจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.4 และอื่นๆ จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6

ตารางที่ 7 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ภูมิภานา

ภูมิภานา	จำนวน	ร้อยละ
1.กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล	97	26.6
2.ภาคกลาง	73	20.1
3.ภาคเหนือ	58	15.9
4.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	55	15.1
5.ภาคใต้	68	18.7
6.ภาคตะวันตก	0	0.0
7.ภาคตะวันออก	13	3.6
รวม	364	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	2.93	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	3.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.655	

จากตารางที่ 7 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภูมิภานาอยู่ใน กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล จำนวน 97 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.6 อันดับรองลงมาได้แก่ ภาคกลาง จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.1 ภาคใต้ จำนวน 68 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.7 ภาคเหนือ จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.9 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.1 และภาคตะวันออก จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.6

ตารางที่ 8 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชยฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
1.พุทธ	347	97.2
2.คริสต์	1	.3
3.อิสลาม	9	2.5
4.อื่นๆ	0	0.0
รวม	357	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	1.05	
ค่ามัชยฐาน(MEDIAN)	1.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	.318	

จากตารางที่ 8 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 347 ราย คิดเป็น ร้อยละ 97.2 และอันดับรองลงมาได้แก่ ศาสนาอิสลาม จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 และ ศาสนาคริสต์ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 9 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของข่าวสารที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ ให้ความสนใจ

ข่าวสารที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ ให้ความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเมือง(การปกครอง การบริหารบ้านเมือง)	258	31.8
2. เศรษฐกิจ	172	21.2
3. สังคม(เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันของคนหมู่มาก ฯลฯ)	141	17.4
4. สิ่งแวดล้อม	60	7.4
5. ต่างประเทศ	62	7.6
6. การศึกษา	67	8.3
7. อื่นๆ	52	6.4
รวม	812	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	2.88	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	2.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.903	

จากตารางที่ 9 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจเรื่องการเมือง(การปกครอง การบริหารบ้านเมือง) 258 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.8 และอันดับรองลงมาได้แก่ เรื่องเศรษฐกิจ จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.2

ตารางที่ 10 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชยฐาน และฐานนิยม ของความถี่ที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ
ติดตามข่าวสาร

ความถี่ที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ ติดตามข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
1. เป็นประจำทุกวัน	135	38.6
2. เมื่อมีเวลาว่าง	142	40.6
3. เฉพาะช่วงที่มีการชุมนุม	43	12.3
4. อื่น ๆ	30	8.6
รวม	350	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	1.91	
ค่ามัชยฐาน(MEDIAN)	2.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	2	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	.920	

จากตารางที่ 10 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารเมื่อมีเวลาว่าง และเป็น
ประจำทุกวัน ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ จำนวน 142 และ 135 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.6 และ
38.6 ตามลำดับ อันดับรองลงมาได้แก่ การติดตามข่าวสารเฉพาะช่วงที่มีการชุมนุม จำนวน 43 ราย
คิดเป็นร้อยละ 12.3

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชยฐาน และฐานนิยม ของสื่อที่ติดตามความเคลื่อนไหว

สื่อที่ติดตามความเคลื่อนไหว	จำนวน	ร้อยละ
1. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ ที่สนับสนุน พ.ป.ป.	101	9.6
2. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ ทั่วไป	105	10.0
3. สถานี TV ที่ออกอากาศฟรีทั่วไป(ฟรีทีวี)	148	14.0
4. สถานี TV ผ่านดาวเทียม	195	18.5
5. สถานี TV ผ่านระบบเคเบิล	70	6.6
6. สถานีวิทยุในเครือ พ.ป.ป.	115	10.9
7. สถานีวิทยุทั่วไป	38	3.6
8. อินเทอร์เน็ต	113	10.7
9. โทรศัพท์มือถือ/SMS	37	3.5
10. การพูดคุย/สนทนา(บอกต่อปากต่อปาก)	87	8.3
11. VCD/DVD	26	2.5
12. อื่นๆ	19	1.8
รวม	1054	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	5.18	
ค่ามัชยฐาน(MEDIAN)	4.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	4	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	2.961	

จากตารางที่ 11 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามการเคลื่อนไหวด้วยการใช้ทีวีผ่านดาวเทียม จำนวน 195 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.5 อันดับรองลงมาได้แก่ ทีวีที่ออกอากาศฟรีทั่วไป จำนวน 148 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.0

ตารางที่ 12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกิจกรรมที่เคยร่วมทำกับ พ.ป.ป.มาก่อน

กิจกรรมที่เคยร่วมทำกับ พ.ป.ป.มาก่อน	จำนวน	ร้อยละ
1. ชุมนุม	170	41.4
2. ประชุม	22	5.4
3. สัมมนา	25	6.1
4. ไม่เคย	151	36.7
5. อื่นๆ	43	10.5
รวม	411	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	2.70	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	3.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.552	

จากตารางที่ 12 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. มาก่อน จำนวน 170 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.4 และอันดับรองลงมาได้แก่ ไม่เคยร่วมกิจกรรมใดๆ กับ พ.ป.ป. มาก่อน จำนวน 151 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.7

ตารางที่ 13 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยมของ กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ความถี่ของกิจกรรมที่เคยร่วมทำกับ พ.ป.ป.มาก่อน

ความถี่ของกิจกรรมที่เคยร่วมทำกับ พ.ป.ป.มาก่อน	จำนวน	ร้อยละ
1. ทุกวัน	30	14.3
2. สัปดาห์ละครั้ง	43	20.5
3. เดือนละครั้ง หรือนานๆ ครั้ง	86	41.0
5. อื่นๆ	51	24.3
รวม	210	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.00	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	3.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	3	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.325	

จากตารางที่13 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เคยร่วมกิจกรรมกับ พ.ป.ป.มาก่อนนั้น ส่วนใหญ่ เคยร่วมกิจกรรมฯ เดือนละครั้งหรือนานๆ ครั้ง จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.0 อันดับ รองลงมาได้แก่ อื่นๆ จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.3 สำหรับเรื่องอื่นๆ มีรายละเอียดดังนี้

บ่อยๆ
ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง/สัปดาห์
แล้วแต่โอกาส
เกือบทุกวัน
ตลอดเวลาเพราะทำงานกับASTV
สัปดาห์ละ3-4 ครั้ง
เมื่อมีโอกาส
ตลอดเวลาเพราะไปทำข่าว
170 ครั้ง
เมื่อมีการชุมนุม
แวะเข้าไปเมื่อผ่านไปแถวนั้น

ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์
เมื่อมีการจัดกิจกรรมในพื้นที่
ทุกครั้งที่เกิดในพื้นที่
ดูถ่ายทอดสด
เฉพาะนัดสำคัญ
เมื่อมีเหตุการณ์สำคัญ
เมื่อมีเวลาว่าง
ครั้งเดียว

ตารางที่ 14 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ประเด็นที่ผู้นำการชุมนุมฯ ใช้ปลุกเร้า

ประเด็นที่ผู้นำการชุมนุมฯ ใช้ปลุกเร้า	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่พอใจการบริหารงานของรัฐบาล	164	15.4
2. ไม่เห็นด้วยกับการเสนอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญปี 2550	147	13.8
3. สนับสนุนแนวทางการเมืองรูปแบบใหม่	114	10.7
4. การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง	208	19.5
5. ไม่เห็นด้วยกับการขายสมบัติของชาติให้กับคนต่างชาติ	166	15.6
6. ไม่พอใจการคอร์รัปชันในหมู่พนักงานเมือง พวกพ้อง และเครือข่าย	231	21.6
7. อื่นๆ	37	3.5
รวม	1067	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.85	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	4.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	6	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.832	

จากตารางที่ 14 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่พอใจการคอร์รัปชันในหมู่พนักงานเมือง พวกพ้อง และเครือข่าย จำนวน 231 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.6 อันดับรองลงมาได้แก่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง จำนวน 208 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.5

ตารางที่ 15 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของปัจจัยที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างอยากเข้าร่วมชุมนุม

ปัจจัยที่ทำให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ อยากเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป.	จำนวน	ร้อยละ
1. เลื่อมใสแกนนำ พ.ป.ป.	74	13.5
2. มิตรภาพจากผู้เข้าร่วมชุมนุม	81	14.8
3. เป็นส่วนหนึ่งของ พ.ป.ป.	54	9.8
4. ปกป้องแกนนำ พ.ป.ป.	16	2.9
5. ป้องกันการสลายการชุมนุม	31	5.6
6. พักผ่อนคลายเครียดหลังการทำงาน	17	3.1
7. ตามมากับครอบครัว/เพื่อน	11	2.0
8. อาหารฟรี และมีรายได้	15	2.7
9. อยู่ว่างๆ ไม่มีอะไรทำ	18	3.3
10. นำเสนอสาระตรงกับที่ท่านสนใจ	131	23.9
11. เห็นใจที่ถูกรัฐบาลปิดกั้น	43	7.8
12. อื่น ๆ	58	10.6
รวม	549	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	6.48	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	7.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	10	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	4.073	

จากตารางที่ 15 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยากเข้าไปร่วมเพราะมีการนำเสนอสาระตรงกับความสนใจ จำนวน 131 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.9 อันดับรองลงมาเป็นเรื่องของมิตรภาพจากผู้เข้าร่วมชุมนุมด้วยกัน และ มีความเลื่อมใสแกนนำ พ.ป.ป. อยู่ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 81 และ 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.8 และ 13.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัธยฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ลักษณะหรือสถานะในการเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป.

ลักษณะหรือสถานะในการเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป.	จำนวน	ร้อยละ
1.เป็น จนท.ของกลุ่มฯ	24	6.6
2. เป็นผู้สนับสนุนกลุ่มฯ	44	12.2
3. เป็นผู้ยารู้ทั่วไป	142	39.3
4. เป็นผู้ยารู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์	70	19.4
5. ไปเป็นเพื่อนคนอื่น	13	3.6
6. ถูกชักจูง/บังคับ	1	.3
7. อื่น ๆ	67	18.6
รวม	361	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.76	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	3.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	3	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.774	

จากตารางที่ 16 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ยารู้ทั่วไป จำนวน 142 ราย คิดเป็น ร้อยละ 39.3 อันดับรองลงมาได้แก่ เป็นผู้ยารู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ จำนวน 70 ราย คิดเป็น ร้อยละ 19.4

ตารางที่ 17 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชยฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม
ช่วงเวลาในการเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป.

ช่วงเวลาในการเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป.	จำนวน	ร้อยละ
1. ตลอดเวลา	36	13.7
2. หลังเลิกงาน	66	25.1
3. เมื่อมีประเด็นที่น่าสนใจ	114	43.3
4. เฉพาะวันหยุด	47	17.9
รวม	263	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	2.65	
ค่ามัชยฐาน(MEDIAN)	3.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	3	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	.928	

จากตารางที่ 17 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เข้าร่วมชุมนุมเมื่อมีประเด็นที่น่าสนใจ
จำนวน 114 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.3 อันดับรองลงมาได้แก่ เข้าร่วมชุมนุมหลังเลิกงาน จำนวน
66 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.1

ตารางที่ 18 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม กิจกรรมที่ให้ความสนใจในขณะที่เข้าร่วมชุมนุมฯ

กิจกรรมที่ให้ความสนใจในขณะที่เข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1.การเคลื่อนขบวน ไปตามสถานที่ต่างๆ	43	11.7
2. การต้องเผชิญหน้ากับการขัดขวางของ จนท.รัฐบาล	34	9.3
3. การแสดงดนตรี/การละเล่น	31	8.4
4.การปราศรัยของแกนนำ	205	55.9
5. อื่น ๆ	54	14.7
รวม	367	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.53	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	4.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	4	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.198	

จากตารางที่ 18 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ให้ความสนใจการปราศรัยของแกนนำเป็น สำคัญมากกว่ากิจกรรมอื่น จำนวน 205 ราย คิดเป็นร้อยละ 55.9 อันดับรองลงมาได้แก่ กิจกรรม อื่นๆ จำนวน 54 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.7 โดยมีรายละเอียดกิจกรรมอื่นๆ ตามตารางข้างล่างนี้

กิจกรรมที่ให้ความสนใจในขณะที่เข้าร่วมชุมนุมประเด็นอื่นๆ ได้แก่
การสื่อสารข้อมูลที่เป็นความรู้เพิ่มในด้านต่างๆ ในสิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อนจากสื่ออื่นๆ
กิจกรรมที่เกี่ยวกับความเพลิดเพลิน ผ่อนคลาย
กิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดความเคียดแค้น
กิจกรรมที่สร้างแรงกดดันรัฐบาล
กิจกรรมที่เกี่ยวกับงานศิลปะ ป้าย

ตารางที่ 19 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
สื่อที่ทำให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมฯ

สื่อที่ทำให้ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ ที่สนับสนุน พ.ป.ป.	77	9.4
2. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ ทั่วไป	58	7.1
3. สถานีTVที่ออกอากาศฟรีทั่วไป	92	11.3
4. สถานีTVผ่านดาวเทียม	172	21.1
5. สถานีTVผ่านระบบเคเบิล	57	7.0
6. สถานีวิทยุในเครื่องของ พ.ป.ป.	90	11.0
7. สถานีวิทยุทั่วไป	28	3.4
8. อินเทอร์เน็ต	86	10.5
9. โทรศัพท์มือถือ/SMS	25	3.1
10. การพูดคุย/สนทนา	84	10.3
11. VCD/DVD	22	2.7
12. อื่น ๆ	26	3.2
รวม	817	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	5.49	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	5.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	4	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	3.060	

จากตารางที่ 19 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. ด้วยการ
รับรู้ข้อมูลจากสื่อทีวีผ่านดาวเทียม จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.1 อันดับรองลงมาได้แก่ ทีวี
ที่ออกอากาศฟรีทั่วไป และสถานีวิทยุในเครื่องของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 92 และ 90
ราย คิดเป็นร้อยละ 11.3 และ 11.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สื่อที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ เห็นว่ามีความน่าเชื่อถือมากที่สุด

สื่อที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ เห็นว่ามีความน่าเชื่อถือมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
1. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์	43	9.1
2. สถานีวิทยุ	19	4.0
3. สถานีTVที่ออกอากาศฟรีทั่วไป	96	20.4
4. อินเทอร์เน็ต	47	10.0
5. สถานีTVผ่านดาวเทียม	175	37.2
6. สถานีTVผ่านระบบเคเบิล	26	5.5
7. โทรศัพท์มือถือ/SMS	16	3.4
8. VCD/DVD	15	3.2
9. อื่น ๆ	33	7.0
รวม	470	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	4.50	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	5.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	5	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	2.027	

จากตารางที่ 20 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อประเภททีวีผ่านดาวเทียมเป็นสื่อที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด จำนวน 175 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.2 อันดับรองลงมาได้แก่ สื่อประเภททีวีที่ออกอากาศฟรีทั่วไป จำนวน 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.4

ตารางที่ 21 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชยฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
สื่อที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ เห็นว่ามีอิทธิพลต่อการชักจูงมากที่สุด

สื่อที่ผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ เห็นว่ามีอิทธิพลต่อการชักจูงมากที่สุด	จำนวน	ร้อยละ
1. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์	37	8.0
2. สถานีวิทยุ	25	5.4
3. สถานีTVที่ออกอากาศฟรีทั่วไป	88	19.1
4. อินเทอร์เน็ต	36	7.8
5. สถานีTVผ่านดาวเทียม	209	45.4
6. สถานีTVผ่านระบบเคเบิล	30	6.5
7. โทรศัพท์มือถือ/SMS	10	2.2
8. VCD/DVD	8	1.7
9. อื่น ๆ	17	3.7
รวม	460	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	4.36	
ค่ามัชยฐาน(MEDIAN)	5.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	5	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.767	

จากตารางที่ 21 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อประเภททีวีผ่านดาวเทียมเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการชักจูงมากที่สุด จำนวน 209 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.4 อันดับรองลงมาได้แก่ สื่อประเภททีวีที่ออกอากาศฟรีทั่วไป จำนวน 88 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.1

ตารางที่ 22 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
สื่อสำรองที่ใช้ ถ้าสื่อที่วิผ่านดาวเทียมของ พ.ป.ป.จัดซื้อ

สื่อสำรองที่ใช้ ถ้าสื่อที่วิผ่านดาวเทียมของ พ.ป.ป.จัดซื้อ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ใช่	98	33.3
2. ใช่	196	66.7
รวม	294	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	1.67	
ค่ามัธฐาน(MEDIAN)	2.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	2	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	.472	

จากตารางที่ 22 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้ใช้สื่อประเภทอื่นๆ ติดตามข่าวสาร
ต่อไป หากสื่อที่วิผ่านดาวเทียมของ พ.ป.ป. จัดซื้อ จำนวน 196 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.7 และ
อันดับรองลงมาได้แก่ ไม่ใช่สื่อประเภทอื่น จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.3

ตารางที่ 23 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
 เหตุแห่งที่ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุม

เหตุแห่งที่ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุม	จำนวน	ร้อยละ
1. เห็นใจกลุ่มแกนนำ	50	11.9
2. ให้ได้ชื่อว่ามีส่วนสนับสนุนด้วย	49	11.7
3. กำลังมีความเดือดร้อนแต่ไม่มีพลังพอในการเรียกร้องต่อรัฐบาล	32	7.6
4. เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป.	172	41.1
5. เพื่อเป้าหมายเฉพาะของ พ.ป.ป.	36	8.6
6. อื่นๆ	80	19.1
รวม	419	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.80	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	4.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	4	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.560	

จากตารางที่ 23 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประเด็นการเห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. เป็นเหตุแห่งที่ตัดสินใจ จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 41.1 และอันดับรองลงมาได้แก่ประเด็นอื่นๆ จำนวน 80 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.1 โดยมีรายละเอียดในประเด็นอื่น ๆ ตามตารางข้างล่างนี้

เหตุแห่งที่ตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมในประเด็นอื่นๆ ได้แก่
ต้องการคานอำนาจรัฐบาล
อยากให้มีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
เกลียดอดีต นรม.ทักษิณ ชินวัตร
ปกป้องสถาบันเบื้องสูง
อยากให้ประเทศดีขึ้น
เพื่อความถูกต้อง
อยากได้รัฐบาล และเศรษฐกิจที่ดี
อยากร่วมปกป้องประเทศ
เห็นด้วยทุกประเด็น

เพื่อเป็นแนวร่วมในการป้องกันผลประโยชน์ชาติ
อยากมีส่วนร่วมในภาคประชาชน
เพื่อให้รัฐบาลตระหนักถึงความโปร่งใส
เป็นอุปสรรคต่อการทำชั่ว
เพื่อไปให้กำลังใจ พ.ป.ป.
เพื่อสนับสนุนให้ พ.ป.ป.ตั้งพรรคการเมือง
ไม่พอใจการดูหมิ่นสถาบันกษัตริย์
ความไม่ยุติธรรม คอร์รัปชัน ขาดชาติ
ทนเห็นนักการเมืองโกงชาติไม่ได้
ต้องการฟังคำปราศรัยแก่นำ
เพราะอยากมีการเมืองใหม่
ต้องการความเป็นกลาง
เพื่อจัดตั้งระบบการเมืองใหม่
เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณา
เพื่อตรวจสอบรัฐบาล
ไปดูเหตุผลการชุมนุม

ตารางที่ 24 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัธยฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ

การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เปลี่ยนแปลง	126	36.2
2. เปลี่ยนแปลงในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง	222	63.8

โดยมีรายละเอียดดังนี้

การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เปลี่ยนแปลง	126	36.2
2. เปลี่ยนไปแบบตรงกันข้าม	21	6.0
3. เปลี่ยนไปค่อนข้างมาก	39	11.2
4. เปลี่ยนไปเฉพาะบางเรื่อง	120	34.5
5. เปลี่ยนไปเล็กน้อย	25	7.2
6. อื่น ๆ	17	4.9
รวม	348	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	2.85	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	3.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.602	

จากตารางที่ 24 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในภาพรวมแล้ว มีความคิดที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จำนวน 222 ราย ต่อ จำนวนที่ไม่เปลี่ยนแปลง 126 ราย คิดเป็นร้อยละ 63.8 และ 36.2 ตามลำดับ ในส่วนผู้ตอบที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นการเปลี่ยนไปเฉพาะบางเรื่อง ชัดเจนมากที่สุด จำนวน 120 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.5 อันดับรองลงมาได้แก่ การเปลี่ยนความคิดที่เป็นไปในลักษณะค่อนข้างมาก จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.2

ตารางที่ 25 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัธยฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. เปลี่ยนไปในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง	279	74.0
2. ไม่เปลี่ยนแปลง	98	26.0

โดยมีรายละเอียดดังนี้

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. เปลี่ยนไปในลักษณะตรงกันข้าม	28	7.4
2. เปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป.	71	18.8
3. เปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ร้ายลง	28	7.4
4. เปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น	86	22.8
5. ไม่เปลี่ยนแปลง	98	26.0
6. อื่น ๆ	66	17.5
รวม	377	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.94	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	4.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	5	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.568	

จากตารางที่ 25 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในภาพรวมแล้ว มีทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จำนวน 279 ราย ต่อผู้ตอบที่ไม่เปลี่ยนแปลงทัศนคติ จำนวน 98 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.0 และ 26.0 ตามลำดับ ในส่วนผู้ตอบที่เปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้น เป็นการเปลี่ยนทัศนคติไปในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น จำนวน 86 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.8 อันดับรองลงมาได้แก่ การเปลี่ยนไป ตามการชี้นำของ พ.ป.ป. จำนวน 71 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.8

ตารางที่ 26 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ประเด็นทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ

ประเด็นทัศนคติที่เปลี่ยนแปลงของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความชอบธรรมในการบริหารงานของรัฐบาล	108	19.6
2. ความเป็นกลางทางการเมือง	79	14.3
3. ระบบการเมืองใหม่	83	15.1
4. ทหารกับการเมือง	58	10.5
5. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม	109	19.8
6. ความรวยกับการโกง	88	16.0
7. อื่น ๆ	26	4.7
รวม	551	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.63	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	4.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	5	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.903	

จากตารางที่ 26 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนทัศนคติไปจากเดิมนั้น เป็นการเปลี่ยนไปในเรื่อง ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และประเด็นความชอบธรรมในการบริหารงานของรัฐบาล ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 109 และ 108 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.8 และ 19.6 ตามลำดับ ส่วนอันดับรองลงมาได้แก่ ความรวยกับการโกง และ ระบบการเมืองใหม่ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 88 และ 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.0 และ 15.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ความคาดหวังการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากผลของการชุมนุมฯ

ความคาดหวังการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจากผลของการชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. เปลี่ยนรัฐบาล	79	7.2
2. ดำเนินคดีอาฆัดกับทักษิณให้ถึงที่สุด	161	14.6
3. ปกป้องสถาบันกษัตริย์	199	18.1
4. จัดตั้งระบบการเมืองใหม่	112	10.2
5. จัดตั้งรัฐบาลใหม่	64	5.8
6. เสริมธุรกิจความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	123	11.2
7. สังคมที่ดีขึ้น	154	14.0
8. แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม	168	15.3
9. อื่นๆ	40	3.6
รวม	1100	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	4.81	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	4.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	3	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	2.426	

จากตารางที่ 27 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คาดหวังการเปลี่ยนแปลงที่อยากให้เกิดขึ้น จากผลของการชุมนุมฯ คือการปกป้องสถาบันกษัตริย์ จำนวน 199 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.1 และ อันดับรองลงมาได้แก่ การแก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม และ การดำเนินคดีอาฆัดกับ อดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันคือ 168 และ 161 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.3 และ 14.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 28 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม การสนับสนุนการชุมนุมฯ ของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ

การสนับสนุนการชุมนุมฯ ของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. สนับสนุนด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง	303	71.0
2. ไม่มีอะไรจะสนับสนุน	124	29.0

โดยมีรายละเอียดดังนี้

การสนับสนุนการชุมนุมฯ ของผู้เข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. บริจาคเป็นเงิน	94	22.0
2. บริจาคเป็นสิ่งของ	39	9.1
3. ช่วยกิจกรรมด้วยแรงงาน	68	15.9
4. เป็นผู้ประสานงานให้	30	7.0
5. ไม่มีอะไรจะสนับสนุน	124	29.0
6. อื่นๆ	72	16.9
รวม	427	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.63	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	4.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	5	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.827	

จากตารางที่ 28 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้การสนับสนุน พ.ป.ป. ด้วยวิธีการใด วิธีการหนึ่ง จำนวน 303 ราย คิดเป็นร้อยละ 71.0 โดยในจำนวนที่สูงที่สุดเป็นการบริจาคด้วยเงิน จำนวน 94 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.0 อันดับรองลงมาเป็นเรื่องอื่นๆ และการช่วยกิจกรรมด้วย แรงงาน ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 72 และ 68 คิดเป็นร้อยละ 16.9 และ 15.9 ตามลำดับ สำหรับเรื่องอื่นๆ มีรายละเอียดดังนี้

ช่วยเป็นกำลังใจให้
เป็นพลังสนับสนุนอย่างเงียบๆ
บริจาคเป็นตังคราว
ช่วยงานASTV
ช่วยเผยแพร่ข้อเท็จจริง

ตารางที่ 29 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ความเห็นต่อผลสำเร็จของ พ.ป.ป.ในการใช้สื่อที่มีอยู่ในมือ

ความเห็นต่อผลสำเร็จของ พ.ป.ป.ในการใช้สื่อที่มีอยู่ในมือ	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้ผลมาก	160	45.5
2. ได้ผลค่อนข้างมาก	95	27.0
3. ได้ผลพอสมควร	68	19.3
4. ได้ผลบ้าง	23	6.5
5. ได้ผลน้อย	0	0.0
6. ได้ผลน้อยมาก	6	1.7
รวม	352	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	1.94	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	2.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	1.087	

จากตารางที่ 29 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า พ.ป.ป.ใช้สื่อที่มีอยู่ในมือเป็น ประโยชน์ต่อการชุมนุมฯ อย่างได้ผลมาก จำนวน 160 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5 และได้ผล ค่อนข้างมาก จำนวน 95 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 30 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัธยฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ความเห็นต่อผลสำเร็จของการชุมนุมถ้ามีสื่อเป็นของตนเอง

ความเห็นต่อผลสำเร็จของการชุมนุมถ้ามีสื่อเป็นของตนเอง	จำนวน	ร้อยละ
1. เห็นด้วยอย่างยิ่ง	163	46.7
2. เห็นด้วย	119	34.1
3. ไม่แน่ใจ	38	10.9
4. ไม่เห็นด้วย	29	8.3
รวม	349	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	1.81	
ค่ามัธยฐาน(MEDIAN)	2.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	.935	

จากตารางที่ 30 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการมีสื่อเป็นของตนเอง
จะทำให้เกิดผลสำเร็จของการชุมนุมฯ จำนวน 163 ราย คิดเป็นร้อยละ 46.7 และ เห็นด้วย
จำนวน 119 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 31 แสดงจำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเห็นต่อผลการใช้สื่อแต่ละประเภท

ความเห็นต่อผลการใช้สื่อแต่ละประเภท	ได้ผลโดยเฉลี่ย	ร้อยละ
1. หนังสือพิมพ์	ปานกลาง	38.3
2. วิทยู	ปานกลาง	34.4
3. สถานีTVที่ออกอากาศฟรีทั่วไป	ปานกลาง-ค่อนข้างมาก	26.3-27.3
4. สถานีTVผ่านดาวเทียม	มาก	46.1
5. สถานีTVผ่านระบบเคเบิล	ค่อนข้างมาก	33.5
6. โทรศัพท์มือถือ/SMS	ปานกลาง	30.6
7. อินเทอร์เน็ต	ปานกลาง-ค่อนข้างมาก	27.8-29.1
8. การพูดคุย/สนทนา	ค่อนข้างมาก	37.9
9. VCD/DVD	ปานกลาง	25.0

จากตารางที่ 31 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่าสื่อที่มีผลต่อการชุมนุมฯ ดังกล่าว ในเชิงเปรียบเทียบว่า มาก น้อย หรือ ไม่มีผลเลย ดังนี้ ในระดับ มาก ได้แก่ สื่อประเภททีวีผ่านดาวเทียม คิดเป็นร้อยละ 46.1 อันดับรองลงมา มีผลในระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ การพูดคุย/สนทนา บอกต่อปากต่อปาก และ เคเบิลทีวี คิดเป็นร้อยละ 37.9 และ 33.5 ตามลำดับ และมีผลในระดับปานกลาง-ค่อนข้างมาก ได้แก่ อินเทอร์เน็ต และทีวีที่ออกอากาศฟรีทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 27.8- 29.1และ 26.3-27.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 32 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยฯ มัชฐาน และฐานนิยม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมชุมนุมฯ

ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมชุมนุมฯ	จำนวน	ร้อยละ
1. ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่อาจเกิดขึ้น	147	20.6
2. ความไม่สะดวกในการพักค้าง	107	15.0
3. ความไม่สะดวกในการเดินทางไป-มา	116	16.3
4. ความไม่สะดวกในการกินอยู่	31	4.3
5. ไม่สามารถมาร่วมได้บ่อยนัก	111	15.6
6. การชุมนุมยืดเยื้อเกินไป	96	13.5
7. ไม่มีจุดยืนที่แน่นอน	51	7.2
8. อื่นๆ	54	7.6
รวม	713	100.0
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต(MEAN)	3.86	
ค่ามัชฐาน(MEDIAN)	3.00	
ค่าฐานนิยม(MODE)	1	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(STANDARD DEVIATION)	2.271	

จากตารางที่ 32 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการชุมนุมฯ ดังกล่าวได้แก่ ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่อาจเกิดขึ้น จำนวน 147 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.6 และอันดับรองลงมาได้แก่ ปัญหาความไม่สะดวกในการเดินทางไปร่วมชุมนุม จำนวน 116 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.3

ตารางที่ 33 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารจำแนกตามระดับการศึกษา

สื่อที่ใช้ติดตามข่าวสาร		ระดับการศึกษา					
		ประถม ศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
นสพ.เครือ พ.ป.ป.	จำนวน	7	10	14	54	12	2
	ร้อยละ	.7%	1.0%	1.4%	5.3%	1.2%	.2%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	2	12	18	62	10	0
	ร้อยละ	.2%	1.2%	1.8%	6.0%	1.0%	.0%
ฟรีทีวี	จำนวน	5	19	26	85	9	1
	ร้อยละ	.5%	1.9%	2.5%	8.3%	.9%	.1%
ASTV	จำนวน	12	26	36	96	15	4
	ร้อยละ	1.2%	2.5%	3.5%	9.4%	1.5%	.4%
เคเบิลทีวี	จำนวน	8	13	24	17	4	2
	ร้อยละ	.8%	1.3%	2.3%	1.7%	.4%	.2%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	6	14	15	59	12	4
	ร้อยละ	.6%	1.4%	1.5%	5.8%	1.2%	.4%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	1	5	6	22	2	0
	ร้อยละ	.1%	.5%	.6%	2.1%	.2%	.0%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	2	7	19	67	13	4
	ร้อยละ	.2%	.7%	1.9%	6.5%	1.3%	.4%
SMS	จำนวน	4	4	7	17	1	2
	ร้อยละ	.4%	.4%	.7%	1.7%	.1%	.2%

ตารางที่ 33 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารจำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

สื่อที่ใช้ติดตามข่าวสาร		ระดับการศึกษา					
		ประถม ศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
พุดคุย	จำนวน	1	9	15	53	7	0
	ร้อยละ	.1%	.9%	1.5%	5.2%	.7%	.0%
VCD/DVD	จำนวน	2	3	6	13	0	2
	ร้อยละ	.2%	.3%	.6%	1.3%	.0%	.2%
อื่นๆ	จำนวน	1	1	3	8	2	1
	ร้อยละ	.1%	.1%	.3%	.8%	.2%	.1%

จากตารางที่ 33 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความโน้มเอียงที่จะใช้สื่อ ASTV ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในการชุมนุมของ พ.ป.ป. ในจำนวนมากที่สุดเหมือนกันหมดทุกระดับการศึกษา สำหรับสื่ออันดับที่ 2 ได้แก่ ฟรึทีวี (ช่อง 3 5 7 9 ๓) ยกเว้น ระดับปริญญาโท ใช้สื่อ อินเทอร์เน็ต มากกว่า ฟรึทีวี สื่อในระดับที่ 3 ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ยกเว้นผู้ที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมลงมา จะใช้สื่อ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. เคเบิลทีวี และ นสพ.ทั่วไป ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และยกเว้นในระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา ที่ใช้สื่อเคเบิลทีวี ในจำนวนที่สูงกว่า อินเทอร์เน็ต เล็กน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่า ในระดับปริญญาตรี มีการใช้สื่อ นสพ.ทั่วไป และ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูงใกล้เคียงกับการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 34 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารจำแนกตามภูมิภาค

สื่อที่ใช้ติดตามข่าวสาร		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันตก
นสพ.เครือ พ.ป.ป.	จำนวน	31	17	14	19	15	5	5
	ร้อยละ	3.0%	1.6%	1.3%	1.8%	1.4%	.5%	1.4%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	30	15	20	18	19	3	2
	ร้อยละ	2.9%	1.4%	1.9%	1.7%	1.8%	.3%	.6%
ฟรีทีวี	จำนวน	41	24	29	25	24	4	1
	ร้อยละ	3.9%	2.3%	2.8%	2.4%	2.3%	.4%	.3%
ASTV	จำนวน	44	43	20	32	44	11	5
	ร้อยละ	4.2%	4.1%	1.9%	3.1%	4.2%	1.1%	1.4%
เคเบิลทีวี	จำนวน	13	11	4	17	20	4	0
	ร้อยละ	1.2%	1.1%	.4%	1.6%	1.9%	.4%	.0%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	37	29	11	12	24	3	0
	ร้อยละ	3.5%	2.8%	1.1%	1.1%	2.3%	.3%	.0%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	10	7	8	1	11	0	0
	ร้อยละ	1.0%	.7%	.8%	.1%	1.1%	.0%	.0%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	30	20	23	21	17	2	0
	ร้อยละ	2.9%	1.9%	2.2%	2.0%	1.6%	.2%	.0%
SMS	จำนวน	10	4	5	12	4	1	0
	ร้อยละ	1.0%	.4%	.5%	1.1%	.4%	.1%	0%
พูดคุย	จำนวน	20	17	12	18	15	3	0
	ร้อยละ	1.9%	1.6%	1.1%	1.7%	1.4%	.3%	.0%

ตารางที่ 34 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารจำแนกตามภูมิภาค (ต่อ)

สื่อที่ใช้ติดตามข่าวสาร		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออก
VCD/DVD	จำนวน	12	3	1	5	4	1	0
	ร้อยละ	1.1%	.3%	.1%	.5%	.4%	.1%	0%
อื่นๆ	จำนวน	3	1	8	4	0	0	0
	ร้อยละ	.3%	.1%	.8%	.4%	.0%	.0%	.0%

จากตารางที่ 34 แสดงว่า ผู้เข้าร่วมชุมนุมในทุกภาคของประเทศไทยมีความโน้มเอียงที่จะใช้สื่อ ASTV ในการติดตามข่าวความเคลื่อนไหว เหมือนกันหมด ยกเว้นเฉพาะภาคเหนือ ที่ใช้สื่อ ฟรียทีวี เป็นอันดับสูงสุด สื่ออันดับที่ 2 ในภาคต่างๆ ยกเว้นภาคเหนือ ได้แก่ ฟรียทีวี โดยที่ภาคเหนือ อันดับ 2 คือสื่อ อินเทอร์เน็ต ASTV และ นสพ.ทั่วไป ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้เข้าร่วมชุมนุมใน กทม.และปริมณฑล รวมทั้ง ภาคกลาง และภาคใต้ มีจำนวนผู้ใช้สื่อวิทยุในเครือ พ.ป.ป.เป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับการใช้ฟรียทีวี

ตารางที่ 35 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารจำแนกตามเพศ

สื่อที่ใช้ติดตามข่าวสาร		เพศ	
		ชาย	หญิง
นสพ.เครือพ.ป.ป.	จำนวน	54	47
	ร้อยละ	5.2%	4.5%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	65	39
	ร้อยละ	6.3%	3.8%
ฟรีทีวี	จำนวน	97	49
	ร้อยละ	9.4%	4.7%
ASTV	จำนวน	119	74
	ร้อยละ	11.5%	7.1%
เคเบิลทีวี	จำนวน	42	27
	ร้อยละ	4.1%	2.6%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	71	44
	ร้อยละ	6.8%	4.2%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	24	13
	ร้อยละ	2.3%	1.3%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	70	41
	ร้อยละ	6.8%	4.0%
SMS	จำนวน	19	16
	ร้อยละ	1.8%	1.5%

ตารางที่ 35 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารจำแนกตามเพศ (ต่อ)

สื่อที่ใช้ติดตามข่าวสาร		เพศ	
		ชาย	หญิง
พูดคุย	จำนวน	37	47
	ร้อยละ	3.6%	4.5%
VCD/DVD	จำนวน	14	12
	ร้อยละ	1.4%	1.2%
อื่นๆ	จำนวน	12	4
	ร้อยละ	1.2%	.4%

จากตารางที่ 35 แสดงว่าเพศชายและเพศหญิงมีความโน้มเอียงที่ใกล้เคียงกันในการใช้สื่อ ASTV เป็นหลักในการติดตามข่าวสาร ส่วนอันดับรองลงมา ฝ่ายชายจะใช้ สื่อ ฟรี้ทีวี วิทยุในเครือ พ.ป.ป. อินเทอร์เน็ต นสพ.ทั่วไป และ นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. ตามลำดับ ส่วนฝ่ายหญิง จะให้ความสำคัญกับ ฟรี้ทีวี นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. และวิทยุในเครือ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 36 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารจำแนกตามอายุ

สื่อที่ใช้ติดตามข่าวสาร		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
นสพ.เครือ พ.ป.ป.	จำนวน	19	32	20	23	6
	ร้อยละ	1.8%	3.1%	1.9%	2.2%	.6%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	25	34	25	17	4
	ร้อยละ	2.4%	3.3%	2.4%	1.6%	.4%
ฟรีทีวี	จำนวน	40	45	35	21	6
	ร้อยละ	3.8%	4.3%	3.4%	2.0%	.6%
ASTV	จำนวน	33	55	59	38	8
	ร้อยละ	3.2%	5.3%	5.7%	3.7%	.8%
เคเบิลทีวี	จำนวน	9	19	28	12	1
	ร้อยละ	.9%	1.8%	2.7%	1.2%	.1%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	17	31	30	32	5
	ร้อยละ	1.6%	3.0%	2.9%	3.1%	.5%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	11	5	11	7	3
	ร้อยละ	1.1%	.5%	1.1%	.7%	.3%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	32	36	24	17	4
	ร้อยละ	3.1%	3.5%	2.3%	1.6%	.4%
SMS	จำนวน	9	13	7	5	1
	ร้อยละ	.9%	1.2%	.7%	.5%	.1%
พุดคุย	จำนวน	21	22	17	20	5
	ร้อยละ	2.0%	2.1%	1.6%	1.9%	.5%

ตารางที่ 36 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารจำแนกตามอายุ (ต่อ)

สื่อที่ใช้ติดตามข่าวสาร		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
VCD/DVD	จำนวน	4	6	5	8	3
	ร้อยละ	.4%	.6%	.5%	.8%	.3%
อื่นๆ	จำนวน	5	3	5	2	1
	ร้อยละ	.5%	.3%	.5%	.2%	.1%

จากตารางที่ 36 แสดงว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมจะใช้ สื่อ ASTV ในการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหว เหมือนกันหมดทุกช่วงอายุ ยกเว้น อายุ ต่ำกว่า 30 ปี จะให้ความสนใจ ฟรึทีวี มากกว่า ASTV สำหรับสื่ออันดับ 2 ได้แก่ ฟรึทีวี ยกเว้น ผู้เข้าร่วมชุมนุม อายุต่ำกว่า 30 ปี ที่เป็น ASTV และ ช่วงอายุ 51-60 ปี จะให้ความสำคัญกับ วิทยูในเครือ พ.ป.ป.มากกว่า เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 40 ปี ลงมา จะใช้ สื่ออินเทอร์เน็ต เป็นอันดับที่ 3 ส่วนผู้ที่มีอายุ ตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป จะให้ความสนใจสื่อ วิทยูในเครือ พ.ป.ป.

ตารางที่ 37 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามระดับการศึกษา

สื่อที่มีอิทธิพล		ระดับการศึกษา					
		ประถม ศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวศ./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
นสพ.เครือ พ.ป.ป.	จำนวน	6	8	20	36	5	1
	ร้อยละ	.7%	1.0%	2.5%	4.5%	.6%	.1%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	4	9	10	28	3	1
	ร้อยละ	.5%	1.1%	1.2%	3.5%	.4%	.1%
ฟรีทีวี	จำนวน	6	17	13	49	4	0
	ร้อยละ	.7%	2.1%	1.6%	6.1%	.5%	.0%
ASTV	จำนวน	9	20	36	84	14	2
	ร้อยละ	1.1%	2.5%	4.5%	10.4%	1.7%	.2%
เคเบิลทีวี	จำนวน	5	11	18	16	5	0
	ร้อยละ	.6%	1.4%	2.2%	2.0%	.6%	.0%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	4	15	15	45	8	1
	ร้อยละ	.5%	1.9%	1.9%	5.6%	1.0%	.1%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	1	5	7	11	3	1
	ร้อยละ	.1%	.6%	.9%	1.4%	.4%	.1%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	1	3	16	51	11	2
	ร้อยละ	.1%	.4%	2.0%	6.3%	1.4%	.2%
SMS	จำนวน	3	2	6	14	0	1
	ร้อยละ	.4%	.2%	.7%	1.7%	.0%	.1%

ตารางที่ 37 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

สื่อที่มีอิทธิพล		ระดับการศึกษา					
		ประถม ศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
พุดคุย	จำนวน	2	7	19	49	4	1
	ร้อยละ	.2%	.9%	2.4%	6.1%	.5%	.1%
VCD/DVD	จำนวน	0	1	7	12	2	0
	ร้อยละ	.0%	.1%	.9%	1.5%	.2%	.0%
อื่นๆ	จำนวน	1	3	5	18	7	1
	ร้อยละ	.1%	.4%	.6%	2.2%	.9%	.1%

จากตารางที่ 37 แสดงว่าสื่อ ASTV มีอิทธิพลต่อผู้เข้าร่วมชุมนุมมากที่สุดในทุกระดับการศึกษา ส่วนอันดับที่ 2 จะมีความแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา กล่าวคือ ระดับปริญญาตรี ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ฟรี้ทีวี การพุดคุย/สนทนา และวิทยุในเครือ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนในระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา จะเป็น นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. เคเบิลทีวี ฟรี้ทีวี การพุดคุย/สนทนา และอินเทอร์เน็ต ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนระดับ มัธยมศึกษา จะเป็น ฟรี้ทีวี และ วิทยุในเครือ พ.ป.ป.ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 38 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามภูมิภาค

สื่อที่มีอิทธิพล		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออกเฉียง
นสพ.เครือ พ.ป.ป.	จำนวน	23	10	10	16	15	3	3
	ร้อยละ	2.8%	1.2%	1.2%	2.0%	1.8%	.4%	.9%
นสพ. ทั่วไป	จำนวน	17	8	13	9	8	0	0
	ร้อยละ	2.1%	1.0%	1.6%	1.1%	1.0%	.0%	.0%
ฟรีทีวี	จำนวน	22	19	20	12	16	2	1
	ร้อยละ	2.7%	2.3%	2.4%	1.5%	2.0%	.2%	.3%
ASTV	จำนวน	36	37	18	29	42	8	4
	ร้อยละ	4.4%	4.5%	2.2%	3.5%	5.1%	1.0%	1.2%
เคเบิลทีวี	จำนวน	9	9	4	13	19	2	1
	ร้อยละ	1.1%	1.1%	.5%	1.6%	2.3%	.2%	.3%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	31	24	7	10	17	3	0
	ร้อยละ	3.8%	2.9%	.9%	1.2%	2.1%	.4%	.0%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	8	7	5	2	6	0	0
	ร้อยละ	1.0%	.9%	.6%	.2%	.7%	.0%	.0%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	22	20	13	15	12	3	0
	ร้อยละ	2.7%	2.4%	1.6%	1.8%	1.5%	.4%	.0%
SMS	จำนวน	4	6	5	7	3	1	0
	ร้อยละ	.5%	.7%	.6%	.9%	.4%	.1%	0%

ตารางที่ 38 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่มีอิทธิพลในการปลุกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามภูมิภาค (ต่อ)

สื่อที่มีอิทธิพล		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออก
พูดคุย	จำนวน	17	15	9	22	16	3	1
	ร้อยละ	2.1%	1.8%	1.1%	2.7%	2.0%	.4%	.3%
VCD/DVD	จำนวน	8	4	1	4	4	1	0
	ร้อยละ	1.0%	.5%	.1%	.5%	.5%	.1%	0%
อื่นๆ	จำนวน	12	1	10	7	4	1	1
	ร้อยละ	1.5%	.1%	1.2%	.9%	.5%	.1%	.3%

จากตารางที่ 38 แสดงว่าสื่อ ASTV มีอิทธิพลในการปลุกเร้า ผู้เข้าร่วมชุมนุมในจำนวนที่สูงที่สุดทุกภูมิภาคของประเทศ ยกเว้นภาคเหนือ ที่สื่อ ฟรีทีวี มีจำนวนมากกว่า ASTV เล็กน้อย ส่วนสื่ออันดับที่ 2 มีความแตกต่างกันไปตามภาคต่างๆ เช่น กทม.และปริมณฑล และภาคกลาง เป็น วิทยุในเครือ พ.ป.ป. ภาคเหนือ เป็น ASTV ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการพูดคุย/สนทนา ภาคใต้ เป็น เคเบิลทีวี วิทยุในเครือ พ.ป.ป. ฟรีทีวี นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. และการพูดคุย/สนทนา ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 39 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามเพศ

สื่อที่มีอิทธิพล		เพศ	
		ชาย	หญิง
นสพ.เครือพ.ป.ป.	จำนวน	44	33
	ร้อยละ	5.4%	4.1%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	35	20
	ร้อยละ	4.3%	2.5%
ฟรีทีวี	จำนวน	61	29
	ร้อยละ	7.5%	3.6%
ASTV	จำนวน	107	62
	ร้อยละ	13.2%	7.7%
เคเบิลทีวี	จำนวน	35	20
	ร้อยละ	4.3%	2.5%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	52	39
	ร้อยละ	6.4%	4.8%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	18	9
	ร้อยละ	2.2%	1.1%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	51	33
	ร้อยละ	6.3%	4.1%
SMS	จำนวน	11	14
	ร้อยละ	1.4%	1.7%
พูดคุย	จำนวน	49	32
	ร้อยละ	6.0%	4.0%

ตารางที่ 39 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามเพศ (ต่อ)

สื่อที่มีอิทธิพล		เพศ	
		ชาย	หญิง
VCD/DVD	จำนวน	10	11
	ร้อยละ	1.2%	1.4%
อื่นๆ	จำนวน	26	9
	ร้อยละ	3.2%	1.1%

จากตารางที่ 39 แสดงว่าสื่อ ASTV มีอิทธิพลในการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุม เป็นจำนวนสูงที่สุดในทุกเพศ ส่วนสื่ออันดับรองลงมาเพศชายจะเป็น ฟรี้ทีวี ส่วนเพศหญิงจะเป็น วิทยุในเครือ พ.ป.ป.

ตารางที่ 40 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามอายุ

สื่อที่มีอิทธิพล		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
นสพ.เครือ พ.ป.ป.	จำนวน	14	21	20	15	6
	ร้อยละ	1.7%	2.6%	2.5%	1.8%	.7%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	15	14	16	9	1
	ร้อยละ	1.8%	1.7%	2.0%	1.1%	.1%
ฟรี้ทีวี	จำนวน	26	23	21	17	4
	ร้อยละ	3.2%	2.8%	2.6%	2.1%	.5%
ASTV	จำนวน	35	44	51	35	4
	ร้อยละ	4.3%	5.4%	6.2%	4.3%	.5%
เคเบิลทีวี	จำนวน	5	13	24	13	1
	ร้อยละ	.6%	1.6%	2.9%	1.6%	.1%

ตารางที่ 40 แสดงกลุ่มตัวอย่างของสื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามอายุ (ต่อ)

สื่อที่มีอิทธิพล		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	15	24	21	26	5
	ร้อยละ	1.8%	2.9%	2.6%	3.2%	.6%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	10	5	7	6	0
	ร้อยละ	1.2%	.6%	.9%	.7%	.0%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	25	22	22	12	4
	ร้อยละ	3.1%	2.7%	2.7%	1.5%	.5%
SMS	จำนวน	9	7	3	6	1
	ร้อยละ	1.1%	.9%	.4%	.7%	.1%
พุดคุย	จำนวน	21	31	11	13	6
	ร้อยละ	2.6%	3.8%	1.3%	1.6%	.7%
VCD/DVD	จำนวน	3	5	4	9	1
	ร้อยละ	.4%	.6%	.5%	1.1%	.1%
อื่นๆ	จำนวน	7	10	9	4	5
	ร้อยละ	.9%	1.2%	1.1%	.5%	.6%

จากตารางที่ 40 แสดงว่าสื่อ ASTV มีอิทธิพลในการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมในจำนวนที่สูงที่สุดในทุกช่วงอายุ ส่วนอันดับรองลงมา มีความแตกต่างกันตามช่วงอายุ เช่น ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี ได้แก่ สื่อ ฟรียูทีวี อินเทอร์เน็ต และการพุดคุย/สนทนา ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ช่วงอายุ 31 - 40 ปี ได้แก่ การพุดคุย/สนทนา ช่วงอายุ 41 - 50 ปี ได้แก่ เคเบิลทีวี อินเทอร์เน็ต ฟรียูทีวี วิทยุในเครือ พ.ป.ป. และ นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ช่วงอายุ 51 - 60 ปี ได้แก่ วิทยุในเครือ พ.ป.ป.

ตารางที่ 41 แสดงกลุ่มตัวอย่างของประเด็นการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามระดับการศึกษา

ประเด็นการปลูกเร้า		ระดับการศึกษา					
		ประถม ศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ไม่พอใจ รัฐบาล	จำนวน	15	20	29	80	16	1
	ร้อยละ	1.5%	1.9%	2.8%	7.7%	1.5%	.1%
การแก้ไข รัฐธรรมนูญ	จำนวน	11	21	26	67	13	2
	ร้อยละ	1.1%	2.0%	2.5%	6.5%	1.3%	.2%
ต้องการ การเมืองใหม่	จำนวน	7	17	23	53	11	1
	ร้อยละ	.7%	1.6%	2.2%	5.1%	1.1%	.1%
การหมิ่น สถาบันฯ	จำนวน	14	23	41	108	17	3
	ร้อยละ	1.4%	2.2%	4.0%	10.4%	1.6%	.3%
การขาย สมบัติชาติ	จำนวน	8	21	33	85	13	3
	ร้อยละ	.8%	2.0%	3.2%	8.2%	1.3%	.3%
การคอร์รัปชัน	จำนวน	11	32	39	120	16	4
	ร้อยละ	1.1%	3.1%	3.8%	11.6%	1.5%	.4%
อื่นๆ	จำนวน	0	2	4	17	7	0
	ร้อยละ	.0%	.2%	.4%	1.6%	.7%	.0%

จากตารางที่ 41 แสดงว่าประเด็นที่แกนนำ พ.ป. ไร่ปลูกเร้าได้ตรงใจผู้เข้าร่วมชุมนุม มีความแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา โดยสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี ได้แก่การคอร์รัปชัน รองลงไปที่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง สำหรับระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา อันดับสูงสุดได้แก่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง และการคอร์รัปชัน ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ในระดับมัธยมศึกษา อันดับสูงสุด ได้แก่การคอร์รัปชัน ในระดับประถมศึกษา อันดับสูงสุดจะเป็นความไม่พอใจในการ

บริหารงานของรัฐบาล ส่วนในระดับปริญญาโท อันดับสูงสุดจะเป็น การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง การคอร์รัปชัน และความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 42 แสดงกลุ่มตัวอย่างของประเด็นการปลุกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามภูมิภาค

ประเด็นการปลุกเร้า		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออก
ไม่พอใจ รัฐบาล	จำนวน	49	38	17	23	36	3	3
	ร้อยละ	4.6%	3.6%	1.6%	2.2%	3.4%	.3%	.9%
การแก้ไข รัฐธรรมนูญ	จำนวน	46	28	14	22	32	3	2
	ร้อยละ	4.4%	2.6%	1.3%	2.1%	3.0%	.3%	.6%
ต้องการ การเมืองใหม่	จำนวน	32	22	11	19	27	3	1
	ร้อยละ	3.0%	2.1%	1.0%	1.8%	2.6%	.3%	.3%
การหมิ่น สถาบันฯ	จำนวน	57	43	26	37	42	5	1
	ร้อยละ	5.4%	4.1%	2.5%	3.5%	4.0%	.5%	.3%
การขาย สมบัติชาติ	จำนวน	48	32	17	30	32	7	1
	ร้อยละ	4.5%	3.0%	1.6%	2.8%	3.0%	.7%	.3%
การคอร์รัปชัน	จำนวน	60	40	33	37	47	9	3
	ร้อยละ	5.7%	3.8%	3.1%	3.5%	4.4%	.9%	.9%
อื่นๆ	จำนวน	9	1	8	8	3	1	1
	ร้อยละ	.9%	.1%	.8%	.8%	.3%	.1%	.3%

จากตารางที่ 42 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างในทุกภาคของประเทศมีความโน้มเอียงในการไม่พอใจเรื่องการคอร์รัปชัน ในจำนวนที่มากที่สุด เหมือนกันหมด ยกเว้น ภาคกลางที่จำนวน การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง มากกว่า การคอร์รัปชัน และ กทม.และปริมณฑล รวมทั้งภาคตะวันออกเหนือ ที่มีจำนวนใกล้เคียงกันมาก ระหว่าง ปัญหา การคอร์รัปชัน กับ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง ส่วน อันดับรองลงมา ได้แก่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง เหมือนกันในทุกภาคของประเทศ ยกเว้น ภาคกลาง

ดังกล่าว นอกจาก 2 ประเด็นดังกล่าวแล้ว ในอันดับรองลงไปอีก คน กทม.และปริมณฑล ไม่พอใจในเรื่องการบริหารงานของรัฐบาล การขายสมบัติชาติ และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ภาคกลางได้แก่ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ภาคเหนือได้แก่การไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล และการขายสมบัติชาติ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ การขายสมบัติชาติ ภาคใต้ได้แก่ ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล

ตารางที่ 43 แสดงกลุ่มตัวอย่างของประเด็นการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามเพศ

ประเด็นการปลูกเร้า		เพศ	
		ชาย	หญิง
ไม่พอใจรัฐบาล.	จำนวน	102	63
	ร้อยละ	9.7%	6.0%
การแก้ไขรัฐธรรมนูญ	จำนวน	84	60
	ร้อยละ	8.0%	5.7%
ต้องการการเมืองใหม่	จำนวน	70	44
	ร้อยละ	6.6%	4.2%
การหมิ่นสถาบันฯ	จำนวน	125	84
	ร้อยละ	11.9%	8.0%
การขายสมบัติชาติ	จำนวน	98	67
	ร้อยละ	9.3%	6.4%
การคอร์รัปชัน	จำนวน	140	86
	ร้อยละ	13.3%	8.2%
อื่นๆ	จำนวน	20	10
	ร้อยละ	1.9%	.9%

จากตารางที่ 43 แสดงว่าประเด็นที่ พ.ป.ใช้ปลูกเร้าอย่างได้ผล ในอันดับที่สูงที่สุดนั้นเหมือนกันหมดทุกเพศ คือ ประเด็นการคอร์รัปชัน ส่วนในอันดับรองลงไป แตกต่างกันเล็กน้อย

ระหว่าง เพศชาย และเพศหญิง กล่าวคือ เพศชาย ได้แก่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง และความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ตามลำดับ ส่วนเพศหญิง ประเด็น การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง มีจำนวนที่เกือบเท่ากับ ประเด็นการคอร์รัปชัน อันดับรองลงมาได้แก่ การขายสมบัติชาติ และความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 44 แสดงกลุ่มตัวอย่างของประเด็นการปลูกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามอายุ

ประเด็นการปลูกเร้า		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ไม่พอใจ รัฐบาล.	จำนวน	34	35	51	38	8
	ร้อยละ	3.2%	3.3%	4.8%	3.6%	.8%
การแก้ไข รัฐธรรมนูญ	จำนวน	21	34	46	38	6
	ร้อยละ	2.0%	3.2%	4.4%	3.6%	.6%
ต้องการ การเมืองใหม่	จำนวน	17	24	38	30	5
	ร้อยละ	1.6%	2.3%	3.6%	2.8%	.5%
การหมิ่น สถาบันฯ	จำนวน	45	51	62	40	11
	ร้อยละ	4.3%	4.8%	5.9%	3.8%	1.0%
การขาย สมบัติชาติ	จำนวน	33	43	51	31	8
	ร้อยละ	3.1%	4.1%	4.8%	2.9%	.8%
การคอร์รัปชัน	จำนวน	46	61	67	41	10
	ร้อยละ	4.4%	5.8%	6.4%	3.9%	.9%
อื่นๆ	จำนวน	6	5	7	9	3
	ร้อยละ	.6%	.5%	.7%	.9%	.3%

จากตารางที่ 44 แสดงว่าประเด็นการคอร์รัปชัน และการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง ที่ พ.ป.ป. ใช้ปลูกเร้า นั้นได้ผลในจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก เหมือนกันหมดทุกช่วงอายุ ยกเว้นในช่วงอายุ 31 - 40 ปี ที่ตัวเลข การคอร์รัปชัน สูงกว่า การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง เป็นพิเศษ

ตารางที่ 45 แสดงกลุ่มตัวอย่างของมูลเหตุจูงใจ จำแนกตามประเด็นการปลูกเร้า

ประเด็นการปลูกเร้า		มูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วม					
		เห็นใจกลุ่ม แกนนำ	ให้ข้อมูลที่ ได้ สนับสนุน	ไม่มีพลังใน การเรียกร้อง เอง	เห็นด้วยกับ การเคลื่อนไหว	เพื่อเป้าหมาย เฉพาะ	อื่นๆ
ไม่พอใจรัฐบาล	จำนวน	39	24	21	100	22	27
	ร้อยละ	2.8%	1.7%	1.5%	7.1%	1.6%	1.9%
การแก้ไขรัฐธรรมนูญ	จำนวน	35	22	18	95	16	21
	ร้อยละ	2.5%	1.6%	1.3%	6.8%	1.1%	1.5%
ต้องการการเมืองใหม่	จำนวน	28	19	14	76	13	17
	ร้อยละ	2.0%	1.4%	1.0%	5.4%	.9%	1.2%
การหมิ่นสถาบันฯ	จำนวน	31	22	18	128	20	40
	ร้อยละ	2.2%	1.6%	1.3%	9.1%	1.4%	2.9%
การขายสมบัติชาติ	จำนวน	27	17	20	107	23	25
	ร้อยละ	1.9%	1.2%	1.4%	7.6%	1.6%	1.8%
การคอร์รัปชัน	จำนวน	33	17	20	136	25	45
	ร้อยละ	2.4%	1.2%	1.4%	9.7%	1.8%	3.2%
อื่นๆ	จำนวน	3	1	1	10	2	21
	ร้อยละ	.2%	.1%	.1%	.7%	.1%	1.5%

จากตารางที่ 45 แสดงว่า แกนนำ พ.ป.ป.สามารถใช้ประเด็นต่าง ทั้ง 6 ประเด็น ปลูกเร้าให้
ผู้เข้าร่วมชุมนุม เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหว ในจำนวนที่สูงที่สุด ทุกประเด็น

ตารางที่ 46 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงความคิด จำแนกตามประเด็นการปลูกเร้า

ประเด็นการปลูกเร้า		การเปลี่ยนแปลงความคิด	
		ไม่เปลี่ยน	เปลี่ยนไปอย่างใดอย่างหนึ่ง
ไม่พอใจรัฐบาล	จำนวน	59	101
	ร้อยละ	5.8%	9.9%
การแก้ไขรัฐธรรมนูญ	จำนวน	57	81
	ร้อยละ	5.6%	7.9%
ต้องการการเมืองใหม่	จำนวน	46	65
	ร้อยละ	4.5%	6.4%
การหมิ่นสถาบันฯ	จำนวน	85	118
	ร้อยละ	8.3%	11.6%
การขายสมบัติชาติ	จำนวน	68	93
	ร้อยละ	6.7%	9.1%
การคอร์รัปชัน	จำนวน	82	137
	ร้อยละ	8.0%	13.4%
อื่นๆ	จำนวน	14	15
	ร้อยละ	1.4%	1.4%

จากตารางที่ 46 แสดงว่า จำนวนการเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีมากกว่า การไม่เปลี่ยนแปลงในทุกประเด็นที่ใช้ปลูกเร้า และประเด็นการคอร์รัปชัน มีอิทธิพลในการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาเป็นประเด็นการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง และความไม่พอใจในการปฏิบัติงานของรัฐบาล ตามลำดับ

ตารางที่ 47 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ จำแนกตามประเด็นการปลูกเร้า

ประเด็นการปลูกเร้า		การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ	
		ไม่เปลี่ยน	เปลี่ยนไปอย่างไรอย่างหนึ่ง
ไม่พอใจรัฐบาล	จำนวน	42	121
	ร้อยละ	4.1%	11.8%
การแก้ไขรัฐธรรมนูญ	จำนวน	37	102
	ร้อยละ	3.6%	10.0%
ต้องการการเมืองใหม่	จำนวน	28	81
	ร้อยละ	2.7%	8.0%
การหมิ่นสถาบันฯ	จำนวน	61	141
	ร้อยละ	6.0%	13.7%
การขายสมบัติชาติ	จำนวน	49	112
	ร้อยละ	4.8%	10.9%
การคอร์รัปชัน	จำนวน	63	157
	ร้อยละ	6.2%	15.3%
อื่นๆ	จำนวน	11	18
	ร้อยละ	1.1%	1.7%

จากตารางที่ 47 แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีจำนวนที่สูงกว่า การไม่เปลี่ยนแปลง ในทุกประเด็นการปลูกเร้า และประเด็นการคอร์รัปชัน มีอิทธิพลในการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาเป็นประเด็นการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล และ การขายสมบัติชาติ ตามลำดับ

ตารางที่ 47 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ จำแนกตามประเด็นการปลูกเร้า

ประเด็นการปลูกเร้า		การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ	
		ไม่เปลี่ยน	เปลี่ยนไปอย่างไรอย่างหนึ่ง
ไม่พอใจรัฐบาล	จำนวน	42	121
	ร้อยละ	4.1%	11.8%
การแก้ไขรัฐธรรมนูญ	จำนวน	37	102
	ร้อยละ	3.6%	10.0%
ต้องการการเมืองใหม่	จำนวน	28	81
	ร้อยละ	2.7%	8.0%
การหมิ่นสถาบันฯ	จำนวน	61	141
	ร้อยละ	6.0%	13.7%
การขายสมบัติชาติ	จำนวน	49	112
	ร้อยละ	4.8%	10.9%
การคอร์รัปชัน	จำนวน	63	157
	ร้อยละ	6.2%	15.3%
อื่นๆ	จำนวน	11	18
	ร้อยละ	1.1%	1.7%

จากตารางที่ 47 แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีจำนวนที่สูงกว่า การไม่เปลี่ยนแปลง ในทุกประเด็นการปลูกเร้า และประเด็นการคอร์รัปชัน มีอิทธิพลในการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาเป็นประเด็นการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล และ การขายสมบัติชาติ ตามลำดับ

ตารางที่ 49 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตาม
ระดับการศึกษา

การเปลี่ยนความคิด		ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ไม่เปลี่ยนแปลง	จำนวน	10	18	20	69	7	0
	ร้อยละ	2.9%	5.3%	5.9%	20.2%	2.1%	.0%
เปลี่ยนแปลง	จำนวน	11	30	45	104	23	4
	ร้อยละ	3.2%	8.8%	13.2%	30.5%	6.7%	1.2%

จากตารางที่ 49 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่าง
ได้ในทุกระดับการศึกษา โดยมีระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า เท่านั้นที่มีจำนวนผู้ที่เปลี่ยนแปลง
ความคิด กับ ผู้ที่ไม่เปลี่ยนแปลงความคิด ก้ำกึ่งกัน

ตารางที่ 50 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงความคิดหลังการเข้าร่วมชุมนุม
จำแนกตามระดับการศึกษา

การเปลี่ยนความคิด		ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
เปลี่ยนไป ตรงกันข้าม	จำนวน	1	2	8	5	3	2
	ร้อยละ	.3%	.6%	2.3%	1.5%	.9%	.6%
เปลี่ยนไป ค่อนข้างมาก	จำนวน	1	6	9	18	3	2
	ร้อยละ	.3%	1.8%	2.6%	5.3%	.9%	.6%
เปลี่ยนไป เฉพาะบางเรื่อง	จำนวน	7	12	22	64	10	0
	ร้อยละ	2.1%	3.5%	6.5%	18.8%	2.9%	.0%
เปลี่ยนไป เล็กน้อย	จำนวน	2	7	5	8	3	0
	ร้อยละ	.6%	2.1%	1.5%	2.3%	.9%	.0%
อื่นๆ	จำนวน	0	3	1	9	4	0
	ร้อยละ	.0%	.9%	.3%	2.6%	1.2%	.0%

จากตารางที่ 50 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่าง
ได้เฉพาะบางเรื่อง ในแนวโน้มเพียงเดียวกันหมดทุกระดับการศึกษา

ตารางที่ 51 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตาม
ภูมิภาค

การเปลี่ยนความคิด		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออก
ไม่เปลี่ยนแปลง	จำนวน	38	27	20	24	15	0	2
	ร้อยละ	10.9%	7.8%	5.7%	6.9%	4.3%	.0%	.6%
เปลี่ยนแปลง	จำนวน	53	41	37	28	52	0	11
	ร้อยละ	15.2%	11.7%	10.7%	8.0%	15.0%	.0%	3.1%

จากตารางที่ 51 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ช.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่าง
ได้ในทุกภาคของประเทศ โดยมีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพียงภาคเดียวที่มี มีจำนวนผู้ที่
เปลี่ยนแปลงความคิด กับ ผู้ที่ไม่เปลี่ยนแปลงความคิด ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 52 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงความคิดหลังการเข้าร่วมชุมนุม
จำแนกตามภูมิภาค

การเปลี่ยนความคิด		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออก
เปลี่ยนไป ตรงกันข้าม	จำนวน	7	5	5	1	1	0	2
	ร้อยละ	2.0%	1.4%	1.4%	.3%	.3%	.0%	.6%
เปลี่ยนไป ค่อนข้างมาก	จำนวน	12	9	4	2	11	0	1
	ร้อยละ	3.4%	2.6%	1.1%	.6%	3.2%	.0%	.3%
เปลี่ยนไป เฉพาะบางเรื่อง	จำนวน	26	21	16	17	33	0	7
	ร้อยละ	7.5%	6.0%	4.6%	4.9%	9.5%	.0%	2.0%

ตารางที่ 52 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงความคิดหลังการเข้าร่วมชุมนุม
จำแนกตามภูมิภาค (ต่อ)

การเปลี่ยนความคิด		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออก
เปลี่ยนไป เล็กน้อย	จำนวน	6	5	5	4	5	0	0
	ร้อยละ	1.7%	1.4%	1.4%	1.1%	1.4%	.0%	.0%
อื่นๆ	จำนวน	2	1	7	4	2	0	1
	ร้อยละ	.6%	.3%	2.0%	1.1%	.6%	.0%	.3%

จากตารางที่ 52 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่ม
ตัวอย่างได้เฉพาะบางเรื่อง ในแนวโน้มเดียวกันหมดทุกภาคของประเทศ

ตารางที่ 53 แสดงกลุ่มตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามเพศ

การเปลี่ยนความคิด		เพศ	
		ชาย	หญิง
ไม่เปลี่ยนแปลง	จำนวน	68	58
	ร้อยละ	19.7%	16.8%
เปลี่ยนแปลง	จำนวน	148	72
	ร้อยละ	42.7%	20.8%

จากตารางที่ 53 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่าง
ได้ในทุกเพศ แต่การเปลี่ยนแปลงความคิดในเพศชายจะเห็นชัดเจนมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ 54 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงความคิดหลังการเข้าร่วมชุมนุม
จำแนกตามเพศ

การเปลี่ยนความคิด		เพศ	
		ชาย	หญิง
เปลี่ยนแปลงแบบตรงกันข้าม	จำนวน	14	7
	ร้อยละ	4.0%	2.0%
เปลี่ยนไปค่อนข้างมาก	จำนวน	26	12
	ร้อยละ	7.5%	3.5%
เปลี่ยนไปเฉพาะบางเรื่อง	จำนวน	79	40
	ร้อยละ	22.8%	11.6%
เปลี่ยนไปเล็กน้อย	จำนวน	18	7
	ร้อยละ	5.2%	2.0%
อื่นๆ	จำนวน	11	6
	ร้อยละ	3.2%	1.7%

จากตารางที่ 54 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่าง
ได้เฉพาะบางเรื่อง ในแนวโน้มเพียงเดียวกันหมดทุกเพศ

ตารางที่ 55 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามอายุ

การเปลี่ยนความคิด		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ไม่เปลี่ยนแปลง	จำนวน	30	30	39	22	5
	ร้อยละ	8.6%	8.6%	11.2%	6.3%	1.4%
เปลี่ยนแปลง	จำนวน	49	64	59	41	8
	ร้อยละ	14.2%	18.5%	17.0%	11.9%	2.3%

จากตารางที่ 55 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกช่วงอายุ โดยเฉพาะในช่วงอายุ 31-40 ปี มีความชัดเจนมากกว่าช่วงอายุอื่น

ตารางที่ 56 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงความคิดหลังการเข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามอายุ

การเปลี่ยนความคิด		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
เปลี่ยนไปตรงกันข้าม	จำนวน	4	7	5	3	2
	ร้อยละ	1.2%	2.0%	1.4%	.9%	.6%
เปลี่ยนไปค่อนข้างมาก	จำนวน	5	11	9	13	1
	ร้อยละ	1.4%	3.2%	2.6%	3.7%	.3%
เปลี่ยนไปเฉพาะบางเรื่อง	จำนวน	31	36	31	18	3
	ร้อยละ	8.9%	10.4%	8.9%	5.2%	.9%
เปลี่ยนไปเล็กน้อย	จำนวน	3	7	9	5	1
	ร้อยละ	.9%	2.0%	2.6%	1.4%	.3%
อื่นๆ	จำนวน	6	3	5	2	1
	ร้อยละ	1.7%	.9%	1.4%	.6%	.3%

จากตารางที่ 56 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่างได้เฉพาะบางเรื่อง ในแนวโน้มนั้นเพียงเดียวกันหมดทุกช่วงอายุ

ตารางที่ 57 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามระดับการศึกษา

การเปลี่ยนทัศนคติ		ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ไม่เปลี่ยนแปลง	จำนวน	9	13	15	56	6	0
	ร้อยละ	2.6%	3.8%	4.4%	16.3%	1.7%	.0%
เปลี่ยนแปลง	จำนวน	13	35	49	118	25	4
	ร้อยละ	3.8%	10.2%	14.3%	34.4%	8.3%	1.2%

จากตารางที่ 57 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกระดับการศึกษา

ตารางที่ 58 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหลังการเข้าร่วมชุมนุม
จำแนกตามระดับการศึกษา

การเปลี่ยนทัศนคติ		ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
เปลี่ยนแปลง ตรงกันข้าม	จำนวน	0	4	4	11	2	1
	ร้อยละ	.0%	1.2%	1.2%	3.2%	.6%	.3%
เปลี่ยนไปตาม การชี้นำ	จำนวน	4	9	18	32	4	0
	ร้อยละ	1.2%	2.6%	5.2%	9.3%	1.2%	.0%
เปลี่ยนไปใน แง่ร้าย	จำนวน	0	5	5	10	5	0
	ร้อยละ	.0%	1.5%	1.5%	2.9%	1.5%	.0%
เปลี่ยนไปในแง่ดี	จำนวน	8	9	15	37	7	2
	ร้อยละ	2.3%	2.6%	4.4%	10.8%	2.0%	.6%
อื่นๆ	จำนวน	1	8	7	28	7	1
	ร้อยละ	.3%	2.3%	2.0%	8.2%	2.0%	.3%

จากตารางที่ 58 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง
ก้ำกึ่งกันระหว่าง การเปลี่ยนแปลงในลักษณะมองโลกในแง่ที่ดียิ่งขึ้น กับการเปลี่ยนแปลงตามการชี้นำ
ของ พ.ป.ป. ในทุกระดับการศึกษา ยกเว้นในระดับปริญญาโท ที่มีตัวเลขการเปลี่ยนแปลงในแง่ร้าย
สูงกว่า การเปลี่ยนแปลงตามการชี้นำของ พ.ป.ป. แต่ต่ำกว่าการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะมองโลก
ในแง่ที่ดียิ่งขึ้น เล็กน้อย

ตารางที่ 59 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตาม
ภูมิภาค

การเปลี่ยนทัศนคติ		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันตก	ภาค ตะวันออก
ไม่เปลี่ยนแปลง	จำนวน	23	16	24	22	10	4	1
	ร้อยละ	6.6%	4.6%	6.9%	6.3%	2.9%	1.1%	.3%
เปลี่ยนแปลง	จำนวน	71	53	30	31	57	0	9
	ร้อยละ	20.3%	15.1%	8.5%	8.8%	16.2%	.0%	2.6%

จากตารางที่ 59 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป. ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง
ได้ในทุกภาคของประเทศ ด้วยตัวเลขที่ชัดเจน

ตารางที่ 60 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหลังการเข้าร่วมชุมนุม
จำแนกตามภูมิภาค

การเปลี่ยนทัศนคติ		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันตก	ภาค ตะวันออก
เปลี่ยนแปลง ตรงกันข้าม	จำนวน	9	5	4	1	2	0	1
	ร้อยละ	2.6%	1.4%	1.1%	.3%	.6%	.0%	.3%
เปลี่ยนไปตาม การชี้แนะ	จำนวน	16	21	4	8	19	0	2
	ร้อยละ	4.6%	6.0%	1.1%	2.3%	5.4%	.0%	.6%
เปลี่ยนไปใน แง่ร้าย	จำนวน	9	2	2	6	6	0	0
	ร้อยละ	2.6%	.6%	.6%	1.7%	1.7%	.0%	.0%

ตารางที่ 60 แสดงรายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหลังการเข้าร่วมชุมนุม
จำแนกตามภูมิภาค (ต่อ)

การเปลี่ยนทัศนคติ		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออก
เปลี่ยนไปในแง่ดี	จำนวน	24	17	8	7	23	0	2
	ร้อยละ	6.9%	4.9%	2.3%	2.0%	6.6%	.0%	.6%
อื่นๆ	จำนวน	13	8	12	9	7	0	4
	ร้อยละ	3.7%	2.3%	3.4%	2.6%	2.0%	.0%	1.1%

จากตารางที่ 60 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป. ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างทั้งใน กทม./ปริมณฑล และภาคใต้ ในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น เปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป. และอื่นๆ ตามลำดับ ส่วนภาคกลาง จะเปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป. และเปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดี ตามลำดับ ส่วนภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติในลักษณะอื่นๆ มากที่สุด รองลงมา เป็นการเปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดี และเปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป. ในจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 61 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามเพศ

การเปลี่ยนทัศนคติ		เพศ	
		ชาย	หญิง
ไม่เปลี่ยนแปลง	จำนวน	60	39
	ร้อยละ	17.2%	11.2%
เปลี่ยนแปลง	จำนวน	159	90
	ร้อยละ	45.7%	25.9%

จากตารางที่ 61 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป. ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างได้ทุกเพศ

ตารางที่ 62 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหลังการเข้าร่วมชุมนุม
จำแนกตามเพศ

การเปลี่ยนทัศนคติ		เพศ	
		ชาย	หญิง
เปลี่ยนแปลงแบบตรงกันข้าม	จำนวน	14	8
	ร้อยละ	4.0%	2.3%
เปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป.	จำนวน	40	29
	ร้อยละ	11.5%	8.3%
เปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ร้าย	จำนวน	14	11
	ร้อยละ	4.0%	3.2%
เปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดี	จำนวน	53	27
	ร้อยละ	15.2%	7.8%
อื่นๆ	จำนวน	38	15
	ร้อยละ	10.9%	4.3%

จากตารางที่ 62 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างเพศชายในลักษณะมองโลกในแง่ดีมากกว่าเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. แต่สำหรับเพศหญิงแล้ว การเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. มีความก้ำกึ่งกันมากกับ การเปลี่ยนในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น

ตารางที่ 63 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามอายุ

การเปลี่ยนทัศนคติ		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ไม่เปลี่ยนแปลง	จำนวน	25	27	26	18	3
	ร้อยละ	7.2%	7.7%	7.4%	5.2%	.9%
เปลี่ยนแปลง	จำนวน	56	70	68	46	10
	ร้อยละ	16.0%	20.1%	19.5%	13.1%	2.8%

จากตารางที่ 63 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกระดับอายุ

ตารางที่ 64 แสดงรายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหลังการเข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามอายุ

การเปลี่ยนทัศนคติ		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
เปลี่ยนแปลงแบบตรงกันข้าม	จำนวน	2	7	4	9	0
	ร้อยละ	.6%	2.0%	1.1%	2.6%	.0%
เปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป.	จำนวน	15	16	20	17	2
	ร้อยละ	4.3%	4.6%	5.7%	4.9%	.6%
เปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ร้าย	จำนวน	6	9	4	4	2
	ร้อยละ	1.7%	2.6%	1.1%	1.1%	.6%
เปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดี	จำนวน	14	23	26	14	4
	ร้อยละ	4.0%	6.6%	7.4%	4.0%	1.1%
อื่นๆ	จำนวน	19	15	14	2	2
	ร้อยละ	5.4%	4.3%	4.0%	.6%	.6%

จากตารางที่ 64 แสดงว่าสื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง ในช่วงอายุ 31 – 50 ปี ในลักษณะมองโลกในแง่ดี มากกว่า การเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. แต่ในช่วงอายุอื่น การเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. มีจำนวนมากกว่า การเปลี่ยนในลักษณะ มองโลกในแง่ดี เล็กน้อย

ตารางที่ 65 แสดงกลุ่มตัวอย่างของประเด็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนก ตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงฯ

ประเด็นที่เปลี่ยนแปลง		การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ				
		เปลี่ยนแปลง ตรงกันข้าม	เปลี่ยนไปตาม การชี้แนะ	เปลี่ยนไป ในแง่ร้าย	เปลี่ยนไป ในแง่ดี	อื่นๆ
ความชอบธรรม ของรัฐบาล	จำนวน	17	34	13	37	6
	ร้อยละ	6.4%	12.8%	4.9%	13.9%	2.3%
ความเป็นกลางฯ	จำนวน	3	9	5	10	10
	ร้อยละ	1.1%	3.4%	1.9%	3.8%	3.8%
การเมืองใหม่	จำนวน	3	20	3	13	5
	ร้อยละ	1.1%	7.5%	1.1%	4.9%	1.9%
ทหารกับการเมือง	จำนวน	3	3	1	3	2
	ร้อยละ	1.1%	1.1%	.4%	1.1%	.8%
ประชาธิปไตย แบบมีส่วนร่วม	จำนวน	1	2	2	15	9
	ร้อยละ	.4%	.8%	.8%	5.6%	3.4%
ความรวยกับการโกง	จำนวน	0	3	2	6	10
	ร้อยละ	.0%	1.1%	.8%	2.3%	3.8%
อื่นๆ	จำนวน	0	0	1	0	15
	ร้อยละ	.0%	.0%	.4%	.0%	5.6%

จากตารางที่ 65 แสดงว่าทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนแปลงไปข้างนั้น เป็นการเปลี่ยนในเรื่องความชอบธรรมในการบริหารงานของรัฐบาลทั้งสิ้น โดยมีจำนวนผู้ที่เปลี่ยนไปในเชิงมองโลกในแง่ดี และผู้ที่เปลี่ยนไปตามการชี้นำของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 37 และ 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.9 และ 12.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 66 แสดงกลุ่มตัวอย่างของความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามระดับการศึกษา

ความคาดหวัง		ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
เปลี่ยนรัฐบาล	จำนวน	5	8	14	40	10	2
	ร้อยละ	.5%	.7%	1.3%	3.7%	.9%	.2%
ดำเนินคดีกับอดีต นรม.	จำนวน	9	21	29	78	13	4
	ร้อยละ	.8%	2.0%	2.7%	7.3%	1.2%	.4%
ปกป้องสถาบันฯ	จำนวน	13	26	43	99	11	2
	ร้อยละ	1.2%	2.4%	4.0%	9.2%	1.0%	.2%
จัดตั้งการเมืองใหม่	จำนวน	6	18	22	55	10	0
	ร้อยละ	.6%	1.7%	2.1%	5.1%	.9%	.0%
จัดตั้งรัฐบาลใหม่	จำนวน	4	8	11	31	6	1
	ร้อยละ	.4%	.7%	1.0%	2.9%	.6%	.1%
เศรษฐกิจดี	จำนวน	10	16	22	63	12	0
	ร้อยละ	.9%	1.5%	2.1%	5.9%	1.1%	.0%
สังคมดี	จำนวน	7	19	29	83	12	1
	ร้อยละ	.7%	1.8%	2.7%	7.7%	1.1%	.1%

ตารางที่ 66 แสดงกลุ่มตัวอย่างของความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

ความคาดหวัง		ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
แก้ไขความไม่ เป็นธรรม	จำนวน	10	24	27	86	14	0
	ร้อยละ	.9%	2.2%	2.5%	8.0%	1.3%	.0%
อื่นๆ	จำนวน	1	4	6	21	7	0
	ร้อยละ	.1%	.4%	.6%	2.0%	.7%	.0%

จากตารางที่ 66 แสดงว่าความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง ต้องการให้ปกป้องสถาบันกษัตริย์ เป็นความสำคัญสูงสุด ยกเว้นในระดับปริญญาโท ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องการแก้ไขความไม่ เป็นธรรม ในจำนวนที่สูงกว่าการปกป้องสถาบันกษัตริย์ เพียงเล็กน้อย โดยเป็นความโน้มเอียงใน แนวทางเดียวกันในทุกระดับการศึกษา และอันดับรองลงมา เป็นความต้องการให้แก้ไขความไม่ เป็นธรรม การทำให้สังคมดีขึ้น และการดำเนินคดีกับ อดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่ไม่ แตกต่างกันมากนัก

ตารางที่ 67 แสดงกลุ่มตัวอย่างของความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามภูมิภาค

ความคาดหวัง		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออก
เปลี่ยนรัฐบาล	จำนวน	30	11	11	10	14	3	3
	ร้อยละ	2.7%	1.0%	1.0%	.9%	1.3%	.3%	.9%
ดำเนินคดีกับอดีต นรม.	จำนวน	51	30	20	23	30	6	3
	ร้อยละ	4.7%	2.7%	1.8%	2.1%	2.7%	.5%	.9%
ปกป้องสถาบันฯ	จำนวน	49	41	24	31	49	5	1
	ร้อยละ	4.5%	3.7%	2.2%	2.8%	4.5%	.5%	.3%
จัดตั้งการเมืองใหม่	จำนวน	30	26	11	20	21	4	0
	ร้อยละ	2.7%	2.4%	1.0%	1.8%	1.9%	.4%	.0%
จัดตั้งรัฐบาลใหม่	จำนวน	22	9	8	13	8	3	0
	ร้อยละ	2.0%	.8%	.7%	1.2%	.7%	.3%	.0%
เศรษฐกิจดี	จำนวน	27	29	17	18	24	9	4
	ร้อยละ	2.5%	2.7%	1.6%	1.6%	2.2%	.8%	1.2%
สังคมดี	จำนวน	35	32	17	31	33	5	0
	ร้อยละ	3.2%	2.9%	1.6%	2.8%	3.0%	.5%	.0%
แก้ไขความ ไม่เป็นธรรม	จำนวน	46	34	23	25	32	5	1
	ร้อยละ	4.2%	3.1%	2.1%	2.3%	2.9%	.5%	.3%
อื่นๆ	จำนวน	7	1	13	11	5	2	1
	ร้อยละ	.6%	.1%	1.2%	1.0%	.5%	.2%	.3%

จากตารางที่ 67 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างใน ทุกภาคของประเทศ คาดหวังการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่ดีขึ้นในจำนวนสูงสุดเหมือนกันหมด ยกเว้น กทม.และปริมณฑล ที่ต้องการให้ดำเนินคดีกับ อดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่มากกว่าเล็กน้อย ส่วนอันดับรองลงมา มีความแตกต่างกันไปตามภูมิภาคของประเทศ กล่าวคือ กทม./ปริมณฑล ได้แก่การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่ดีขึ้น และการแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม ตามลำดับ ภาคกลาง ได้แก่

การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม การทำให้สังคมดีขึ้น และการดำเนินคดีกับ อดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ตามลำดับ ภาคเหนือ ได้แก่ การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม และการดำเนินคดีกับ อดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ตามลำดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ การทำให้สังคมดีขึ้น การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม และการดำเนินคดีกับ อดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ตามลำดับ และภาคใต้ ได้แก่ การทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น

ตารางที่ 68 แสดงกลุ่มตัวอย่างของความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุม จำแนกตามเพศ

ความคาดหวัง		เพศ	
		ชาย	หญิง
เปลี่ยนรัฐบาล	จำนวน	48	30
	ร้อยละ	4.4%	2.8%
ดำเนินคดีกับอดีต นรม.	จำนวน	90	69
	ร้อยละ	8.3%	6.3%
ปกป้องสถาบันฯ	จำนวน	120	78
	ร้อยละ	11.0%	7.2%
จัดตั้งการเมืองใหม่	จำนวน	60	52
	ร้อยละ	5.5%	4.8%
จัดตั้งรัฐบาลใหม่	จำนวน	32	30
	ร้อยละ	2.9%	2.8%
เศรษฐกิจดี	จำนวน	76	47
	ร้อยละ	7.0%	4.3%
สังคมดี	จำนวน	94	58
	ร้อยละ	8.6%	5.3%

ตารางที่ 68 แสดงกลุ่มตัวอย่างของความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุม จำแนกตามเพศ (ต่อ)

ความคาดหวัง		เพศ	
		ชาย	หญิง
แก้ไขความไม่เป็นธรรม	จำนวน	100	64
	ร้อยละ	9.2%	5.9%
อื่นๆ	จำนวน	30	9
	ร้อยละ	2.8%	.8%

จากตารางที่ 68 แสดงว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมมีความคาดหวังที่จะได้จากการชุมนุมเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งเพศชาย และเพศหญิง คือ คาดหวังการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นจำนวนสูงที่สุด รองลงมา สำหรับ เพศชาย ได้แก่ การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม การทำให้สังคมดีขึ้น และการดำเนินคดีกับอดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ตามลำดับ ส่วนเพศหญิงให้ความสำคัญกับการดำเนินคดีกับอดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่มากกว่า การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคมเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 69 แสดงกลุ่มตัวอย่างของความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุม จำแนกตามอายุ

ความคาดหวัง		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
เปลี่ยนรัฐบาล	จำนวน	16	15	22	19	7
	ร้อยละ	1.5%	1.4%	2.0%	1.7%	.6%
ดำเนินคดีกับอดีต นรม.	จำนวน	27	35	48	43	7
	ร้อยละ	2.5%	3.2%	4.4%	3.9%	.6%
ปกป้องสถาบันฯ	จำนวน	39	48	62	40	9
	ร้อยละ	3.6%	4.4%	5.7%	3.7%	.8%

ตารางที่ 69 แสดงกลุ่มตัวอย่างของความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุม จำแนกตามอายุ (ต่อ)

ความคาดหวัง		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
จัดตั้งการเมืองใหม่	จำนวน	19	22	38	27	6
	ร้อยละ	1.7%	2.0%	3.5%	2.5%	.5%
จัดตั้งรัฐบาลใหม่	จำนวน	13	14	9	20	7
	ร้อยละ	1.2%	1.3%	.8%	1.8%	.6%
เศรษฐกิจดี	จำนวน	36	32	26	26	4
	ร้อยละ	3.3%	2.9%	2.4%	2.4%	.4%
สังคมดี	จำนวน	39	37	39	33	5
	ร้อยละ	3.6%	3.4%	3.6%	3.0%	.5%
แก้ไขความไม่เป็นธรรม	จำนวน	39	43	42	35	6
	ร้อยละ	3.6%	3.9%	3.8%	3.2%	.5%
อื่นๆ	จำนวน	10	12	10	6	1
	ร้อยละ	.9%	1.1%	.9%	.5%	.1%

จากตารางที่ 69 แสดงว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกช่วงอายุ มีความคาดหวังที่สูงที่สุดที่จะได้จากการชุมนุม เป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือต้องการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ยกเว้น ผู้ที่มีอายุในช่วง 51 – 60 ปี ที่มีความต้องการให้ดำเนินคดีกับอดีต นรม. ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่มากกว่า การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพียงเล็กน้อย และ ในช่วงอายุ ต่ำกว่า 30 ปี ลงมา ที่ต้องการแก้ไขความเป็นธรรมในสังคม และการทำให้สังคมดีขึ้น ในจำนวนที่เท่ากันกับการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ อันดับรองลงมาได้แก่ การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม การทำให้สังคมดีขึ้น และการดำเนินคดีกับอดีต นรม. ให้ถึงที่สุด ซึ่งจะมีความแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยในแต่ละช่วงอายุ

ตารางที่ 70 แสดงกลุ่มตัวอย่างของมูลเหตุจูงใจ จำแนกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล

สื่อที่มีอิทธิพล		มูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วม					
		เห็นใจกลุ่ม แกนนำ	ให้ได้ชื่อ ว่าได้ สนับสนุน	ไม่มีพลังใน การเรียกร้อง เอง	เห็นด้วย กับการ เคลื่อนไหว	เพื่อ เป้าหมาย เฉพาะ	อื่นๆ
นสพ.เครือพ.ป.ป.	จำนวน	12	12	9	52	9	12
	ร้อยละ	1.1%	1.1%	.9%	4.9%	.9%	1.1%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	7	6	7	23	6	13
	ร้อยละ	.7%	.6%	.7%	2.2%	.6%	1.2%
ฟรีทีวี	จำนวน	8	13	10	36	15	17
	ร้อยละ	.8%	1.2%	.9%	3.4%	1.4%	1.6%
ASTV	จำนวน	30	19	16	123	17	25
	ร้อยละ	2.8%	1.8%	1.5%	11.7%	1.6%	2.4%
เคเบิลทีวี	จำนวน	18	14	7	32	4	5
	ร้อยละ	1.7%	1.3%	.7%	3.0%	.4%	.5%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	26	18	8	59	9	12
	ร้อยละ	2.5%	1.7%	.8%	5.6%	.9%	1.1%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	8	4	4	16	5	1
	ร้อยละ	.8%	.4%	.4%	1.5%	.5%	.1%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	6	11	7	59	8	12
	ร้อยละ	.6%	1.0%	.7%	5.6%	.8%	1.1%
SMS	จำนวน	6	2	2	18	3	1
	ร้อยละ	.6%	.2%	.2%	1.7%	.3%	.1%
พูดคุย	จำนวน	12	6	8	52	11	17
	ร้อยละ	1.1%	.6%	.8%	4.9%	1.0%	1.6%

ตารางที่ 70 แสดงกลุ่มตัวอย่างของมูลเหตุจูงใจ จำแนกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล (ต่อ)

สื่อที่มีอิทธิพล		มูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วม					
		เห็นใจกลุ่ม แกนนำ	ให้ได้ชื่อ ว่าได้ สนับสนุน	ไม่มีพลังใน การเรียกร้อง เอง	เห็นด้วย กับการ เคลื่อนไหว	เพื่อ เป้าหมาย เฉพาะ	อื่นๆ
VCD/DVD	จำนวน	4	3	3	18	2	3
	ร้อยละ	.4%	.3%	.3%	1.7%	.2%	.3%
อื่นๆ	จำนวน	2	0	1	5	0	24
	ร้อยละ	.2%	.0%	.1%	.5%	.0%	2.3%

จากตารางที่ 70 แสดงว่า มูลเหตุจูงใจในการเข้าร่วมเพราะเห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. มีจำนวนที่สูงที่สุด เหมือนกันหมดในทุกประเภทของสื่อ โดยสื่อ ASTV เป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจ รองลงมาได้แก่ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. อินเทอร์เน็ต ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน อันดับรองลงไปอีก เป็น นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. และการพูดคุย/สนทนา ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 71 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงความคิด จำแนกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล

สื่อที่มีอิทธิพล		การเปลี่ยนแปลงความคิด	
		ไม่เปลี่ยน	เปลี่ยนไปอย่างใดอย่างหนึ่ง
นสพ.เครือพ.ป.ป.	จำนวน	32	40
	ร้อยละ	4.0%	5.1%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	20	33
	ร้อยละ	2.5%	4.2%
ฟรีทีวี	จำนวน	33	54
	ร้อยละ	4.2%	6.8%

ตารางที่ 71 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงความคิด จำแนกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล (ต่อ)

สื่อที่มีอิทธิพล		การเปลี่ยนแปลงความคิด	
		ไม่เปลี่ยน	เปลี่ยนไปอย่างใดอย่างหนึ่ง
ASTV	จำนวน	60	105
	ร้อยละ	7.6%	13.2%
เคเบิลทีวี	จำนวน	16	40
	ร้อยละ	2.0%	5.1%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	35	56
	ร้อยละ	4.4%	7.1%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	8	19
	ร้อยละ	1.0%	2.4%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	29	52
	ร้อยละ	3.7%	6.5%
SMS	จำนวน	14	12
	ร้อยละ	1.8%	1.5%
พุดคุย	จำนวน	29	51
	ร้อยละ	3.7%	6.4%
VCD/DVD	จำนวน	11	11
	ร้อยละ	1.4%	1.4%
อื่นๆ	จำนวน	16	17
	ร้อยละ	2.0%	2.2%

จากตารางที่ 71 แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีจำนวนสูงกว่า การไม่เปลี่ยนแปลงเลย ในทุกประเภทสื่อ โดยสื่อ ASTV เป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจ รองลงมาได้แก่ สื่อ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. ฟรีทีวี อินเทอร์เน็ต และการพุดคุย/สนทนา ตามลำดับ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 72 แสดงกลุ่มตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ จำแนกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล

สื่อที่มีอิทธิพล		การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ	
		ไม่เปลี่ยน	เปลี่ยนไปอย่างใดอย่างหนึ่ง
นสพ.เครือพ.ป.ป.	จำนวน	21	55
	ร้อยละ	2.6%	6.9%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	19	35
	ร้อยละ	2.4%	4.4%
ฟรีทีวี	จำนวน	26	65
	ร้อยละ	3.2%	8.2%
ASTV	จำนวน	37	127
	ร้อยละ	4.6%	15.9%
เคเบิลทีวี	จำนวน	16	38
	ร้อยละ	2.0%	4.8%
วิทยุ พ.ป.	จำนวน	21	70
	ร้อยละ	2.6%	8.8%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	5	23
	ร้อยละ	.6%	2.9%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	23	58
	ร้อยละ	2.9%	7.2%
SMS	จำนวน	14	12
	ร้อยละ	1.8%	1.4%
พุดคุย	จำนวน	24	56
	ร้อยละ	3.0%	7.0%
VCD/DVD	จำนวน	5	17
	ร้อยละ	.6%	2.2%
อื่นๆ	จำนวน	12	21
	ร้อยละ	1.5%	2.6%

จากตารางที่ 72 แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีจำนวนที่มากกว่า การไม่เปลี่ยนแปลงเลย เหมือนกันหมดในทุกประเภทสื่อ โดยมีสื่อ ASTV เป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจ รองลงมาได้แก่ สื่อ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. และฟรีทีวี ที่มีจำนวนใกล้เคียงกัน รองลงไปจากนั้น เป็น อินเทอร์เน็ต การพูดคุย/สนทนา และ นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. ตามลำดับ

ตารางที่ 73 แสดงกลุ่มตัวอย่างของวิธีการสนับสนุน พ.ป.ป. จำแนกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล

สื่อที่มีอิทธิพล		การสนับสนุน พ.ป.ป.	
		ไม่มีอะไรสนับสนุน	สนับสนุนอย่างใดอย่างหนึ่ง
นสพ.เครือพ.ป.ป.	จำนวน	18	130
	ร้อยละ	1.2%	8.4%
นสพ.ทั่วไป	จำนวน	25	70
	ร้อยละ	1.6%	4.5%
ฟรีทีวี	จำนวน	46	109
	ร้อยละ	3.0%	7.0%
ASTV	จำนวน	35	293
	ร้อยละ	2.3%	18.9%
เคเบิลทีวี	จำนวน	10	100
	ร้อยละ	.6%	6.5%
วิทยุ พ.ป.ป.	จำนวน	13	164
	ร้อยละ	.8%	10.6%
วิทยุทั่วไป	จำนวน	9	40
	ร้อยละ	.6%	2.6%
อินเทอร์เน็ต	จำนวน	19	150
	ร้อยละ	1.2%	7.7%

ตารางที่ 73 แสดงกลุ่มตัวอย่างของวิธีการสนับสนุน พ.ป.ป. จำแนกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล (ต่อ)

สื่อที่มีอิทธิพล		การสนับสนุน พ.ป.ป.	
		ไม่มีอะไรสนับสนุน	สนับสนุนอย่างใดอย่างหนึ่ง
SMS	จำนวน	5	45
	ร้อยละ	.3%	2.9%
พูดคุย	จำนวน	22	140
	ร้อยละ	1.4%	9.1%
VCD/DVD	จำนวน	3	38
	ร้อยละ	.2%	2.5%
อื่นๆ	จำนวน	9	54
	ร้อยละ	.6%	3.5%

จากตารางที่ 73 แสดงว่า การสนับสนุนของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. ด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น มีจำนวนที่มากกว่า การไม่สนับสนุนเลย เหมือนกันหมดในทุกประเภทสื่อที่ใช้ปลูกเร้า โดยมีสื่อ ASTV เป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจ รองลงมาได้แก่ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. อินเทอร์เน็ต การพูดคุย/สนทนา และ นสพ. ในเครือ พ.ป.ป. ตามลำดับ

ตารางที่ 74 แสดงกลุ่มตัวอย่างของมูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามระดับการศึกษา

มูลเหตุจูงใจ		ระดับการศึกษา					
		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยม ศึกษา	ปวช./ ปวส./ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
เห็นใจกลุ่มแกนนำ	จำนวน	6	9	10	18	4	2
	ร้อยละ	1.5%	2.2%	2.5%	4.4%	1.0%	.5%
ให้ได้ชื่อว่ามีส่วน สนับสนุนด้วย	จำนวน	2	7	11	22	5	0
	ร้อยละ	.5%	1.7%	2.7%	5.4%	1.2%	.0%
เดือดร้อนแต่ไม่มีพลัง ในการเรียกร้องเอง	จำนวน	4	5	9	9	3	0
	ร้อยละ	1.0%	1.2%	2.2%	2.2%	.7%	.0%
เห็นด้วยกับการ เคลื่อนไหวของ พ.ป.ป.	จำนวน	9	22	34	91	12	2
	ร้อยละ	2.2%	5.4%	8.4%	22.4%	2.9%	.5%
เพื่อเป้าหมายเฉพาะ ของ พ.ป.ป.	จำนวน	2	6	8	17	1	0
	ร้อยละ	.5%	1.5%	2.0%	4.2%	.2%	.0%
อื่นๆ	จำนวน	5	8	8	45	11	0
	ร้อยละ	1.2%	2.0%	2.0%	11.1%	2.7%	.0%

จากตารางที่ 74 แสดงว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกระดับการศึกษา มีมูลเหตุจูงใจในการชุมนุมเป็นไปในแนวทางเดียวกันหมด กล่าวคือ เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็น ประเด็นอื่นๆ สำหรับผู้ตอบที่มีการศึกษาปริญญาตรี และ ปริญญาโท นอกนั้นจะตอบว่า เห็นใจกลุ่มแกนนำ กับ ประเด็นอื่นๆ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 75 แสดงกลุ่มตัวอย่างของมูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามภูมิภาค

มูลเหตุจูงใจ		ภูมิภาค						
		กทม./ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค อีสาน	ภาค ใต้	ภาค ตะวันตก	ภาค ตะวันออก
เห็นใจกลุ่ม แกนนำ	จำนวน	18	12	3	5	12	0	3
	ร้อยละ	4.3%	2.9%	.7%	1.2%	2.9%	.0%	.9%
ให้ได้ชื่อว่ามีส่วน สนับสนุนด้วย	จำนวน	11	10	10	4	10	3	3
	ร้อยละ	2.7%	2.4%	2.4%	1.0%	2.4%	.7%	.9%
เดือดร้อนแต่ไม่มีพลัง ในการเรียกร้องเอง	จำนวน	11	6	2	2	8	2	1
	ร้อยละ	2.7%	1.4%	.5%	.5%	1.9%	.5%	.3%
เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหว ของ พ.ป.ป.	จำนวน	43	39	17	27	39	7	0
	ร้อยละ	10.4%	9.4%	4.1%	6.5%	9.4%	1.7%	.0%
เพื่อเป้าหมายเฉพาะ ของ พ.ป.ป.	จำนวน	9	6	4	3	11	1	0
	ร้อยละ	2.2%	1.4%	1.0%	.7%	2.7%	.2%	.0%
อื่นๆ	จำนวน	20	11	21	16	9	2	4
	ร้อยละ	4.8%	2.7%	5.1%	3.9%	2.2%	.5%	1.2%

จากตารางที่ 75 แสดงว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกภาคของประเทศ มีมูลเหตุจูงใจในการชุมนุม เป็นไปในแนวทางเดียวกันหมด กล่าวคือ เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูง ที่สุด รองลงมาเป็น ประเด็นอื่นๆ และการเห็นใจกลุ่มแกนนำ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 76 แสดงกลุ่มตัวอย่างของมูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามเพศ

มูลเหตุจูงใจ		เพศ	
		ชาย	หญิง
เห็นใจกลุ่มแกนนำ	จำนวน	29	21
	ร้อยละ	7.0%	5.1%
ให้ได้ชื่อว่ามีส่วนสนับสนุนด้วย	จำนวน	31	17
	ร้อยละ	7.5%	4.1%
เดือดร้อนแต่ไม่มีพลังในการเรียกร้องเอง	จำนวน	17	14
	ร้อยละ	4.1%	3.4%
เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป.	จำนวน	99	72
	ร้อยละ	24.0%	17.4%
เพื่อเป้าหมายเฉพาะของ พ.ป.ป.	จำนวน	23	11
	ร้อยละ	5.6%	2.7%
อื่นๆ	จำนวน	52	27
	ร้อยละ	12.6%	6.5%

จากตารางที่ 76 แสดงว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกเพศ มีมูลเหตุจูงใจในการชุมนุม เป็นไปในแนวทางเดียวกันหมด กล่าวคือ เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็น ประเด็นอื่นๆ

ตารางที่ 77 แสดงกลุ่มตัวอย่างของมูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วมชุมนุมจำแนกตามอายุ

มูลเหตุจูงใจ		อายุ				
		ต่ำกว่า 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
เห็นใจกลุ่มแกนนำ	จำนวน	7	7	15	17	4
	ร้อยละ	1.7%	1.7%	3.6%	4.1%	1.0%
ให้ได้ชื่อว่ามีส่วน สนับสนุนด้วย	จำนวน	12	13	14	9	0
	ร้อยละ	2.9%	3.1%	3.4%	2.2%	.0%
เคียดแค้นแต่ไม่มีพลัง ในการเรียกร้องเอง	จำนวน	2	6	12	9	2
	ร้อยละ	.5%	1.5%	2.9%	2.2%	.5%
เห็นด้วยกับการ เคลื่อนไหวของ พ.ป.ป.	จำนวน	33	47	48	38	6
	ร้อยละ	8.0%	11.4%	11.6%	9.2%	1.5%
เพื่อเป้าหมายเฉพาะ ของ พ.ป.ป.	จำนวน	7	9	7	10	1
	ร้อยละ	1.7%	2.2%	1.7%	2.4%	.2%
อื่นๆ	จำนวน	21	18	23	13	3
	ร้อยละ	5.1%	4.4%	5.6%	3.1%	.7%

จากตารางที่ 77 แสดงว่าผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกช่วงอายุ มีมูลเหตุจูงใจในการชุมนุม เป็นไปในแนวทางเดียวกันหมด กล่าวคือ เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็น ประเด็นอื่นๆ สำหรับผู้ตอบในช่วงอายุ ตั้งแต่ 50 ปีลงมา นอกนั้น จะตอบว่า เห็นใจกลุ่มแกนนำ

ภาคผนวก ค

ข้อมูลการวิเคราะห์เพิ่มเติมแยกตาม การศึกษา ภูมิภาค เพศ และ อายุ

ข้อมูลการวิเคราะห์เพิ่มเติม แยกตาม การศึกษา ภูมิภาค เพศ และอายุ

สื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารแยกตามระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีความโน้มเอียงที่จะใช้สื่อ ASTV ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในการชุมนุมของ พ.ป.ป. ในจำนวนมากที่สุดเหมือนกันหมดทุกระดับการศึกษา สำหรับสื่ออันดับที่ 2 ได้แก่ ฟรີทีวี (ช่อง 3 5 7 9 ฯ) ยกเว้นระดับปริญญาโท ใช้สื่อ อินเทอร์เน็ต มากกว่า ฟรี้ทีวี สื่อในระดับที่ 3 ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ยกเว้นผู้ที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมลงมา จะใช้สื่อ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. เคเบิลทีวี และ นสพ.ทั่วไป ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน และยกเว้นในระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา ที่ใช้สื่อเคเบิลทีวี ในจำนวนที่สูงกว่า อินเทอร์เน็ต เล็กน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่า ในระดับปริญญาตรี มีการใช้สื่อ นสพ.ทั่วไป และ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูงใกล้เคียงกับการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต

สื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารแยกตามภูมิภาค กลุ่มตัวอย่างในทุกภาคของประเทศไทยมีความโน้มเอียงที่จะใช้สื่อ ASTV ในการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหว เหมือนกันหมด ยกเว้นเฉพาะภาคเหนือ ที่ใช้สื่อ ฟรี้ทีวี เป็นอันดับสูงสุด สื่ออันดับที่ 2 ในภาคต่างๆ ยกเว้นภาคเหนือ ได้แก่ ฟรี้ทีวี โดยที่ภาคเหนือ อันดับ 2 คือสื่อ อินเทอร์เน็ต ASTV และ นสพ.ทั่วไป ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้เข้าร่วมชุมนุมใน กทม.และปริมณฑล รวมทั้ง ภาคกลาง และภาคใต้ มีจำนวนผู้ใช้สื่อวิทยุในเครือ พ.ป.ป.เป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับการใช้ฟรี้ทีวี

สื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารแยกตามเพศ เพศชายและเพศหญิงมีความโน้มเอียงที่ใกล้เคียงกันในการใช้สื่อ ASTV เป็นหลักในการติดตามข่าวสาร ส่วนอันดับรองลงมา ฝ่ายชายจะใช้ สื่อ ฟรี้ทีวี วิทยุในเครือ พ.ป.ป. อินเทอร์เน็ต นสพ.ทั่วไป และ นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. ตามลำดับ ส่วนฝ่ายหญิง จะให้ความสำคัญกับ ฟรี้ทีวี นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. และวิทยุในเครือ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

สื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารแยกตามอายุ กลุ่มตัวอย่างจะใช้ สื่อ ASTV ในการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหว เหมือนกันหมดทุกช่วงอายุ ยกเว้น อายุ ต่ำกว่า 30 ปี จะให้ความสนใจ ฟรี้ทีวี มากกว่าASTV สำหรับสื่ออันดับ 2 ได้แก่ ฟรี้ทีวี ยกเว้น ผู้เข้าร่วมชุมนุม อายุต่ำกว่า 30 ปี ที่เป็น ASTV และ ช่วงอายุ 51-60 ปี จะให้ความสำคัญกับ วิทยุในเครือ พ.ป.ป.มากกว่า เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ที่มีอายุ ตั้งแต่ 40 ปี ลงมา จะใช้ สื่ออินเทอร์เน็ต เป็นอันดับที่ 3 ส่วนผู้ที่มีอายุ ตั้งแต่ 41 ปีขึ้นไป จะให้ความสนใจสื่อ วิทยุในเครือ พ.ป.ป.

สื่อที่มีอิทธิพลในการปลุกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามระดับการศึกษา สื่อ ASTV มีอิทธิพลต่อผู้เข้าร่วมชุมนุมมากที่สุดในทุกระดับการศึกษา ส่วนอันดับที่ 2 จะมีความแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา กล่าวคือ ระดับปริญญาตรี ได้แก่ อินเทอร์เน็ต ฟรี้ทีวี การพูดคุย/สนทนา บอกต่อปากต่อปาก และวิทยุในเครือ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนในระดับปวช./ปวส./

อนุปริญญา จะเป็น นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. เคเบิลทีวี ฟรีทีวี การบอกต่อปากต่อปาก และ อินเทอร์เน็ต ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนระดับ มัธยมศึกษา จะเป็น ฟรีทีวี และ วิทยุในเครือ พ.ป.ป.ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

สื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกฝังผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามภูมิภาค สื่อ ASTV มีอิทธิพลในการปลูกฝัง ผู้เข้าร่วมชุมนุมในจำนวนที่สูงที่สุดทุกภูมิภาคของประเทศ ยกเว้นภาคเหนือ ที่สื่อ ฟรีทีวี มีจำนวนมากกว่า ASTV เล็กน้อย ส่วนสื่ออันดับที่ 2 มีความแตกต่างกันไปตามภาคต่างๆ เช่น กทม.และปริมณฑล และภาคกลาง เป็น วิทยุในเครือ พ.ป.ป. ภาคเหนือ เป็น ASTV ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการบอกต่อปากต่อปาก ภาคใต้ เป็น เคเบิลทีวี วิทยุในเครือ พ.ป.ป. ฟรีทีวี นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. และการบอกต่อปากต่อปาก ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

สื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกฝังผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามเพศ สื่อ ASTV มีอิทธิพลในการปลูกฝังผู้เข้าร่วมชุมนุม เป็นจำนวนสูงที่สุดในทุกเพศ ส่วนสื่ออันดับรองลงมา เพศชายจะเป็น ฟรีทีวี ส่วนเพศหญิงจะเป็น วิทยุในเครือ พ.ป.ป.

สื่อที่มีอิทธิพลในการปลูกฝังผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามอายุ สื่อ ASTV มีอิทธิพลในการปลูกฝังผู้เข้าร่วมชุมนุมในจำนวนที่สูงที่สุดในทุกช่วงอายุ ส่วนอันดับรองลงมา มีความแตกต่างกันตามช่วงอายุ เช่น ช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี ได้แก่ สื่อ ฟรีทีวี อินเทอร์เน็ต และ การบอกต่อปากต่อปาก ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ช่วงอายุ 31 - 40 ปี ได้แก่ การบอกต่อปากต่อปาก ช่วงอายุ 41 - 50 ปี ได้แก่ เคเบิลทีวี อินเทอร์เน็ต ฟรีทีวี วิทยุในเครือ พ.ป.ป. และ นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ช่วงอายุ 51 - 60 ปี ได้แก่ วิทยุในเครือ พ.ป.ป.

ประเด็นการปลูกฝังผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามระดับการศึกษา ประเด็นที่แกนนำ พ.ป.ป.ใช้ปลูกฝังได้ตรงใจผู้เข้าร่วมชุมนุม มีความแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา โดยสูงสุดอยู่ในระดับปริญญาตรี ได้แก่การคอร์ปชั่น รองลงไปคือ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง สำหรับระดับ ปวช./ปวส./อนุปริญญา อันดับสูงสุด ได้แก่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง และการคอร์ปชั่น ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ในระดับมัธยมศึกษา อันดับสูงสุด ได้แก่การคอร์ปชั่น ในระดับประถมศึกษา อันดับสูงสุดจะเป็นความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ส่วนในระดับปริญญาโท อันดับสูงสุดจะเป็นการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง การคอร์ปชั่น และความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ประเด็นการปลูกฝังผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามภูมิภาค กลุ่มตัวอย่างในทุกภาคของประเทศ มีความโน้มเอียงในการไม่พอใจเรื่องการคอร์ปชั่น ในจำนวนที่มากที่สุด เหมือนกันหมด ยกเว้นภาคกลางที่จำนวน การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง มากกว่า การคอร์ปชั่น และ กทม.และปริมณฑล รวมทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่มีจำนวนใกล้เคียงกันมาก ระหว่าง ปัญหา การคอร์ปชั่น กับการ

หมิ่นสถาบันเบื้องสูง ส่วนอันดับรองลงมา ได้แก่การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง เหมือนกันในทุกภาคของประเทศ ยกเว้น ภาคกลางดังกล่าว นอกจาก 2 ประเด็นดังกล่าวแล้ว ในอันดับรองลงไปอีก คนกม.และปริมณฑล ไม่พอใจ ในเรื่องการบริหารงานของรัฐบาล การขายสมบัติชาติ และการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ภาคกลางได้แก่ ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ภาคเหนือได้แก่การไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล และการขายสมบัติชาติ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ การขายสมบัติชาติ ภาคใต้ได้แก่ ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล

ประเด็นการปลุกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามเพศ ประเด็นที่กลุ่ม พ.ป.ป.ใช้ปลุกเร้าอย่างได้ผล ในอันดับที่สูงที่สุดนั้นเหมือนกันหมดทุกเพศ คือ ประเด็นการคอร์รัปชัน ส่วนในอันดับรองลงไป แตกต่างกันเล็กน้อย ระหว่าง เพศชาย และเพศหญิง กล่าวคือ เพศชาย ได้แก่ การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง และความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ตามลำดับ ส่วนเพศหญิง ประเด็น การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง มีจำนวนที่เกือบเท่ากับ ประเด็นการคอร์รัปชัน อันดับรองลงมาได้แก่ การขายสมบัติชาติ และความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

ประเด็นการปลุกเร้าผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามอายุ ประเด็นการคอร์รัปชัน และการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง ที่กลุ่ม พ.ป.ป.ใช้ปลุกเร้า นั้น ได้ผลในจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก เหมือนกันหมดทุกช่วงอายุ ยกเว้นในช่วงอายุ 31 – 40 ปี ที่ตัวเลข การคอร์รัปชัน สูงกว่า การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง เป็นพิเศษ

มูลเหตุจูงใจ แยกตามประเด็นการปลุกเร้า แกนนำ พ.ป.ป.สามารถใช้ประเด็นต่างๆ ทั้ง 6 ประเด็น ปลุกเร้าให้ผู้เข้าร่วมชุมนุม เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหว ในจำนวนที่สูงที่สุด ทุกประเด็น

การเปลี่ยนแปลงความคิด แยกตามประเด็นการปลุกเร้า จำนวนการเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีมากกว่า การไม่เปลี่ยนแปลงในทุกประเด็นที่ใช้ปลุกเร้า และประเด็นการคอร์รัปชัน มีอิทธิพลในการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาเป็นประเด็นการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง และความไม่พอใจในการปฏิบัติงานของรัฐบาล ตามลำดับ

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ แยกตามประเด็นการปลุกเร้า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีจำนวนที่สูงกว่า การไม่เปลี่ยนแปลง ในทุกประเด็นการปลุกเร้า และประเด็นการคอร์รัปชัน มีอิทธิพลในการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาเป็นประเด็นการหมิ่นสถาบันเบื้องสูง ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล และ การขายสมบัติชาติ ตามลำดับ

วิธีการสนับสนุน พ.ป.ป. แยกตามประเด็นการปลุกเร้า การให้การสนับสนุนของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีจำนวนที่สูงกว่า การไม่มีอะไรสนับสนุน ในทุกประเด็นการปลุกเร้า และ

ประเด็นการคอร์รัปชัน มีอิทธิพลในการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาเป็นประเด็นการหมิ่นสถาบัน เบื้องสูง ความไม่พอใจในการบริหารงานของรัฐบาล และการขายสมบัติชาติ ตามลำดับ

การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามระดับการศึกษา สื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้น สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกระดับการศึกษา โดยมีระดับประถมศึกษา หรือต่ำกว่า เท่านั้นที่มีจำนวนผู้ที่เปลี่ยนแปลงความคิด กับ ผู้ที่ไม่เปลี่ยนแปลงความคิด ก้ำกึ่งกัน ในส่วนที่เปลี่ยนแปลงความคิดหลังการเข้าร่วมชุมนุมนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงเฉพาะบางเรื่อง ใน แนวโน้มเดียวกันหมดทุกระดับการศึกษา

การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามภูมิภาค สื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้น สามารถเปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกภาคของประเทศ โดยมีภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เพียงภาคเดียวที่มี มีจำนวนผู้ที่เปลี่ยนแปลงความคิด กับ ผู้ที่ไม่เปลี่ยนแปลง ความคิด ใกล้เคียงกัน ในส่วนที่เปลี่ยนแปลงความคิดหลังการเข้าร่วมชุมนุมนั้น เป็นการ เปลี่ยนแปลงเฉพาะบางเรื่อง ในแนวโน้มเดียวกันหมดทุกภาคของประเทศ

การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามเพศ สื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถ เปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกเพศ แต่การเปลี่ยนแปลงความคิดในเพศชายจะเห็น ชัดเจนมากกว่าเพศหญิง ในส่วนที่เปลี่ยนแปลงนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงเฉพาะบางเรื่อง ใน แนวโน้มเดียวกันหมดทุกเพศ

การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามอายุ สื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นสามารถ เปลี่ยนแปลงความคิดของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกช่วงอายุ โดยเฉพาะในช่วงอายุ 31-40 ปี มีความ ชัดเจนมากกว่าช่วงอายุอื่น ในส่วนที่เปลี่ยนแปลงนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงเฉพาะบางเรื่อง ใน แนวโน้มเดียวกันหมดทุกช่วงอายุ

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามระดับการศึกษา สื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้น ส่วนใหญ่สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกระดับการศึกษา ในส่วนที่ เปลี่ยนแปลงนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ก้ำกึ่งกันระหว่าง การเปลี่ยนแปลงในลักษณะมองโลกในแง่ที่ดีขึ้น กับการเปลี่ยนแปลงตามการชี้นำของ พ.ป.ป. ในทุกระดับการศึกษา ยกเว้นในระดับ ปริญญาตรี ที่มีตัวเลขการเปลี่ยนแปลงในลักษณะมองโลกในแง่ดี มากกว่า การเปลี่ยนแปลงตาม การชี้นำของ พ.ป.ป. และปริญญาโท ที่มีตัวเลขการเปลี่ยนแปลงในแง่ร้าย สูงกว่า การเปลี่ยนแปลง ตามการชี้นำของ พ.ป.ป.เล็กน้อย

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามภูมิภาค สื่อที่ พ.ป.ป.ใช้นั้นส่วน ใหญ่สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกภาคของประเทศ ด้วยตัวเลขที่ชัดเจน ในส่วนที่เปลี่ยนแปลงนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีความแตกต่างกันตามภาคดังนี้คือ กลุ่มตัวอย่าง

ทั้งใน กทม./ปริมณฑล และภาคใต้ เปลี่ยนในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น เปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. และอื่นๆ ตามลำดับ ส่วนภาคกลาง จะเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. และเปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดี ตามลำดับ ส่วนภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องอื่นๆ มากที่สุด รองลงมา เป็นการเปลี่ยนไปในลักษณะมองโลกในแง่ดี และเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. ในจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามเพศ สื่อที่ พ.ป.ป. ใช้นั้นส่วนใหญ่สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างได้ทุกเพศ ในส่วนที่เปลี่ยนแปลงนั้น เพศชายจะเปลี่ยนในลักษณะมองโลกในแง่ดีมากกว่าเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. แต่สำหรับเพศหญิงแล้ว การเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. มีจำนวนมากกว่า การเปลี่ยนที่มองโลกในแง่ดี เล็กน้อย

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามอายุ สื่อที่ พ.ป.ป. ใช้นั้นส่วนใหญ่สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างได้ในทุกระดับอายุ ในส่วนที่เปลี่ยนแปลงนั้นกลุ่มตัวอย่างในช่วงอายุ 31 – 50 ปี จะเปลี่ยนในลักษณะมองโลกในแง่ดี มากกว่า การเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. แต่ในช่วงอายุอื่น การเปลี่ยนไปตามการชี้แนะของ พ.ป.ป. มีจำนวนมากกว่า การเปลี่ยนในลักษณะมองโลกในแง่ดี เล็กน้อย

ประเด็นการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงฯ ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนแปลงไปข้างนั้น เป็นการเปลี่ยนในเรื่องความชอบธรรมในการบริหารงานของรัฐบาล ทั้งสิ้น โดยมีจำนวนผู้ที่เปลี่ยนไปในเชิงมองโลกในแง่ดี และผู้ที่เปลี่ยนไปตามการชี้แนะของกลุ่ม พ.ป.ป. ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ 37 และ 34 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.9 และ 12.8 ตามลำดับ

ความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามระดับการศึกษา ความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง ต้องการให้ปกป้องสถาบันกษัตริย์เป็นความสำคัญสูงสุด ยกเว้นในระดับปริญญาโท ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องการแก้ไขความไม่เป็นธรรม ในจำนวนที่สูงกว่าการปกป้องสถาบันกษัตริย์เพียงเล็กน้อย โดยเป็นความโน้มเอียงในแนวทางเดียวกันในทุกระดับการศึกษา และอันดับรองลงมา เป็นความต้องการให้แก้ไขความไม่เป็นธรรม การทำให้สังคมดีขึ้น และการดำเนินคดีกับอดีต นรม. ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

ความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุมแยกตามภูมิภาค กลุ่มตัวอย่างใน ทุกภาคของประเทศ คาดหวังการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่ดีขึ้นในจำนวนสูงที่สุดเหมือนกันหมด ยกเว้น กทม. และปริมณฑล ที่ต้องการให้ดำเนินคดีกับ อดีต นรม. ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่มากกว่าเล็กน้อย ส่วนอันดับรองลงมา มีความแตกต่างกันไปตามภูมิภาคของประเทศ กล่าวคือ กทม./ปริมณฑล ได้แก่การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่ดีขึ้น และการแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม ตามลำดับ

ภาคกลาง ได้แก่ การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม การทำให้สังคมดีขึ้น และการดำเนินคดีกับอดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ตามลำดับ ภาคเหนือ ได้แก่ การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม และการดำเนินคดีกับ อดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ตามลำดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ การทำให้สังคมดีขึ้น การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม และการดำเนินคดีกับ อดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ตามลำดับ และภาคใต้ ได้แก่ การทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น

ความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุม แยกตามเพศ ผู้เข้าร่วมชุมนุมมีความคาดหวังที่จะได้จากการชุมนุมเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งเพศชาย และเพศหญิง คือ คาดหวังการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นจำนวนสูงที่สุด รองลงมา สำหรับ เพศชาย ได้แก่ การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม การทำให้สังคมดีขึ้น และการดำเนินคดีกับอดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ตามลำดับ ส่วนเพศหญิงให้ความสำคัญกับการดำเนินคดีกับอดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่มากกว่า การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม เพียงเล็กน้อย

ความคาดหวังของผู้เข้าร่วมชุมนุม แยกตามอายุ ผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกช่วงอายุ มีความคาดหวังที่สูงที่สุดที่จะได้จากการชุมนุม เป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือต้องการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ยกเว้น ผู้ที่มีอายุในช่วง 51 – 60 ปี ที่มีความต้องการให้ดำเนินคดีกับอดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ในจำนวนที่มากกว่า การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ เพียงเล็กน้อย และ ในช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี ลงมา ที่ต้องการแก้ไขความเป็นธรรมในสังคม และการทำให้สังคมดีขึ้น ในจำนวนที่เท่ากันกับการปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ อันดับรองลงมาได้แก่ การแก้ไขความไม่เป็นธรรมในสังคม การทำให้สังคมดีขึ้น และการดำเนินคดีกับอดีต นรม.ให้ถึงที่สุด ซึ่งจะมีความแตกต่างกันบ้างเล็กน้อยในแต่ละช่วงอายุ

มูลเหตุจูงใจ แยกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล มูลเหตุจูงใจในการเข้าร่วมเพราะเห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของ พ.ป.ป. มีจำนวนที่สูงที่สุด เหมือนกันหมดในทุกประเภทของสื่อ โดยสื่อ ASTV เป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจ รองลงมาได้แก่ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. อินเทอร์เน็ต ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน อันดับรองลงไปอีก เป็น นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. และการพูดคุย/สนทนา บอกต่อปากต่อปาก ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

การเปลี่ยนแปลงความคิด แยกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล การเปลี่ยนแปลงความคิดของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีจำนวนสูงกว่า การไม่เปลี่ยนแปลงเลย ในทุกประเภทสื่อ โดยสื่อ ASTV เป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจ รองลงมาได้แก่ สื่อ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. ฟรีทีวี อินเทอร์เน็ต และการบอกต่อปากต่อปาก ตามลำดับ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ แยกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมชุมนุมกับ พ.ป.ป. นั้น มีจำนวนที่มากกว่า การไม่เปลี่ยนแปลงเลย เหมือนกันหมดในทุก

ประเภทสื่อ โดยมีสื่อ ASTV เป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจ รองลงมาได้แก่ สื่อ วิทยุ ในเครือ พ.ป.ป. และฟรีทีวี ที่มีจำนวนใกล้เคียงกัน รองลงไปจากนั้น เป็น อินเทอร์เน็ต การพูดคุย/สนทนา บอกต่อปากต่อปาก และ นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. ตามลำดับ

วิธีการสนับสนุน พ.ป.ป. แยกตามประเภทสื่อที่มีอิทธิพล การสนับสนุนของผู้เข้าร่วม ชุมชนต่อ พ.ป.ป. ด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น มีจำนวนที่มากกว่า การไม่สนับสนุนเลย เหมือนกันหมดในทุกประเภทสื่อที่ใช้ปลูกเร้า โดยมีสื่อ ASTV เป็นสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการตัดสินใจ รองลงมาได้แก่ วิทยุในเครือ พ.ป.ป. และอินเทอร์เน็ต การพูดคุย/สนทนา บอกต่อปากต่อปาก และ นสพ.ในเครือ พ.ป.ป. ตามลำดับ

มูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วมชุมนุมแยกตามระดับการศึกษา ผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกระดับการศึกษา มีมูลเหตุจูงใจในการชุมนุม เป็นไปในแนวทางเดียวกันหมด กล่าวคือ เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของกลุ่ม พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็น ประเด็นอื่นๆ สำหรับผู้ตอบที่มีการศึกษาปริญญาตรี และ ปริญญาโท นอกนั้น จะตอบว่า เห็นใจกลุ่มแกนนำ กับ ประเด็นอื่นๆ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

มูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วมชุมนุมแยกตามภูมิภาค ผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกภาคของประเทศ มีมูลเหตุจูงใจในการชุมนุม เป็นไปในแนวทางเดียวกันหมด กล่าวคือ เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของกลุ่ม พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็น ประเด็นอื่นๆ และการเห็นใจกลุ่มแกนนำ ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน

มูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วมชุมนุมแยกตามเพศ ผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกเพศ มีมูลเหตุจูงใจในการชุมนุม เป็นไปในแนวทางเดียวกันหมด กล่าวคือ เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของกลุ่ม พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็น ประเด็นอื่นๆ

มูลเหตุจูงใจที่เข้าร่วมชุมนุมแยกตามอายุ ผู้เข้าร่วมชุมนุมทุกช่วงอายุ มีมูลเหตุจูงใจในการชุมนุม เป็นไปในแนวทางเดียวกันหมด กล่าวคือ เห็นด้วยกับการเคลื่อนไหวของกลุ่ม พ.ป.ป. ในจำนวนที่สูงที่สุด รองลงมาเป็น ประเด็นอื่นๆ สำหรับผู้ตอบในช่วงอายุ ตั้งแต่ 50 ปีลงมา นอกนั้น จะตอบว่า เห็นใจกลุ่มแกนนำ

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

อิทธิพลของสื่อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน : กรณีศึกษาการเข้าร่วมชุมนุม
ของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

คำชี้แจง

1. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามจะนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น
2. โปรดตอบคำถามด้วยตนเองให้ครบทุกข้อ ตามความเป็นจริง
3. เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง () ที่กำหนดให้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- () 1. ชาย () 2. หญิง

2. อายุ

- () 1. ต่ำกว่า 30 ปี () 2. 31 – 40 ปี
() 3. 41 – 50 ปี () 4. 51 – 60 ปี
() 5. 61 ปีขึ้นไป

3. สถานะ

- () 1. โสด () 2. สมรส
() 3. หม้าย () 4. หย่า

4. ระดับการศึกษา

- () 1. ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า () 2. มัธยมศึกษา
() 3. ปวช.,ปวส.,อนุปริญญา () 4. ปริญญาตรี
() 5. ปริญญาโท () 6. ปริญญาเอก

5. อาชีพ

- () 1. รับจ้าง/บริษัทเอกชน () 2. ธุรกิจส่วนตัว
() 3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ () 4. ค้าขาย
() 5. เกษียณ () 6. อาชีพอิสระ
() 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ภูมิถำเนา

- () 1. กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล (โปรครระบุ).....
- () 2. ภาคกลาง () 3. ภาคเหนือ
- () 4. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ () 5. ภาคใต้
- () 6. ภาคตะวันตก () 7. ภาคตะวันออก

7. ศาสนา

- () 1. พุทธ () 2. คริสต์
- () 3. อิสลาม () 4. อื่นๆ (โปรครระบุ).....

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ตอบแบบสอบถาม

8. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนประชาธิปไตยในลักษณะใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ชุมนุม () 2. ประชุม
- () 3. สัมมนา () 4. ไม่เคย
- () 5. อื่นๆ (โปรครระบุ).....

9. ท่านเคยเข้าร่วม ชุมนุม/ประชุม/สัมมนา ตามข้อ 8. กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยบ่อยครั้งเพียงใด

- () 1. ทุกวัน () 2. สัปดาห์ละครั้ง
- () 3. เดือนละครั้งหรือนานๆ ครั้ง () 4. ไม่เคย
- () 5. อื่นๆ (โปรครระบุ).....

10. ท่านมีส่วนร่วมในการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในลักษณะใด

- () 1. เป็น จนท.ของกลุ่มฯ () 2. เป็นผู้สนับสนุนกลุ่มฯ
- () 3. เป็นผู้ยารู้ทั่วไป () 4. เป็นผู้ยารู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์
- () 5. ไปเป็นเพื่อนคนอื่น () 6. ถูกชักจูง/บังคับ
- () 7. อื่นๆ (โปรครระบุ).....

11. ช่วงเวลาที่ท่านอยู่ร่วมในการชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

- () 1. ตลอดเวลา () 2. หลังเลิกงาน
- () 3. เมื่อมีประเด็นที่น่าสนใจ () 4. เฉพาะวันหยุด

12. กิจกรรมใดของการชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ที่ท่านสนใจและชอบมากที่สุด

- () 1. การเคลื่อนขบวนไปตามสถานที่ต่างๆ เพราะ.....
- () 2. การต้องเผชิญหน้ากับการขัดขวางของ จนท.รัฐบาล เพราะ.....
- () 3. การแสดงดนตรี/การละเล่น เพราะ.....
- () 4. การปราศัยของแกนนำ เพราะ.....
- () 5. อื่นๆ ..(โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่ชักจูงให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ส่วนที่ 3.1 ประเภทของสื่อที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมชุมนุมของท่าน

13. ท่านติดตามข่าวสารหรือความเคลื่อนไหวในการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ผ่านทางสื่อประเภทใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ ที่สนับสนุนกลุ่มพันธมิตรฯ เช่น ผู้จัดการรายวัน โปสทูเดย์
- () 2. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ ทั่วไป
- () 3. สถานี TV ที่ออกอากาศฟรีทั่วไป เช่น ช่อง 3,5,7,9,11,NBT ฯลฯ
- () 4. สถานี TV ผ่านดาวเทียม เช่น ASTV, UBC ฯลฯ
- () 5. สถานี TV ผ่านระบบเคเบิล
- () 6. สถานีวิทยุในเครื่องของกลุ่มพันธมิตร เช่น FM 97.75, FM92.25
- () 7. สถานีวิทยุทั่วไป
- () 8. อินเทอร์เน็ต
- () 9. โทรศัพท์มือถือ/ระบบการส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS)
- () 10. การพูดคุย/สนทนา
- () 11. VCD/DVD
- () 12. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

14. สื่อประเภทใดที่มีอิทธิพลต่อตัวท่าน ที่ทำให้ท่านตัดสินใจเข้าร่วมการชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ ที่สนับสนุนกลุ่มพันธมิตรฯ เช่น ผู้จัดการรายวัน โพสต์ทูเดย์
- () 2. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์ ทั่วไป
- () 3. สถานี TV ที่ออกอากาศฟรีทั่วไป เช่น ช่อง 3,5,7,9,11,NBT ฯลฯ
- () 4. สถานี TV ผ่านดาวเทียม เช่น ASTV, UBC ฯลฯ
- () 5. สถานี TV ผ่านระบบเคเบิล
- () 6. สถานีวิทยุในเครื่องของกลุ่มพันธมิตร เช่น FM 97.75, FM92.25
- () 7. สถานีวิทยุทั่วไป
- () 8. อินเทอร์เน็ต
- () 9. โทรศัพท์มือถือ/ระบบการส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS)
- () 10. การพูดคุย/สนทนา
- () 11. VCD/DVD
- () 12. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

15. สำหรับท่านที่ติดตามความเคลื่อนไหวของ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ผ่านสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของกลุ่มพันธมิตรฯ (ASTV) ในกรณีที่สื่ออื่นไม่สามารถออกอากาศได้ ท่านจะเลือกใช้สื่ออย่างอื่นในการติดตามความเคลื่อนไหวของพันธมิตรหรือไม่

- () 1. ไม่ใช่ เพราะ.(โปรดระบุ).....
- () 2. ใช่ เพราะ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 3.2 ข้อมูลความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับสื่อ ในภาพรวมของการชุมนุมฯ

16. เมื่อท่านมองในภาพรวมของการชุมนุมฯ แล้ว ท่านคิดว่าสื่อประเภทใดมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด (ระบุเพียงข้อเดียว)

- () 1. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์
- () 2. สถานีวิทยุ
- () 3. สถานี TV ที่ออกอากาศฟรีทั่วไป เช่น ช่อง 3,5,7,9,11,NBT ฯลฯ
- () 4. อินเทอร์เน็ต
- () 5. สถานี TV ผ่านดาวเทียม เช่น ASTV, UBC ฯลฯ
- () 6. สถานี TV ผ่านระบบเคเบิล เช่น CABLE TV ต่างๆ

- () 7. โทรศัพท์มือถือ/ระบบการส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS)
- () 8. VCD/DVD
- () 9. อื่นๆ (โปรดระบุ)

17. ท่านคิดว่าสื่อประเภทใดที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมชุมนุมของประชาชนกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมากที่สุด (ระบุเพียงข้อเดียว)

- () 1. หนังสือพิมพ์รายวัน/รายสัปดาห์
- () 2. สถานีวิทยุ
- () 3. สถานี TV ที่ออกอากาศฟรีทั่วไป เช่น ช่อง 3,5,7,9,11,NBT ฯลฯ
- () 4. อินเทอร์เน็ต
- () 5. สถานี TV ผ่านดาวเทียม เช่น ASTV, UBC ฯลฯ
- () 6. สถานี TV ผ่านระบบเคเบิล เช่น CABLE TV ต่างๆ
- () 7. โทรศัพท์มือถือ/ระบบการส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS)
- () 8. VCD/DVD
- () 9. อื่นๆ (โปรดระบุ)

18. ในความเห็นของท่าน ท่านเห็นว่าการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผ่านทางสื่อประเภทต่างๆ ข้างล่างนี้ ส่งผลให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มากน้อยเพียงใด (ใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง)

สื่อ	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ไม่มีผลเลย
หนังสือพิมพ์						
วิทยุ						
ฟรีทีวี(3,5,7,9,ฯลฯ)						
ทีวีผ่านดาวเทียม						
เคเบิลทีวี						
โทรศัพท์มือถือ,SMS						
อินเทอร์เน็ต						
สนทนา/พูดคุย						
VCD/DVD						

**ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อที่มีต่อทัศนคติ ความคิด และการสนับสนุนของประชาชน
ผู้เข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย**

ส่วนที่ 4.1 ข้อมูลการเข้าร่วมของท่าน

19. หลังจากที่ท่านได้ติดตามความเคลื่อนไหวของ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผ่านสื่อประเภทต่างๆ มาแล้ว ความคิดเห็นของท่านเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่

- () 1. ไม่เปลี่ยนแปลง
- () 2. เปลี่ยนไปแบบตรงกันข้าม
- () 3. เปลี่ยนไปค่อนข้างมาก
- () 4. เปลี่ยนไปเฉพาะบางเรื่อง
- () 5. เปลี่ยนไปเล็กน้อย
- () 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

20. หลังจากที่ท่านได้ติดตามความเคลื่อนไหวของ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยผ่านสื่อประเภทต่างๆ มาแล้วระยะหนึ่ง ทัศนคติของท่านเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

- () 1. เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะตรงกันข้าม
- () 2. เปลี่ยนแปลงไปตามการชี้นำของกลุ่มพันธมิตรฯ
- () 3. เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะมองโลกในแง่ร้ายลง
- () 4. เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะมองโลกในแง่ดีขึ้น
- () 5. ไม่เปลี่ยนแปลง
- () 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

21. ทัศนคติของท่านที่เปลี่ยนแปลงตามข้อ 24 เป็นทัศนคติในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ความชอบธรรมในการบริหารงานของรัฐบาล
- () 2. ความเป็นกลางทางการเมือง
- () 3. ระบบการเมืองใหม่
- () 4. ทหารกับการเมือง
- () 5. ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม
- () 6. ความรวกกับการโกง
- () 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

22. สิ่งที่ท่านคาดหวังจะได้จากการเข้าร่วมชุมนุมกับ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. เปลี่ยนรัฐบาล () 2. ดำเนินคดี เอาผิดกับทักษิณให้ถึงที่สุด
 () 3. ปกป้องสถาบันกษัตริย์ () 4. จัดตั้งระบบการเมืองใหม่
 () 5. จัดตั้งรัฐบาลใหม่ () 6. เศรษฐกิจ/ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
 () 7. สังคมที่ดีขึ้น () 8. แก้ไขปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม
 () 9. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

23. ท่านมีส่วนสนับสนุนการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ด้วยวิธีใด

- () 1. บริจาคเป็นเงิน () 2. บริจาคเป็นสิ่งของ
 () 3. ช่วยกิจกรรมด้วยแรงงาน () 4. เป็นผู้ประสานงานให้
 () 5. ไม่มีอะไรจะสนับสนุน () 6. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

24. มูลเหตุจูงใจที่ท่านเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

- () 1. เห็นใจกลุ่มแกนนำ
 () 2. ให้ได้ชื่อว่ามีส่วนสนับสนุนด้วย
 () 3. กำลังมีความเดือดร้อนแต่ไม่มีพลังพอในการเรียกร้องต่อรัฐบาล
 () 4. เห็นด้วยกับการการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรฯ
 () 5. เพื่อเป้าหมายเฉพาะของกลุ่มพันธมิตรฯ
 () 6. อื่นๆ(โปรดระบุ)

ส่วนที่ 4.2 ข้อมูลความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อ ในภาพรวมของการชุมนุม

25. ในภาพรวมของการชุมนุมฯ ท่านคิดว่าการที่กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีสื่ออยู่ในมือทั้งสื่อ หนังสือพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อดังกล่าวสามารถช่วยให้ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยปลุกเร้าให้ประชาชนเข้าร่วมชุมนุมอย่างได้ผลมากน้อยเพียงใด

- () 1. ได้ผลมาก () 2. ได้ผลค่อนข้างมาก
 () 3 ได้ผลพอสมควร () 4. ได้ผลบ้าง
 () 5. ได้ผลน้อย () 6. ได้ผลน้อยมาก

26. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าความสำเร็จของการชุมนุมฯ ขึ้นอยู่กับการมีสื่อที่มีประสิทธิภาพเป็นของตนเอง

- () 1. เห็นด้วยอย่างยิ่ง () 2. เห็นด้วย
() 3. ไม่แน่ใจ () 4. ไม่เห็นด้วย

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่สื่อมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

27. ประเด็นข่าวสารที่ท่านมีความสนใจในขณะร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมากที่สุด (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. การเมือง (การปกครอง การบริหารบ้านเมือง)
() 2. เศรษฐกิจ (เรื่องที่กระทบต่อการครองชีพ ฯลฯ)
() 3. สังคม (เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันของคนหมู่มาก ฯลฯ)
() 4. สิ่งแวดล้อม
() 5. ต่างประเทศ
() 6. การศึกษา
() 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

28. ท่านติดตามการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จากสื่อต่างๆ เท่าที่ท่านหาได้ มากน้อยเพียงใด

- () 1. เป็นประจำทุกวัน () 2. เมื่อมีเวลาว่าง
() 3. เฉพาะช่วงที่มีการชุมนุม () 4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

29. ปัจจัยข้อใดที่ทำให้ท่านอยากเข้าร่วมชุมนุมกับ กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พ.ป.ป.) มากที่สุด

- () 1. เลื่อมใสแกนนำ พ.ป.ป. () 2. มิตรภาพจากผู้เข้าร่วมชุมนุม
() 3. เป็นส่วนหนึ่งของ พ.ป.ป. () 4. ปกป้องแกนนำ พ.ป.ป.
() 5. ป้องกันการสลายการชุมนุม () 6. พักผ่อน/คลายเครียดหลังการทำงาน
() 7. ตามมากับครอบครัว/เพื่อน () 8. อาหารฟรี และมีรายได้
() 9. อยู่ว่างๆ ไม่มีอะไรทำ () 10. นำเสนอสาระตรงกับที่ท่านสนใจ
() 11. เห็นใจที่ถูกรัฐบาลปิดกั้น () 12. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

30. ท่านคิดว่าประเด็นใดที่ผู้นำการชุมนุมใช้ปลุกเร้าให้ท่านอยากเข้าร่วมชุมนุมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ไม่พอใจการบริหารงานของรัฐบาล
- () 2. ไม่เห็นด้วยกับการเสนอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญปี 2550
- () 3. สนับสนุนแนวทางการเมืองรูปแบบใหม่
- () 4. การหมิ่นสถาบันเบื้องสูง
- () 5. ไม่เห็นด้วยกับการขายสมบัติของชาติให้กับคนต่างชาติ
- () 6 ไม่พอใจการคอร์รัปชันในหมู่นักการเมือง พวกพ้อง และเครือข่าย
- () 7. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม

31. ปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยของท่านมีอะไรบ้าง(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่อาจเกิดขึ้น
- () 2. ความไม่สะดวกในการพักค้าง
- () 3. ความไม่สะดวกในการเดินทางไป - มา
- () 4. ความไม่สะดวกในการกินอยู่
- () 5. ไม่สามารถมาร่วมได้บ่อยนัก
- () 6. การชุมนุมยืดเยื้อเกินไป
- () 7. ไม่มีจุดยืนที่แน่นอน
- () 8. อื่นๆ (โปรดระบุ).....

32. ข้อเสนอแนะต่อปัญหาและอุปสรรคในข้อ 31

- 32.1.....
- 32.2.....
- 32.3.....

33. ท่านมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของไทยอย่างไร

.....

.....

.....

*****ขอขอบคุณในความร่วมมือนมา ณ โอกาสนี้ด้วย*****

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์		
วัน เดือน ปีเกิด	13 เมษายน 2490		
สถานที่เกิด	เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร		
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต(กองทัพเรือ)	โรงเรียนนายเรือ	2513
	Master of Sciences, Operations Research	Stanford University USA	2521
	Master of Sciences, Statistics	Stanford University USA	2521
	นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 43		2543
	นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า หลักสูตรการเมืองการปกครองสำหรับ ผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ 10		2550
สถานที่ทำงาน	-		
ตำแหน่ง	ข้าราชการบำนาญ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม		